

SZABADSÁG

LIBERTY

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
JAN 12 1920

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Csillaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer.

A legértebb és legnagyobb magyar lap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 7. SZÁM

HARMONADIK ÉVFOLYAM

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombathely, 1920. január 10.

THIRTIETH YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT

Ujabb román erőszakoskodás Aradon

JÓVÁHAGYTA A SZÉNÉGYEZSÉGET A KONFERENCIA

A columbusi bányászkonferencia delegátusai igen nagy többséggel hagyják jóvá az egyezményt.

Megszűnt az ellentét a kormány és a bányászok között.

COLUMBUS, jan. 8. — Az itteni bányászkonferencia döntő szavazása nagy diadalt jelentett a bányászunio tisztviselőinek, amennyiben a delegátusoknak csak tizenkét százaléka nem vette tudomásul a megkötött egyezményt. A szavazat arány a tudomásulvétel és jóváhagyás mellett ezerhatszáz harminckilenc volt kétszázharmincegy ellenében.

A konvenció ma késő délután ért véget. A közel két ezer delegátus azonnal hazautazott, megmondani a bányászok tömegének, hogy a szénbányászok beleegyeztek az abba a békéltetésbe, amelyet a kinevezett szénbizottság a részükre meg fog állapítani és abba is, hogy a megkövetendő szerződés érvényesnek az idejét is a szénbizottság szabja meg.

Es a határozat teljes békét jelent a puhaszénbányászati iparban, hátsók az meg nem történik, hogy a bányatulajdonosok nem lesznek hajlandók elfogadni a szénbizottság határozatát. Maguk a bányászunio tisztviselői is azt a nézetüket fejezték ki, hogy a bányatulajdonosok erre nem kötelezhetők.

A konvenció határozata az úgynevezett "business-unionizmus", a konzervatív, diplomatikusszerű szervezethez a győzelmet jelenti a nyílt ipari harc védelmezőivel szemben. Azok, akik résztvettek ugyanez unioinak szétverésében, Clevelandban tartott konferenciáján, általában a következő következtetésre jutottak:

Hogy igen nagy változás állt be a puhaszénbányászok hangulatában, hogy bizonyos dolgoknak a tudatára jutottak és, hogy most már a hatvan százalékánál jóval kisebb munkabéremeléssel is megelégszenek.

A szénbizottság egyik tagja, John P. White ott volt a most lefolyt konvenciónak minden egyes ülésén.

A konvenció határozata nem foglal magában tiltakozást a kormány beavatkozása ellen az ipari küzdelmekbe. Az ország legnagyobb uniojának konvenciója hallgatólagosan tudomásul vette a kormánynak ezt a ténykedését.

Maguk a szénbányászok is tisztában vannak azzal, hogy ez a kormány győzelmét jelenti. Az a kormány ezeket az eszközöket hasonló esetekben ismét elő fogja venni.

Kényszerítve voltunk mindennek, mondotta az ülés befejezése előtt Lewis, a unio elnöke, míg az ellenzék nem is jött elő a maga nehezégyével. Az a két ellenzék vezető, akik nehez bوند alatt állanak, nem is szólalt fel a konvenció folyama alatt.

A CSASZARI YACHT ÚJ KÉZBEN.

ZÜRICH, jan. 8. — Egy német sportsman megvásárolta azt a pompás yachtot, amely Vilmos császár tulajdona volt. A hajóért két millió marka vételt fizetett.

A vasut-kérdés új megoldását kívánja Hines

A vasuti igazgató szerint a vonalak vezetésében a munkának, tökének és a közönségnek kell részt vennie.

Szerinte a magántulajdonba való átadás előtt kell őket tömöríteni.

NEW YORK, jan. 8. — Hines vasuti főigazgató ma az itteni ügyvédi kamara tagjai előtt beszédet mondott, azt a véleményét fejezte ki, hogy az ország vasutvonalait, még mielőtt a régi tulajdonosaiknak visszaadnák azokat, egynéhány nagy korporációba kell tömöríteni. E nélkül az alapvető változtatás nélkül az eredmény a fejlődés szempontjából igen mostoha lesz. Nehány év alatt a nagyközönség annyira elégedetlen lesz és oly nagy erővel fogja követelni a gyökeres változtatást, hogy ekkor már nem lehet mást el sem képzelni, mint a vasutvonalak kisajátítását.

A vasuti igazgató rámutatott arra, hogy a szövetségi kezelésbe való átvétel előtt mily nehéz volt a helyzet és mily nehézségekkel járt a vasutvonalak pénzügyi kezelése, különös tekintettel az annyira szükséges beruházásokra. Szerinte a kongresszusnak úgy kellene a vonalak jövődelmét megállapítania, hogy azok a tényleges befektetés rendes jövedelménél magasabb összegeket adjanak, mert csak így lehetséges az, hogy a vonalak tökéletességgel a beruházásokra és az elkövetkező rosszabb időkre.

Mint mondotta, most már nem lehetséges az, hogy egyes egyedül a töké tudja vezetni a vasutvonalakat, hanem igenis a vezetésnek együtt kell lennie és abba bele kell folynia a tökéen kívül a munkásságnak és a nagyközönségnek is.

Beszélt azután a vasuti hiteiről is, amely igen nagy probléma a jelen pillanatban, azonban egyáltalán nem megoldhatatlan.

Védelmébe vette a szövetségi kezelést, kijelentve azt, hogy a vasuti vitéldjék nem emelkedtek olyan arányban, mint a szükséges cikkeknek az árai.

Prevost a Brown gyilkosa

MT. CLEMENS, jan. 8. — Lloyd Prevostot azzal vádolja a megyei ügyész, hogy J. Stanley Bdownnt, a detroiti többszörös milliomas fiát, akit Mt. Clemensből négy mérföldnyire, az országúton álló autójában a katonák találtak nemrégiben a katonák a gyilkosát hosszú időn keresztül a legnagyobb szenzációk középette keresték az igazság emberei, ő ölte meg.

Prevost unokafivére Brown özevgyének, sőt a tanuk szerint, a szeretője is volt.

Groesbeck állami ügyész, aki a vizsgálatot titokban folytatta, kérte az elfogatható páranest Prevost ellen, akit tegnap éjszaka le is tartóztattak. Tekintettel arra, hogy a gyilkosságnak nem volt szemtanúja, a vád kénytelen lesz a körülményekkel való bizonyításra szorítkozni.

Prevost letartóztatását megelőzte Cecil Vesternek "a szabadon bocsátása. Cecil vagy egy héten keresztül szintén gyanúsították a gyilkosság elkövetésével.

OLASZORSZÁGOT NEM FENYEGETI A KOMMUNIZMUS

Nitti olasz miniszterelnök kijelenti, hogy Olaszországot egyáltalán nem fenyegeti a szoviet veszedelem.

Az olasz miniszterelnököt nem érdekli a Vilmos elleni tárgyalás.

LONDON, jan. 8. — Olaszországban egyáltalán nincsen mód arra, hogy a proletár diktatúrát meg lehessen csinálni. Ha csak a legkisebb eshetőség volna arra, hogy igen, egész biztos, hogy nem utaztam volna ide Londonba.

Ezt a kijelentést tette Nitti olasz miniszterelnök itt, mielőtt elutazott Párisba, a szövetséges konferenciára.

Nitti többek között a következőket mondta: "Olaszországban a viszonyok egyre biztosabb alpra helyeztetnek. Volt ugyan a vörös elemek ideigőraig tartó diadala az országban, ez a diadal azonban nagyon kevés értékű volt és ezt az értéket is sokkal magasabbra becsülték a külföldön, mint amekkora tényleg volt. Olaszországban ma már nyoma sincsen a veszedelemnek s ha az ország olyan gazdaság volna, mint a többi szövetséges, akkor a veszélynek még az árnyéka se jelentkezett volna."

Arra a kérdésre, hogy mit szólna Hohenzollern Vilmos törvényesek elé állításához, az olasz miniszterelnök nevetni kezdett, mindkét karját a levegőbe emelve és így kiáltott: — Semmit. Az egész dolog nem érdek.

Nitti tartózkodott attól is, hogy az amerikai szenátusnak a békeszerződéssel szemben tanúsított magatartását kritizálja. Kijelentette, hogy ezt tisztára az Egyesült Államok magánügyének tekintik és abba beavatkozni izléstelennek tartaná.

Ugyancsak nem nyilatkozott a miniszterelnök a fiumei és egyéb kérdésekről. Annnyit mondott még, hogy annak az olasz bizottságnak, amely nemrég az Egyesült Államokban járt, az a célja, hogy utamódot keressen arra nézve, hogy hetne és ha igen, mekkora mértékben, kölcsönt szerzeni Amerikában Olaszország számára. Hogy a bizottság milyen eredménnyel járt, arról az olasz miniszterelnök egy szóval sem emlékezett meg.

Megbukott a bolgár kormány

A szocialisták kerülnek hatalomra. — Félő, hogy bolshéviek ragadják kezükbe a kormányt.

KOPENHÁGA, jan. 8. — A Szófiából érkező hírek szerint lemondott a bolgár kormány s a szocialisták próbálnak kabinettet alakítani. Dr. Deneff, volt miniszterelnök és földmivélségi miniszter vezetésével.

Stambolowskyt, a lemondott kormány elnökét megátadta egy bolshéviek banda, amidőn Belgradból, ahol eredménytelen tárgyalást folytatott a románokkal, visszatért Szófiába. Félő, hogy a bolshéviek ragadják kezükbe a hatalmat.

A múlt heti királyellenes tüntetések alkalmával százan haltak meg.

A száműzött vörösök hajója Kiel mellett

Az hiszik, hogy a Buford a rigai kikötőbe igyekszik a deportált radikálisokkal.

Nem sokára utnak indítanak egy újabb hajórakományt.

NEW YORK, jan. 8. — A Buford hajó, amelyen az első 249 radikális utnak indították Európá felé, már hirtadott magáról. Most ért el a kielli csatornába. Hogy melyik kikötőbe igyekszik, azt még most sem árulta el, de biztosra vehető, hogy Rigában köt ki s ott teszi partra utasait, akik aztán Lívónián keresztül eljutnak majd bolshév Oroszországba.

A washingtoni kormány még nem fejezte be a tárgyalásokat Lívóniával a radikálisok átengedését illetően. Amíg a tárgyalások kedvező eredménnyel nem járnak Oroszországba egyelőre nem deportálnak senkit.

Az Ellis Islandon fogvatartott kommunisták közül többen ajánlottak fel pénzbiztosítékot, hogy ideiglenesen szabadlábra kerülhessenek. Kézpénzt nem fogad el a bevándorlási hatóság, mivel nagyobb összegek kezelésére nincs berendezkedve. Egy bondtársaság a kommunistáknak még kézpénzért se volt hajlandó bontást adni avval a megoklással, hogy nem akarja támogatni az ország ellenségét. A bevándorlási hatóság úgy intézte el a dolgot, hogy vállalkozott Liberty Bondok elfogadására. Most aztán a vörösök baráti Liberty Bondokba fektetik ezreszeiket, hogy kiváltassák az elfogattakat.

Ellis Islandra egyelőre nem szállítanak újabb kommunistá csapatokat, minthogy befogadásukra nincs hely. Az ottlők kihaltatása lassan halad s így a legközelebbi hajó csak hetek múlva indulhat el a legközelebbi száműzött csapattal.

A BÉCSIEK KENYERE

A kenyér fontja ismét drágább lett az osztrák fővárosban.

BÉCS, jan. 8. — Hivatalos értesítésben arról számol be a kormány a bécsiek előtt, hogy a kenyérnek fontja most már három korona és kilenvenhat fillér. Egyben kijelenti a kormány, hogy a legközelebbi ár-emelésnél a kenyér fontja már öt korona lesz.

(Normális időben a korona megért husz centet. A mai árfolyam szerint egy korona megért háromnegyed centet.) A kormány alkalmazottak titokban sztrájkra készülnek. Ugy ezeknek, mint a penziónét élvezőknek a kormány legutóbb megígérte, hogy a fizetésüket, illetve nyugdíjukat tetemesen emelni fogja és ezt az ígéretét mind mostanáig nem váltotta be. Ennek lett következménye a sztrájkra való készülés.

Henri Allize, a Bécsben levő francia misszió elnöke nemrég beszélgetést folytatott a Neues Wiener Tageblatt egyik szerkesztőjével és beszélgetés kapcsán azt a véleményét nyilvánította, hogy Ausztria hamar képtelen lesz önálló államként megállni, ha sikerül neki elérni azt, hogy fűtőanyagot és élelmiszert szállítsanak az országba.

A szállítási nehézségek a szén helyzetét igen kritikusá tesszik Bécsben. Azok a szövetséges vonatok, amelyek jelenet haza, fennakadtak a hóvárban.

Az ország minden részében összefogdossák a vörösöket.

D'ANNUNZIO NEM AKARJA ELHAGYNI FIUME VÁROSÁT

Kijelentette D'Annunzio, hogy a város alá van aknáva és inkább felrobbanja, de semmi esetre sem megy ki belőle.

"Nem hagyom el szeretett Fiumémat."

FIUME, jan. 8. — "Az én szeretett Fiumémban a krízis elérte a tetőfokát. Minden kompromisszum beszédnek immárvége van. Az igazságot ismét a nép elé terjesztettem s előterjesztettem azt a kormány elő is. Mindakettőt nekem adott igazat. Mindketten a támogatásukról biztosítottak.

Az én számomra nincsen más hátra, mint: "Fiume o morante" — Fiume, vagy a halál! Ez nem üres esküvőzés, hajlandó vagyok meghalni az én szeretett városomért. A városi tanács a legutolsó gyűlésen teljesen mellettem állott és én hajlandó vagyok meghalni az eszméért."

Igy szólt Gabrielle D'Annunzio, Olaszország nagy költője, a híres repülő és hadvezér, az ujkori rablólovag, Garibaldi uteregője egy amerikai újságíró előtt, ama palotában, ahol annak idején a fiumei magyar kormányzók tartózkodtak, nem gősztitulálva, ösenedsen, nyugodtan beszélve, megfontolva minden szót, amelyet ajkai között kiereszt.

Igen, mondta a nagy D'Annunzio, ez a kijelentésem harcot jelent, harcot a végkimerültségig. S valakinek ebben a harcban alul kell maradnia. A loyális fiumei nép és a loyális hadsereg velem van, meg vagyok arról győződve, az utolsó lehelletig, épen úgy, ahogy én válllok vagyok. Ki ellen irányul a harc? Olaszország ellen! A szövetséges flotta ellen! Az egész világ ellen, mindenki ellen, aki

Megdrágul a teherszállítás

Ha a vasutak visszakérülnének a társaságok kezébe, fokozni kell a bevételeket.

A háborus munkatanács egyik volt tagjának nyilatkozata.

WASHINGTON, jan. 8. — Basil M. Manly, a háborus munkás tanács volt tagja szerint a törvényhozók és a vasutársaságok vezérterfiai beismernék, hogy egy a Cummins-féle törvényjavaslattal, mint az Esch-féle javaslat elfogadása és a vasutaknak a társaságok kezébe való visszakerülése a vasuti teherszállítás árának megdrágulását vonja maga zavarta a vasuti forgalmat és nem emelte az üzemeltetéseket, a kormány annyit fizetett a vasutársaságoknak, amennyit három legjobb esztendőjükben csináltak, és emellett fölöslegre is szánt tett.

Erre az a felelet, hogy amidőn a vasutak visszakérülnék vagy egy különböző társaság kezébe, az a nagy pénz, amit a kormány az ezer vasutvonalon bősős kezelésével megtakarított, elmarad. Ez évi 200 millió dollár veszteséget jelent.

Ezenkívül a vasutársaságok a költségeik után nagyobb kamatot kell fizetni mint a menyit a kormány fizetett. Uncle Sam legfeljebb 4 és három negyed százalék kamatot fizetett, míg a vasutársaságoknak 6-8 százalékot is kell fizetniük.

MENNYIBE KERÜL MAJD AZ IDÉN A VÁLASZTÁS

Az összes pártok nagy pénzt akarnak az idén befektetni az elnökválasztásba. A szárazak adják a legtöbbet.

A republikánusok kevesebb pénzt adnak, mint a demokráta.

WASHINGTON, jan. 8. — Valószínűnek látszik, hogy az 1920 évi elnökválasztáson sokkal több pénz fog forogni, mint edig akármelyik elnökválasztáson.

A demokráta, nagyon szerezni kijelentették, hogy ők nem számítanak többre, mint tíz millió dollár kiadásra és nagyon el vannak foglalva azzal, hogy ezt az összeget összehozzák. Ezel szemben a republikánusok kijelentették, hogy nekik öt millió dollár a választásra unti elég lesz és egy-egy adományt nem kell magasabbnak lenni egy dollárnál.

A Plumb Plan League, amely (Folytatás a 3-ik oldalon)

SÜLYOS TÁMADÁS A SZÖVETSÉGES KATONÁK ELLEN

Aradon letartóztatták a szövetséges katonai képviselőit. — Románia legújabb merényletei.

Pénzt kérnek a szövetségesektől a magyarok.

PÁRIS, jan. 8. — A románok által megszállt magyarországi területen, egy román tiszt a szövetséges hatalmaknak több katonai képviselőjét letartóztatta.

A híradás szerint a szövetséges katonai bizottság a párisi béketanács megbízása folytán Aradon járt, hogy megvizsgálja a fogoly táborokat, mert sok panasz érkezett arról, mily kegyetlenül és embertelenül bántanak az internált magyarokkal a románok.

A bizottság fel is kereste a fogolytábor és a látogatás után szigorúan megmondta véleményét a román tisztnek, aki felügyelője volt a tábornak. A román tisztet rendkívül felbőszítette a szövetségesek képviselőinek szigorú kifakadása és ezért egyszerűen elrendelte letartóztatásukat.

Párisi diplomáciai körökben nem érkezett még hivatalos jelentés az estről. Budapesttel rendelkező német a közpöletti érintkezés és az az oka annak, hogy megbízható, részletes adatok nem kerültek még a nyilvánosság elé. Amny azonban bizonyos, hogyha a letartóztatás tényleg megtörtént, úgy nagyon drágán megfizeti legújabb erőszakos gazságot Románia.

Bécsi táviratok közlik, hogy Apponyi Albert gróf, a magyar békeküldöttség több tagjával keresztülutazott az osztrák fővároson. Páris felé Apponyi kijelentette a bécsi lapok tudósítói előtt, nagyon sajnálja, hogy Amerika képviselői nem vesznek részt a béketárgyalásokon és véleménye szerint, Magyarországnak esetleg különbéket kell kötnie az Egyesült Államokkal.

A magyar békeküldöttség elnöksorban azt kéri majd a béketanácsból, változtassa meg a békeszerződés gazdasági rendelkezéseit, mert ezek az kikötések indokolatlanul szigorúak. A magyar békeküldöttség másodsorban arra kéri majd a szövetségeseket, juttassanak nagyobb összegű pénzkölcsönt Magyarországnak, hogy megkezdhesse az újjáépítés munkáját.

HADIÁLLAPOT SPANYOLORSZÁGBAN.

PÁRIS, jan. 8. — Spanyolország Catalonia neví részében statárnumot hirdettek a gyakori zavargások és rablómerényletek következtében.

Hatalmas kötetet tesz ki a SZABADSÁG

EZIDEI NAGY KÉPES NAPTÁRA

TELVE SZEBBNÉL-SZEBB KEPEKKEL ÉS KITŰNŐ OLVASNI VALÓKKAL, AMELYEK SZÉPEK A SZEMNEK ÉS KEDVESEK A LELEKNEK. Gyönyörű Nagy Naptárunkat csak az előfizetők kapják meg, akik az előfizetési díjjal nincsenek hátréllában és akik a csomagolást és a szállítási költségek fejében beküldenek. 25 CENTET.

ANNAL...
AFRAN...
Lador...
János...
IKLÓS...
Zeiger...
ZSAR JB...
MANYOK...
WILSON...
ALOK!...
EVANS & CO...
ALKALOM...
L. Faszka...

ISZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Published daily except Sunday the "thirtieth year by The Szabadság Printing & Publishing Co. (An Ohio Corporation) 8, K. Cserna, President; Dr. Andrew Cserna, Sec'y-Treas.

Founding Editor: E. T. Kohányi. Assistant: Kohányi Tihamér.

DR. ANDREW CSERNA, Editor.

700-702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O. Telephone: Bell: Main 3536. Cuy. Central 1251.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre: \$8.00, hat hónapra: \$4.00, három hónapra: \$2.00. Külföldön: egész évre: \$14.00, hat hónapra: \$7.00, három hónapra: \$4.00. — SUBSCRIPTION RATES: United States and Canada one year: \$8.00, half year: \$4.00, three months: \$2.00. — Foreign countries: one year: \$14.00, half year: \$7.00, three months: \$4.00. — CLEVELAND ONE YEAR: \$8.00, half year: \$4.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

New York irodánk címe: Eastern Office: Room 603 Tribune Bldg, 154 Nassau St., New York. Ügyvezető: Joseph Morvath, Manager.

A gyermekelet uzsorásai.

A munkaügyi minisztérium épp most kiadott jelentésében a következő általános kijelentést olvassom: "A háború hatása alatt a 16 éven alóli, dolgozó gyermekek száma megsaporodott." Később pedig a jelentés kifejti, hogy az egyik szemle alkalmával 53 megvizsgált gyárból 47-ben alkalmaztak 12 éven alóli gyermekeket munkára; egy másik szemle alkalmával pedig a konzervgyárakban 671 tizenéves és éven alóli gyermeket találtak a munkaszilánkoknál, pedig abban az államban, ahol a megszügyenítő állapotot megtürik, a törvény határozottan elrendeli, hogy a konzervgyárakban csak 14-ik életévüket betöltött gyermekeknek szabad dolgozni.

Mit törődik a munkaadó a törvénnyel, ha olcsó munkást kap? Szívesen fizeti a 10 százalékos jövedelmi adótöbbletet, amit a törvény ama gyárosokra ró, akik gyermekeket dolgoztatnak. Mit törődik a gyáros a jövőző generációval, ha olcsó portékát gyárthat? Ha a munkaadó nem törődik a törvénnyel, ha a gyáros nem törődik a jövőző generációval, a kormányknak kellene törődni. Mert törvényt nem azért hoznak, hogy pénzüimádó emberek kijátssák és a gyermek nem arra való, hogy a gyárakban szenvedjen el. Borzasztó még csak el is lépezni, hogy 10 éves gyermekeket már munkára fognak akkor, mikor a gyermekkor ártatlan örömeit kellene élveznie, mikor a testnek a szellemnek fejlődnie kellene, mikor szeretettel kellene őket tanítani. Mi lesz abból a gyermekből, amelyik azt sem tudja, mi a gyermekkor, aki testben és lélekben elcsatnyul, aki gyűlölni tanulja azokat, a kik munkára hajtják.

A törvény az állatokot véd. Szigorúan büntetik az állatkínzást, de a gyermek-kínzást szabadon járnak és a gyermek-élet uzsorásai mentesek a büntetésről. A törvény szigorúan megparancsolja, hány márhát szabad egy vasúti kocsihoz összekapcsolni, azt megparancsolja a marhaszállító kocsik hőmérsékletét is. Aki az ellen a törvény ellen vét, szigorúan büntődik; de nem büntetik meg azt, aki a gyermekeket a gyárakba szufojja testüknek nem ad pihenőt, lelküknek nem engedni finomodni és elvezeti tőlük az alkalmat, hogy tanuljanak és művelődjenek.

Mi lesz a korai munkára fogott gyermekből? Gyermekkorában elfárad, meglehetősen maradt, testben elcsatnyul és lelke nem fogékony a jó iránt. Ha felnőtt, beteg testében elkecsereg a lélek, és a szellem, azután egyik fülét levágta, hogy ezzel bizonyítsa, hogy jól végezte el feladatát.

Bonyháti Tibor, az uri fiu, a ki tiszt is volt, szigorlatra is készült, őze is van, hiszen Cserni mondta róla: — Kérem, ő volt az ész, a finesség, a diplomata. Ugy hazudik! És ő volt a véreb! Folyton vért akart!

Ez mondta Cserni, a simaképi, de csillogó, aprózemű Bonyháti. Ez a fiu azelőtt sokat olvasott könyvet és újságot, de csak az kötötte le a figyelmét, a mi lassan keringő vért pezsgése hozta. A háború végével szorult helyzetbe került, jött a díktatúra, állást vállalt, nem törődött azzal, hogy minőt: megfizették a még kiállt az is, hogy állása temperamentumának megfelelő. Örvénybe került ő, a románok indult társadalom örvényébe, mely ellen nem védekezett s így lejutott a legfeneklere: terrorista-politikai nyomozó, gyilkosok kerítője lett.

Korvin-Klein Ottó alacsony, vállá puposan magas, feje, nyak nélkül, bent ül testében, mint egy testéhez aránytalan óriás, ferdén a háta felé billeneni készülő tojás. Hogy feje helyén

PEREG A FILM.

Budapest, 1919 dec. 9.

A Markó-utcában egész héten maradt mégis, azt talán hihetetlenül nagy, görbe orrának köszönheti, mely mindenestere alkalmas lehet arra, hogy feje hátrafelé húzódását kiegyensúlyozza. Orra két oldalán kicsi szempárja csillog értelmesen, hozták, de a szereplők valódi budapestiek voltak, akiket a külső városrészek levegője, az utcái sajtó, a ponyvának is beillő irodalom, a tökéletlenség, vagy szorongó politika nevelt. Ezek a szereplők azután elkezdtek játszani a témára mindjárt a szöveget, eleinte szelidebben, később mindig vadabban, a fokozást egyéniségük fékezhetetlensége és az ellenhatástól való páni félelem hozta ki s ezzel teljessé, tökéletessé lett a film-dráma. A dráma részleteit napról-napra a megújulás, vagy undorodásig követték az újságok, mi egyénhánny, úgy találomra kiragadott szereplő skicet szerkesztők papírosra vetni, ugy, amint elreagtek gyorsan előtűnk a vásznon.

Löbl Mór, robusztus megjelenésű. Hanyatt veti magát a székre, mikor ül, ujjas mellény van rajta, karját keresztbe fontva figyel a tárgyalást. Nyakán még itt a bíróság előtt is, körül van kerítve a sálja. Mondom, nehezesnek látszik, de holmi ferencvárosi bálokon éppen ilyen alakokat, majomügyességgel, vad szenvedelemmel, lehetett látni táncolni. Oh, de ne higgyék, a miért ilyen vadnak látszik, hogy Löblben nincs számalom. Halálban vergődő áldozatába, hogy ne szenvedjen, szívesen belemártja megegyeszer rohamsékét.

Küyer, Dögei és Kakas szinte egyforma börtöntöltelék vagy utasopredék; de ennek is a leg-aljából. Arenek bambán gonosz, szinte vak, mindenre kapható sójtét gonoszág helyezkedik el, ül ki ábrázatukra vonásokban. Egyikében, másikban ki-kütyöklik a buta ember ravasszága. Mindenike hetyke, nagy lényű volt akkor, mikor körül volt a derekuk teremtettéve kézagratókkal, vállukon fegyver, táskájukban revolver volt s bizonyosan tudták, hogy a kikkel szemben állanak, fegyvertelenek, most félnék, remegő, összeesett kis lényű valameny.

Csomor Gábor elszánt, vad paraszt, a ki most is elmondja, hogy áldozatába sokszor, talán tizenhatosra is belevágta kését, azután egyik fülét levágta, hogy ezzel bizonyítsa, hogy jól végezte el feladatát.

Bonyháti Tibor, az uri fiu, a ki tiszt is volt, szigorlatra is készült, őze is van, hiszen Cserni mondta róla: — Kérem, ő volt az ész, a finesség, a diplomata. Ugy hazudik! És ő volt a véreb! Folyton vért akart!

Ez mondta Cserni, a simaképi, de csillogó, aprózemű Bonyháti. Ez a fiu azelőtt sokat olvasott könyvet és újságot, de csak az kötötte le a figyelmét, a mi lassan keringő vért pezsgése hozta. A háború végével szorult helyzetbe került, jött a díktatúra, állást vállalt, nem törődött azzal, hogy minőt: megfizették a még kiállt az is, hogy állása temperamentumának megfelelő. Örvénybe került ő, a románok indult társadalom örvényébe, mely ellen nem védekezett s így lejutott a legfeneklere: terrorista-politikai nyomozó, gyilkosok kerítője lett.

Korvin-Klein Ottó alacsony, vállá puposan magas, feje, nyak nélkül, bent ül testében, mint egy testéhez aránytalan óriás, ferdén a háta felé billeneni készülő tojás. Hogy feje helyén

A Legjobb Könyv a Bankkönyv

KISS EMIL BANKER

139 Second Ave. New York. 4 számalékos Bankkönyveket ad ki.

EGY PÁR ÉV MULVA

sokan talán majd így sopánkodnak: "Meggazdagodhattam volna, ha a magyar békekötés előtt dollárjaimért koronákat veszek, de elmulasztottam a kedvező alkalmat".

Még mindig nem késő, MERT A KORONA ÁRFOLYAMA MÉG MINDIG ALACSONY.

1000 Korona	\$ 9.40
1000 Csechoslovak Korona	\$19.50
1000 Jugoslav Korona	\$11.50
1000 Lei	\$38.00

Pénzt Magyarország bármely részébe gyorsan és pontosan elküldjük és kivánására bármely magyarországi bankban, takarékbank és a postatakarékpénztárban nevére, kamatozólag elhelyezzük. Vásárolhat nálunk bármily összegre a legjobb és legbiztosabb magyarországi bankokra kiállított

BANKUTALVANYT

melyet később tetszése szerint felhasználhat. Aki pl. a mai árfolyamon 100.000 koronás bankutalványt vásárol, az 2000 dollárt kap utalványáért, ha a korona ára 2 centre emelkedik, ami igen könnyen megtörténhetik.

KESZPÉNZKORONÁT

de csakis ugynevezett kékpénzt, a törvényes forgalmi pénzt, nálunk mindig vásárolhat.

Bővebb felvilágosításért és tanácsért írjon hozzánk.

NÉMETH STATE BANK

NEMETH JANOS, elnök.

Főület: A BANKPALOTABAN, 10 East 22nd Street, NEW YORK CITY.

Fiókület: 1597 SECOND AVE., Corner 83rd Street, NEW YORK CITY.

Szerkesztői üzenetek.

M. I. Decatur, Ill. — Lehetetlen megmondni. Ha fogságban van, nem sokára hazakerül már.

F. M. Elyria, O. — Az a lap mar nem jelenik meg.

Bellefonte, Ill. — A gyufa felfalálója Irányi József magyar, a puskapor felfalálója Schwartz Berchtold pedig német nemzetiségű volt.

Hü olvasó, E. Chicago, Ind. — 1. Orizze csak meg a feladó vényét. Most már, hogy megindult a postaforgalom, egymástán kapják a nyugtákat rég kifizetett összegéről, köztük lesz az Ön is. Nem kell kételkedni a cégben. Felelős az minden centért. — 2. Az amerikai postatakarékpénztár csekkjét bevitte bármelyik országban. Nem szükséges, hogy más csekkre váltást, mielőtt hazaindul.

F. J. Pricedale, Pa. — Törvényesen követeltek annyit. A magyar vagy más nemzetiségű visszavandorlóknak 8-12 százalék adót kell fizetni. Ha megfizette volna évenként, meg sem érezné.

B. L. Bridgeport, Conn. — 1. Kifizethető. Küldje el az illető banknak a svéd konzulátus magyar ügyosztálya útján. — 2. Cimezze Cseho-Szlovákiába. — 3. Valószínűen őt is marad. — 4. Cseho-Szlovák koronát kell küldeni.

Akroni olvasó. — Ha még itt van, megkaphatná az egész összeget. Erdékiük fogunk.

N. S. Little Falls, N. Y. — Amíg nem bűnös célra használt, lehet, de nem tanácsos.

Jolán és Vilma. — Magyarorszá-

CUNARD LINE

PANNONIA

a népszerű duplacsavaru gőzös

PATRAS-DUBROVNIK-TRIESTE

JANUÁR 20-ÁN DÉLBE INDUL

Második osztály \$200, Harmadik osztály \$125.

Háborus adó külön

Jegyeket a társaság bármely ügynöke útján lehet beszerezni.

20 év előtt alapított megbízható cég.

Allami felügyelet alatt.

Magyarországra, Jugo-Szláviába, Erdélybe, Cseho-Szlovákiába a megszállott területekre, mielőtt utnak indulna,

Hajójegyért forduljon bizalommal hozzánk levélileg vagy sürgönyileg. UTLEVELET MEGSZEREZZUK.

ZÁRO C. HENRY, BANKÁR

39 Cooper Square, New York City cor. Third Ave. és Sixth Str.

RIEGER E. JOZSEF A magyar osztály vezetője.

SZÉPSÉG

nemcsak a nők minden nő számára

AKIT SZERETNEK

De a szépség szerek kellene a női szépségért

LI

mely négy színi szappantól áll s mely a bőrt fiatalítá távolítja s a bőrt Óvakodjon!

VÖRÖS

8901 B A négy szer küldjük.

JÓL DÖLT E HUSCÉGE

Palmer igazságter szerint több a kormány, mi bírói döntésé zett volna.

WASHINGTON. Palmer igazságügy-ásztus földművelés-és háziügy-észtus előtt beszédet tartott husvágó-csekk-tott eljárás eredményéről a bizottságta meg, hogy adnyilyen törvénykezés a husipari termé-észtus szállítása és sz- megkönnyítése vé- — Jobb eredmény- kormány a husvágó-észtus indított eljárás- mint amint a tör- volna el a husvágó-észtus esetleg kedvezőt- mondotta Palmer.

— A kormány- le arról a jogkör- földözze a nagyhus- észtus bűntudat-észtus ágakból, amelyek- vetlen összeköttes- ipparral. Jelenleg- hában folytatni az- polgári, sem büny- husvágók ellen, mi- nyerte velük szem- A szenátus bizot- jai többször heves- észtusok a min- önösen arra vonat- a husvágók ügye- vel a kormány gon- miszerek árának

A miniszter az- hogy nem várható- szerek árának azo- sít a husvágók ügy- zése következtében.

EZ

fenyegeti a Né- levél hiénak e- a becsületes e- H

ahol Pénzbe- jegyzői ügy- KORONA PÉNZT KU- csobb napi- részébe. Irjon van j-

JOHN

437 Penn Av A Wa

SZÉPSÉG KÖTELESSÉG

nemcsak a művészvilághoz tartozó nők, hanem minden nő számára, akinek van valakije,

AKIT SZERET, VAGY SZERETETRE VÁGYIK.

De a szépséget ápolni kell, az ápoláshoz pedig szerek kellene. Az elismert legjobb szerek pedig a női szépség ápolásához a

LILIAM CSOKOR

mely négy szerből, a híres Lilium Krémből, Lilium szappanból, Lilium Tejből s Lilium Puderből áll s melyek mindegyike a ráncokat elsimítja, a bőrt fiatalítja, a pattanásokat, kiütéseket eltávolítja s a bőrt simává, üdév, puhává teszi.

Óvakodjon utánzatoktól s címeze rendelését így:

VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 Buckeye Road, Cleveland, O.

A négy szert két dollár s 10 centért bérmentve küldjük.

A VASUTASOK OROSZORSZÁG IS NEM VÁRNAK AZ A TELJES BÉKÉT ÁRAK ESÉSÉRE SZERETNÉ ELÉRNI

Maguk segítenek a drágaságon élelmiszereknek szövetkezeti alapon való bevásárlásával és szétosztásával.

Sokat várnak a mozgalomtól a vasuti testvériségek tagjai.

WASHINGTON, jan. 8. — Mivel a megélhetést nem könnyítette meg sem a fizetésemelés, sem a kormányának az élelmiszerek ellen indított hajszája, a négy nagy vasutas szövetség maga vette kezébe a drágaság elleni küzdelem irányítását. Elhatározták, hogy szövetkezeti alapon vásárolnak minden kelléket és beszerzési áron juttatják azt el a vasutasoknak.

Annnyire bíznak a vasutasok vezérferfiakkal ennek a mozgalomnak a sikerében, hogy egyelőre el is ejtették azt a tervet, hogy a drágaságra való tekintettel újabb fizetésemelést követeljenek.

A mozgalom tulajdonképpen akkor indult meg, amikor novemberben konferenciát tartottak a farmerek és a munkások képviselői. Ezen az értekezleten alakult meg az All-American Farmer-Labor Co-Operative Commission, amely a munkások helyzetének megvalósítása végett a szövetkezeti alapon való termelést, vásárlást és szétosztást tűzte ki céljául.

Warren S. Stone, a Brotherhood of Locomotive Engineers nagyvezére lett ennek a bizottságnak pénztárosa. A vasutasok vezetői közül többen töltöttek be a bizottságban egyéb tisztségeket.

A négy nagy vasutas szövetség képviselői tanácskozást tartottak tegnap Howard F. Figg helyettes igazságügyminiszterrel, aki a drágaság ellen indított kampányt vezeti. Mr. Figg előadta, hogy mit ért el eddig a kormány a drágaság ellen. A vasutasok, akik nem voltak megelégedve az eredménnyel, kijelentették, hogy maguk vezetik kezükbe a drágaság kérdését megoldásáig.

A farmerek szövetségese a munkásokkal. Ez a célja a bizottságnak. A termést maguk a munkások vásárolják meg közvetlenül a munkásoktól a farmerektől és az iparikkéket a gyárosoktól. A farmertermékeket és iparikkéket aztán valóban a legelőcsőbb áron juttatják el a szervezett fogyasztókhoz. Tervezte a mozdonyvezetők szövetsége egy szövetkezeti bank felállítását is. Felállítanak minden lépést a szétosztás megkönnyítésére. A vasutasok szövetségei azt remélik, hogy a többi munkás szervezeteik is követik a példát.

MEGGYILKOLT AMERIKAI.

Mexicóban meggylkoltak egy amerikai polgárt.

WASHINGTON, jan. 7. — A tampaioi amerikai konzultó a külügyminiszteriumhoz érkezett jelentés szerint Tuxpanban, Mexicóban, december huszonegyedikén egy mexikói szövetes tiszat agyonlőtt egy amerikai polgárt, Gabriel Portert, a Penn-Mex Company alkalmazottját.

1917. április 7. óta a tampaioi kerületben összesen husz amerikai gyilkoltak meg. Ezek közül tizennyolc amerikai olajkompanyának volt az alkalmazottja.

AMERIKAIK BERLINBEN.

Az ellenséges országok fiai közül az amerikaiak jelentek meg elsőként a turisták közt.

BERLIN, jan. 7. — Berlinben már megindult a külföldi turisták érkezése. A volt ellenséges országok fiai közül az amerikaiak jönnek legnagyobb számban. Depember hónapban 357 amerikai fordult meg Berlinben. A franciák voltak második helyen 280 látogatóval, míg az angolok a harmadik helyet foglalták el 218 turistával.

A külföldről való látogatók száma decemberben 102,171 volt.

Ludwig Martens, az orosz szoviet kormány amerikai képviselője betervezte a békefeltételeket a szenátusnak.

A békeprogram tizenegy pontból áll.

WASHINGTON, jan. 8. — Ludwig Martens, szoviet-Oroszország amerikai képviselője, ha majd megjelenik a szenátus vizsgáló bizottsága előtt s ez valószínűleg nagyon rövid időn belül megtörténik majd, át fog nyújtani a szenátoroknak azt a tizenegy pontból álló programot, amelynek végrehajtása mellett szoviet Oroszország hajlandó békét köni az Egyesült Államokkal és a többi szövetséggel.

Martens ellen nemrég elfogadott parancsot vettek ki, amelyet később átváltoztattak olyan irányú intézkedéssé, hogy őt deportálni kell az országból, mint a többi vöröset. Ennek az ellenére is, Martens minden valószínűség szerint beszédet fog a szenátus vizsgálóbizottsága előtt tartani. Úgyvéde minden előszintűség szerint Diek volt szenátor, akroni ügyvéd lesz.

Oroszország békeprogramja, amit valószínűleg nagyon szeretne keresztül vinni, hiszen az orosz kormány se szeretne egyebet, mint a teljes békét, többek között a következőket mondja: Szoviet Oroszország és azok az államok, amelyek a régi orosz cári birodalom területén alakultak, elhatározták, hogy megfizetik az Egyesült Államoknak azt az adósságot, amelyet a cári kormány csinált itt.

A szoviet kormány általaiban kifizet minden államnak és minden magánosnak minden adósságot, amit Oroszország a cári uralom alatt csinált.

Mindazokért az ingatlanokért, amelyek idegen tulajdonban voltak és azokat az orosz szoviet kormány lefoglalt, teljes felelősséget az összes frontokon és békekonferenciákon valamely semleges államban.

Megszüntetik a gazdasági blokádot. A szövetségesek kiserélik Oroszországgal a hadifoglyokat és az orosz politikai bűnösöket. Visszaállítják a diplomáciai szolgálatot. Oroszok szabadon járhatnak szövetséges államokban és viszont szövetséges polgárok jöhetnek Oroszországba és ott letelepedhetnek, üzletet csinálhatnak stb.

A helyzet egyelőre az, hogy Martens az igazságügyminiszter emberei kézrekerítik.

ÚJRA A NEMZETEK LIGAJA

Lehet, hogy Wilson elnök hívja össze a Nemzetek Ligájának első ülését.

WASHINGTON, jan. 7. — A Nemzetek Ligájának első ülését Wilson elnök összehívhatja, sőt, a külügyminiszteriumban hangzottatott vélemény szerint össze is fogja hívni, még pedig nem is olyan hosszú idő múlva.

A külügyminiszteriumban és szövetséges diplomáciai körökben az a vélemény alakult ki, hogy Wilson elnök, mint magában hivatja össze a Liga első ülését, ha a békeszerződés végleg szentesítve van legalább három szövetséges állam által, tekintet nélkül arra, hogy az Egyesült Államok elfogadta-e a békeszerződést, vagy sem.

MEGDRÁGUL A NŐI CIPŐ.

A jövő nyáron esztben annyit kell majd fizetni érte mint a sulya.

CINCINNATI, O., jan. 8. — A National Shoe Travellers Association előtt J. B. Byrne elnök azt jósolta, hogy a jövő nyáron a női cipők ára 50 százalékkal fog emelkedni. Azt jelenti ez, mondotta Byrne, hogy a cipő, amely a hőlgyek lábán lesz olyan értékes fog képviselni, mint ugyanolyan sulyu esztidaráb. Azt mondja Byrne, hogy lesznek olcsó cipők is, de azok nem kellene majd a közönségnek.

JANUÁR 10.

A pénzküldés árfolyama

Magyarországra:	1000 KORONA \$9.40
Csehszlovákiára:	1000 KORONA \$19.00
Jugoszláviára:	1000 KORONA \$11.20
Erdélybe:	1000 LEI \$31.00

KISÉRJE FIGYELEMMEL

a pénzküldés mindenkor árfolyamát és ne felejtse el, hogy csak közismert, régóta fennálló, teljesen megbízhatónak tudott bankkarral küldjön az óházában élő szeretteinek pénzt.

Ha budapesti vagy magyarországi vidéki bankban akar a jövőben való használatra magának a mai szerföltött alacsony árfolyam mellett koronát biztosítani, írjon azonnal erre a címre:

KISS EMIL, Bankár

133 Second Ave. New York

PÉNZT CSINÁL,

ha megtakarított pénzt január 10-ig helyezi el kamatozó dollárbetétre Kiss Emil bankházában, mert az a d d g elhelyezett pénz

4%

kamatot hoz már Január 1-től.

HAJÓINDULÁS

a magyarok részére alkalmas hajók:

JANUAR 13-AN:
Argentina Trieszbe

JANUAR 20-AN:
Pannonia Trieszbe
Lapland Antwerpenbe

JANUAR 21-ÉN:
Black Arrow Constanzaba

JANUAR 24-ÉN:
Noordam Rotterdamba
Gretie Génúába

KÉSZPÉNZ

magyar korona bevásárlásával legyen óvatos, nehogy megkárosítsák.

100
és
1000

koronás törvényes bankjegyek mindenkor kaphatók. Írjon vagy jöjjön személyesen.

FIGYELEM! Ne hagyja el addig lakóhelyét és ne jöjjön addig New Yorkba, a míg hajójegyet illetőleg nekünk nem ír és tőlünk választ nem kap, hogy melyik hajón van hely az Ön számára. Ez eljárás mellett sok kellemetlenségtől óvja meg önmagát.

JÓL DÖLT EL A HUSCÉGEK ÜGYE

Palmer igazságügyminiszter szerint többet ért el a kormány, mint amit a bírói döntés eredményezett volna.

A LEGKÖZELLEBBI FRANCIA ELNÖK

A párisi lapok mind megegyeznek abban a véleményben, hogy a francia köztársaság legközelebbi elnöke Clemenceau lesz.

WASHINGTON, jan. 8. — Palmer igazságügyminiszter a szenátus földművelésügyi bizottsága előtt beszédet tartott a nagy husvágó cégek ellen indított eljárás eredményéről. A miniszter a bizottság maga hívta meg, hogy adjon tanácsot, milyen törvényekre van szükség a husipari termékek árának leszállítása és szétosztásának megkönnyítése végett.

— Jobb eredményt ért el a kormány a husvágó cégek ellen indított eljárás elintézésével, mint amint a törvényszék ért volna el a husvágókra nézve esetleg kedvezőtlen ítélettel, mondotta Palmer.

— A kormány nem mondott le arról a jogáról, hogy tovább fűzőse a nagyhusvágókat, kiküszöbölte őket azokból az iparágakból, amelyek nincsenek közvetlen összeköttetésben a husiparral. Jelenleg nincs szándékában folytatni az eljárást, sem polgári, sem büntetői uton a husvágók ellen, minthogy megnyerte velük szemben a pert.

A szenátus bizottságának tagjai többször heves vitába bocsátkoztak a miniszterrel, különösen arra vonatkozóan, hogy a husvágók ügyének elintézésével a kormány gondolt-e az élelmiszerek árának leszállítására.

A miniszter azt mondotta, hogy nem várhatjuk az élelmiszerek árának azonnal való esését a husvágók ügyének elintézése következtében.

PARIS, jan. 8. — Az itteni lapok, kivétel nélkül, megegyeznek abban a feltevésben, hogy a január 17-én lefolytatandó elnökválasztás eredménye nem lehet más, mint az, hogy Clemenceau, a mostani miniszterelnök fog a bársonyszékbe kerülni. Clemenceau eddig hivatalos uton nem nyilatkozott, hogy ebben az esetben hajlandó lesz a nagy tisztességet elfogadni, vagy sem. A lapok vezérekkel többé-kevésbé azt hangsúlyozták, hogy Clemenceau jó elnök lesz. Bár a szélső baloldali lapok igen gúnyos hangon emlékeznek meg arról a lehetőségéről. A lapok többnyire nem felejtik el annak a hangzatosát, hogy a francia köztársaság történetében ez lesz a második eset, hogy elnöknek egy olyan embert választanak meg, akire csak az utolsó pillanatban számítottak.

FOGY A NEDVES SZAVAZAT.

Az ujjazsámlálás már 575-re szűkült le az ohioi nedvesek többségét.

COLUMBUS, O., jan. 8. — Ohio állam Wood és Summit megyéjében tudvalevően egyes kerületekben prohibíciós alkotmánymódosítást illetőleg leadott szavazatok ujjazsámlálását rendelték el. Az ujjazsámlálás folytán már 575-re apadt a nedvesek többsége.

EZER VESZÉLY

fenyegeti a New Yorkba menő magyarságot, az utlevél hiának egész serege részen van, fogadják meg a becsületes jó tanácsot.

Itt vagyunk a közelükben, ahol Pénzbeli, Hajójegy, Utlevél és Közjegyzői ügyeiket elintézhetik személyesen. **KORONA UTALVÁNYT** vehet, vagy **PÉNZT KÜLDHET ALTALAM** a legolcsóbb napi árfolyamon a világ bármely részébe.

Írjon van jöjjön személyesen az alanti címre:

JOHN NÉMETH, JR. BANKER
437 Penn Avenue, Pittsburgh, Pa.
A Wabash állomás közelében.

NAGY FÖLDRENGÉS MEXICOBAN

Immét sok százan elpusztultak Vera Cruz környékén.

MEXICO CITY, jan. 8. — Vera Cruz államban megismétlődött a földrengés, aminek következtében újabb százak pusztultak el vagy sebesültek meg.

A földalatti erő sokkal nagyobb területet mozgatózott meg, mint, amekkorán szombaton érezték a földrengést. Az újabb anyagi kár óriási.

A második földrengéssorozat szerdán reggel 9 órakor kezdődött. Számos falu és városka jórésze összedőlt. Ma már biztosra vehető, hogy a két földrengés halottjainak száma meghaladja a kétezeret. A pontos számot megtudni sohasem lehet, mert a hegyi indián falvakból sohasem érkeznek jelentések a pusztulásról.

OLDOZIK A FAALKOHOL ÜZEMKEDŐIT.

NEW YORK, jan. 7. — Eddig tudvalevően huszonegy ember helyezte vad alá a szövetségi esküdtések faalkohol árusítása miatt azért, mert összeesküdtek, hogy kijátszák a szövetségi szárazsági törvényt. A mai napon újabb öt vádlottat állítottak a bíróság elé a connecticuti mérgezési esetekkel kapcsolatban.

A bíróság Cosimo D'Ambrosia, Salvatore Esposito, Adolph Panarelli és Luigi Pucca vádlottakat biztosították ötven ezer dollárban állapította meg fejenként, míg Carmine Licenzia-t öt tízezer dollárban.

Valamennyi vádlott nem bírónak vallotta magát.

NINCS MEGEGYEZÉS.

WASHINGTON, jan. 7. — Lodge szenátor és a követők kijelentették, hogy nem fogadják el a demokratá szenátorok által felajánlott kompromisszumot a békeszerződésre vonatkozóan. Azt mondják, hogy az ajánlat azért nem elfogadható, mert a 10. szakaszra nézve nem egyenlő Lodge nézetével.

A javaslatot a kevésbé szigorú ellenzék képviselő republikánusok átnézték s aztán újabb javaslat kíséretében visszaküldték a demokratáknak. Ha az utóbbiak elfogadják a módosításokat, valószínű, hogy nem soká kósik a meg egyezés.

ARVIZ OLASZORSZÁGBAN.

RÓMA, jan. 8. — Az Arno völgye víz alatt van és számos helység, köztük Balci, Caprona, Pevriola és Peretolo elérhetetlen. Pisa városának alsó része is víz alá került. Legveszélyesebb a helyzet Catesablen, ahol valószínűleg számos emberét is elpusztult.

PÉNZKÜLDÉMÉNYT

a világ bármely részébe, teljes felelősség mellett, az AMERICAN EXPRESS COMPANY

a hatalmas amerikai pénzintézet útján továbbítunk.

HAJÓJEGYEKET

adunk el az összes vonalakra a társulatok eredeti árán. Pénzküldés, pénzváltás s minden más a bankhoz tartozó ügyeket lelkiismeretesen intézzük el.

Utazást, valamint a hajójegyeket illető minden egyéb irást megvesszünk.

Felvilágosítást akár személyesen jön, akár levelel keres fel bennünket, készséggel adunk.

Karpathia Exchange, INC.
153 TENTH AVENUE
19-ik utca sark NEW YORK

Mennyibe kerül majd az idén az elnökválasztás.

(Folytatás az 1-és oldalról)

nek tudvalevőleg az a célja, hogy ellenében minden olyan elnökjelöltet és kongresszusi tagot, aki ellene van a kormánytulajdonjognak és annak, hogy a vasutasok a munkások kontrollirozzák, szintén tíz milliót akar felvonultatni. A liga hivatalos emberei szerint eddig a ligának ötáztízezer olyan tagja van, aki erre a célra egy dollárt adott.

A száraznak is erősen készülnek. Vezetők szerint huszont millió dollárra van szükség abból a célból, hogy az alapokat ideát meg jobban meg lehessen szilárdítani s hogy a száraz propagandát Európában is lehessen folytatni.

D'Annunzio nem akarja elhagyni Fiume városát.

(Folytatás az 1-és oldalról)

arra akar engem kényszeríteni, hogy szeretett városomat elhagyjam!

KÁLLAY TESTVÉREK

14-ik évi fentállott kertészeti nagy képes árjegyzéke megjelent. Írjon ön is egy példányt az alábbi címre:

KÁLLAY BROS. CO.
Painesville, Ohio

HA VAN UTLEVELE és rövidesen az óházába akar utazni, jöjjön azonnal. Írja meg, hogy mikor érkezik és emberünk várni fogja Önt a Depot-on.

HA NINCS UTLEVELE, írjon azonnal, mi meg-
szerezük azt Önnek.

PÉNZKÜLDÉS ÉS PÉNZBEVÁLTÁS ügyeiben forduljon hozzánk.

TRANSATLANTIC EXCHANGE, Inc.
203-10th Avenue, cor. 22nd St. New York, N. Y.
Telephone: Watkins 7232

Régi PÉNZKÜLDÉMÉNYEKRL FELVILÁGOSÍTÁST BESZERZÉK GYORSAN.

Minden ügyet elintézem. Forduljon hozzám bizalommal.

OHÁZAI JOGÜGYEK SZAKSZERU, PONTOS ELINTÉZÉSE.

GARTNER LAJOS
Közjegyző és pénzküldési irodája
401 EAST 80 STREET, NEW YORK, N. Y.

Pénzt küldünk, Hajójegyet eladunk
Magyarországra, Ausztriára, Németországra, Cseho-Szlovákiára és a világ minden részébe.

Azok, akik Európába óhajtának utazni, sziveskedjenek írni, vagy személyesen eljönni.

JACOB GOLDBERGER, Bankár
430-432 State Street, Perth Amboy, N. J.
Takarékbetétek után 4 százalékos kamatot fizetünk.

McKeesport Független Oil és Gáz Részvénytársaság

McKeesport Független Oil- és Gáz Részvénytársaság. **MAGYAROK! ITT AZ IDŐ, MOST VAGY SOHA!**

Aki csakélyi szeszszel biztosítani akarja jövedelmét, saját érdekében cselekszik, ha a McKeesport, Pa., az utóbbi feifedezés alapjában a világon a legdrágább olaj- és gáz-vidéken levő Római Katolikus Magyar Hitközségi Birtokon egyelőre négy furandó kutra szőő részvényt vásárol, mely nemcsak az első négy kutra jogos, de elsőbbségi jogot biztosít a minden további furandó kutra, az egész föld területére.

A terület nagysága alkalmas biztosít olaj vagy gáz találás esetén 20 kuta felállítására, melyből számos jövedelmenek a nyolcadát a részvényesek élvezik, mely címre akár Amerikába, akár Európába posta útján oda lesz küldve minden hónapban.

A részvények ára 100 dollár, egyszer van kibocsátva. Vásárolhat személyesen vagy posta útján Bank-Checkbe vagy Money Orderbe az alábbi címrekl.

Ugyanúgy nincs, a munka már megkezdődött.

SIMKO ISTVAN, pénztárnok és titkár. **POPF D. GÁBOR,** elnök.
1132 FIFTH AVE., McKeesport, Pa. 1305 FIFTH AVE., McKeesport, Pa.

CLEVELANDI HIREK

LELŐTTEK EGY MAGYAR EMBERT

SZABÓ ISTVAN HALALOSSA VALHATÓ SEBESÜLÉSSEL KERÜLT A HURON ROAD KORHÁZBA EGY BROADWAYN LEVŐ RUHAZLETBŐL.

Nem tudni biztosan, hogy véletlenségből vagy szándékkal lőtték-e le. — Elmenekült a revolver elűtője. — Nem akarják megnevezni az üzlettulajdonos családjának tagjai.

A rendőrség gyanus este reggel meg a rendőrségre, a Wechsman fiukkal együtt.

A Broadway 967 száma alatt levő Wechsman-féle ruhaüzletben lelőttek egy magyar embert, de nem lehet tudni még, hogy véletlenségből történt-e a dolog vagy szándékosan. Mivel az a férfi, akinek a kezében előfordult a revolver, elmenekült az üzlettulajdonos és családtagjai nem akarják megnevezni, kétségessé teszi, hogy nem volt rossz szándék a revolver elűtése mögött.

Az esetről a következőket jelenthetjük.

Magyar sebesült a Huron Road kórházban.

Csütörtökön este 6 óra tájban sebesült szállítottak a Huron Road kórházba, amely a Szabadság újságháza mellett van. Mielőtt elaltatták volna operálás végett, ki akarták halgaltani. Mivel angolul csak annyit tudott mondani, hogy magyar, azért egy detektív lapunk szerkesztőségébe, hogy tolmácsoltékérjen.

Munkatársunk áment a kórházba s kikérdezte majd tolmácsolt a súlyosan sebesült embert.

Szabó István a nevem, mondotta, s a 2789 E. 79th streeten lakom a Propper házában. Rokonommal a szintén gyantalt (Biharm.) illetőségű Szabó Sándorral eimentünk a Broadwayra, a Wechsman stórjába. Szabó Sándor, aki vissza akart vándorolni az óházába, egy-két pár cipőt, kofert és más egyébekt akart vásárolni.

A boltban kiszemeltük a szükséges dolgokat s megvettük. Majd Szabó Sándor egyik-két nappal eelőtt vásárolni kofert helyett akart kísérni a boltba. Egy leány szolgált ki benünket, akinek közben dolga akadt s magunkra hagyott bennünket a tulajdonos 18 éves fiával és egy jóöltözött tükámbátos 35-40 éves férfival, aki a stórban volt, újságot olvasott s közben-közben angolul meg németül szót váltott a fiával.

LEVÉL AZ ÓHAZÁBÓL

Leitold Jakab egyik barátja hálaábról kapott hírt Villányból. Leitold Jakab, aki a 3140 W. 103rd streeten lakik, levelet kapott szülővárosából, a baranyamegyei Villánybóli Gyimóthy Nándor kávéházátulajdonostól. Arról értesíti Gyimóthy, hogy Aladár fia mint a hadsergő 52. gyalogrezednek gépfegyverparancsnok főhadnagya s több hadiköltőntés birtokosa, a Piave folyónál vívott harcokban megsebesült s a trienti kórházban 1918. július 2-án 21 éves korában meghalt. Ott nyugszik ma is a dél-tiroli város temetőjében. Mielőtt megengedik a körülmények, hazaszállíttatják szülei a villányi családi sírbaoltba.

HALÁLOZÁS.

Gosztola János, Gyulaj, Tolna megyei unokatestvém, három évi szenvedés után, a clevelandi City kórházban december hó 27-én elhunyt.

Az óházában felesége és két gyermeke, itt első unokatestvéré: Horváth József és Molnár Sándor és neje akroni lakosok gyászolták. Temetése január hó 2-án a Calvary temetőben volt.

Na rumás fájdalmak súlyosan támadják.

Tartson kézzel Sloan's Liniment-et a vértalanul jóvó rumás szurások ellen.

NE ERJE ONT A rumás fájdalom késztőlentül, Sloan's Liniment nélkül. Tartson kézzel egyéb hátszerrei közt. Ha elfogyott, vegyen egy üveggel még ma. Ne hogy tovább szenvedjen, mint massai, amikor ön a fájdalom.

Nem kell dörszólni — mert az behat — gyors enyhülést adva sciaticus, hátfájás, neuralgia, fájdalom erőltetés, és más súlyos betegségeknél. Legyen elkészítve minden patikában.

Minden patikában 35c, 70c, 81.40.

Sloan's Liniment Keep it handy

A CLEVELANDI MAGYAR ÖNKÉPZŐ KÖR
FOLYÓ ÉVI JANUÁR HÓ 11-ÉN, VASARNAP,
este 8 órakor
A WEST SIDEI TURN HALLBAN
NAGYSZABÁSÚ TÁNCSMULATSÁGOT
rendez.
Belépő díj: hölgyeknek 35c, uraknak 55 cent.
A zenét Holupka megnagyobbított zenekara szolgálta.

VESEZÉLYBEN A TANÁCSOS FIZETÉSE
Megítétek 5000 dollárt egy volt manikűr-lánynak J. W. Reynolds-szal szemben.

Miss Blanche Douglas manikűr-lány, aki ma már Mrs. George Burgett, házassági ígéret megszegéséért pert indított J. W. Reynolds ellen, aki a 1758 E. 27th streeten lakik.

Az eskütétek 5000 dollárt ítélték meg a felperesnek, aki azt állította, hogy Reynolds 1918 októberében megkérte a kezét és ő oda is adta. Az esküté megtagrta végett elutaztak Akronba. A szállodában, ahol szobát béreltek, Reynolds magára hagyta arval, hogy papéret meggy. Nagysokára visszatért, de egyedül jött és részeg volt.

Amikor kérdőre vonta, az ittas ember átadott egy, hogy védeni kellett az életét. Összeépste a ruháját, kiverve több fogát a veszedelmes vőlegény. A pert erre a támadásra alapította a volt menyasszony.

Freund deputy sheriff a törvényszéki ítéletet Reynolds tanácsosnak kézbesítette. A tanácsos nagyot nézett. Tagadta, hogy valaha látta volna a perelőjét s azt állította, hogy tévedés van a dologban.

S. J. Friedman ügyvéd azt állítja a felperessel együtt, hogy igenis Reynolds tanácsos a vádlott. Friedman le akarja foglalni Reynolds tanácsosai fizetését a megítélt 5000 dollár fejében.

GYÁSZJELENTÉS.

A most érkezett hazai posta, lesújtó hírrel lepett meg bennünket. Fájdalmas szírvél hozzánk írt, hogy rokonságnk jó barátaink és ismerőseink tudomására, feledhetetlen édes anyánknak elhunytát, Abaujam, kenyéhczi illetőségű, öz. Ölexo Istváné, szül. Patakai Borbála, életének 72-ik, házasságának 32-ik, özvegyiségének 20-ik évében halottá szenteségek átjatos felvétele után 1918. július hó 18-án jobb-léte szenderült. A szent mise áldozat folyó hó 10-én délelőtt 9 órakor a Buckeye roadi ma-gyar gör. kath. templomban fog benmutattani.

Legyen áldás és béke porai felett.

Clevelandban élők gyermekei: **Olexo Erzsébet, öz. Kuzma Mihályné és családja, Olexo István és családja, Olexo Imre és családja.**

Az elhunytat a szülővárosi temetőben temetik meg. Megemlékezés a halálának évfordulóján a szülővárosi templomban, 1919. július 18-án délelőtt 9 órakor.

Legyen áldás és béke porai felett.

Clevelandban élők gyermekei: **Olexo Erzsébet, öz. Kuzma Mihályné és családja, Olexo István és családja, Olexo Imre és családja.**

A MI JELSZAVUNK: "Teljes Biztonság és Becsületesség."

Visszagondol-e az elmúlt esztendő? Gondolt-e arra, hogy az óházában élő hoztatartozói miocsa rettenetes szenvedésekkel voltak kitéve és sajnos, még a következő évben sem szűnik meg a szenvedések láncolata.

Segíthetünk mi? Igenis segíthetünk és akarunk is segíteni. Mi az elmúlt év bezártával küldeményekkel nagyon sok esetben feljuttatottunk, meg, meleg téli ruhák küldésével a megfagyás veszélyétől óvtuk meg. Ezt óhajtjuk tenni az 1920. évi nyáron is, sőt lehetőleg még többet.

Összekötöttében vagyunk a legnagyobb élményes nagykereskedéssel, a lehető legelőszobban szerezzük be az exportálás céljára alkalmas dolgokat és azt vevőinknek saját árban engedjük át.

Módotunk van mindent megtenni a mi elősegíthet az óházai hoztatartozói szenvedéseinek enyhítését és azt nem mulasztjuk el minden rendelkezésünkre álló eszközzel oda hatunk, hogy a segítség minél hamarabb megérkezzen.

Súlyos kötelesség, mit az elmúlt évben elmulasztott, segítsünk jövötenni. Ne habozzon és vagy keressen fel bennünket személyesen bővebb feilvilágosítástért vagy írjon magyar nyelven.

GLOBE EXPORT AND IMPORT CO.
INCORPORATED
Cleveland Office: 2125 E. 2nd Street.
New York Office: 50 Nassau Street.
Chicago Office: 825 N. Clark Street.
Detroit Office: 1121 Liberty Avenue.
Pittsburgh Office: 229 West 9th Street.
Cincinnati Office: 1 Federal Street.
Fikélynyszék: E. Moskovics, Fairport Harbor, O.
Fikélynyszék: D. Stauber, 137 E. South St., Akron, O.

Károlyi Mihályék Kitty Starling táncosnő prágai otthonában.

(Az Est 1919. november 23-iki számából.)

Messe Prága belvárosán túl, Szende Pál volt nála. Többször jött hozzá Bécsből volt titkárra, Simonyi Henrik, a kiről a házbéliek azt állították, hogy minden alkalommal pénzt hozott neki. Lapokat nem járatott Károlyi, csak a prágai német újságot olvasta és néha francia lapokat vásárolt a városban. Újságrókat, a kik tömegesen keresték fel, nem fogadott, csak egyszer várta a Temps tudósítóját. Így teltek a két hosszú hónap, mikor egy szép napon megjelent a lakás bérője, Kitty Starling és egy borotvált arcu, deresedő fejű, szapora beszedű férfi, aki a táncosnő mostohaapja, imprezáriója, mindegy egy személyben. Károlyiéknek még azon a napon ki kellett költözniök.

A villa földszintjén egy másik szobát kaptak, a táncosnő és imprezáriója pedig elfoglalta a lakást. Ettől az időtől fogva elég sűrű és elég közeli érintkezés fejlődött ki Károlyiék és Kitty Starlingék között. Néha együtt teáztak, Károlyiék bentek a táncosnőhöz, a mikor otthon táncpróba dukaiohöz próbát tartott. Bőségesen közben Károlyi több ízben lerajzolta Kitty Starlinget és a táncosnő, mikor észre vette, hogy Károlyiné maga mossa bluzait, gallérjait, keztyűjét, a miket aztán a szoba két fala közé kifeszített kötélen szárított, egyszer meglepte a grófnét és titokban kivasalta egyik bluzát.

Októberben Kitty Starling a prágai Alhambrában táncolt. Előb fellépésére Károlyiné is elment. Károlyi pedig azzal mentette ki magát az imprezárió előtt:

— Boecásom meg, nem mehetnek az Alhambra. Nem akarom, hogy azt mondják, hogy tönkre tettem a hazánkat és most mulatóhelyeken dorzibélok.

Ez volt az egyetlen célzás, amit Károlyi Mihály politikai működésére vonatkozóan Starlingék előtt tett. Még csak egy eset történt Prágában, amely Károlyi politikai szereplésével függ össze. Kitty Starling és imprezáriója egy napon látogatást kapott.

Egy régi barátjuk jött hozzájuk, egy Prágából élő magyar orvos. Mikor elment tőlük és a háziak kikísérték, Károlyiné az ablakhoz sietett, szejelhezta a függönyt és nézte, hogy ki megy el. A táncosnő megrántotta az orvos kabátját:

— Nézzé, ott van Károlyiné és mögötte az ura!

Ugyanakkor 5 és imprezáriója udvarianus köszöntötte az ablaknál az álló grófi párt.

— Boecásom meg nevelétségemért, — felelte a magyar orvos — én nem köszönök önöknek és ha nem volnék önökre tekintettel, képes volnék inzultálni azt az embert.

Nem sokkal utóbb Budapest-ről megérkezett Károlyiné nővére, Pappenheim grófné és magával hozta a Károlyi-gyermekeket. Károlyiék ekkor elhurokoltak a Villa Laná-ból, két napra elmentek a prágai Venec-téren levő Hotel Stepanba, onnan pedig a Teplitz közében fekvő svéd fürdőhelyre, Eichwald-Dusyba.

A Habsburgok ausztriai vagyona.

(Az Est 1919. november 16-iki számából.)

Az osztrák köztársaság "örök időkre" — számkivetette az egykori császárt és néptörvénnyel államtulajdonnak nyilvánította a koronajavakat. Már állami kezelésbe vették a rengeteg kiterjedő uradalomakat, a termékek palotáit, kastélyt, bérházat, udvari épületet, amelynek legnagyobb része azonban alig hajt jövedelmet, sőt milliókba kerül a kezelésük és hatalmas befektetésekre lesz szükség, hogy hasznosakká váljanak. Az Est bécsi munkatárs tudakozódott illetékes helyen és a következő feilvilágosításokat kapta:

— Az egykori koronajavak nagybör értéket képviselő vagyontételei a bécsi császári várak, a Hofburg, a Belvedere, a schönbrunn kastély a mesés parkkal, a bécsi udvari istállók, a két udvari múzeum, a két udvari színház, négy testőrkaszárnya, továbbá a laizai kastély a vadaskerttel, Lobau, Luxemburg, Hetzendorf, a laizai Hermes-villa a ezekhez járul sok vadászlak. Óriási vagyont érő a Bécsben felhalmozott udvari butorkatár, a rengeteg sok gobelin, szőnyeg, számtalan pompás ló, kocsai, autómobil, az egykori udvari pinók felbecsülhetetlen készletei. Megjegyzendő, hogy a lőállomány a takarmányhiány miatt kitérben csökkeneni kellett és a két árverés nagy összeget jövedelmezett az államkincstárnak. Az udvari pinókban is volt már egy árverés.

PROFESSOR METCHNIKOV

Aki az egész világon híres, megállapította, hogyan lehet az ember kort elérni, jó egészségben maradni és fiatalosan érezni mind végig.

Intézzünk több lement európai orvos vezetés alatt áll. Azon órákban lett megalkotva, hogy a magyarok szenvedésén segítsen. Alapos vizsgálat alá vettük mindama betegségeket, melyben honfirtaink szenvednek. Több évi tanulmányozás és munka után megalkotottuk ezt az INTEZÉST, a patent orvosokéqk előállítására, hogy sikerre megküzdhesünk a betegségekkel.

Felvitessük a megfelelő gyógyszereket testvéreink gyógyítására minden betegségnél: bármennyire elhanyagolt is. Éme gyógyzserék min. tettek ellenük kiadó SPECIALISTÁK is. Össze lettek gyűjtve eme országokról, más része Németországból, Olaszországból, Afrikából és Dél-Amerikából és irásbeli JÓTALLÁST adunk, hogy megfeleljen az Egyesült Államok törvényeinek.

NE LEGYEN ELKEDVETLENTE
ha az orvosok fel is adták a reményt Önt kigyógyítani. Ha bármikor szükséges van az alatt felsorolt gyógyzserreke, vágija ki ezt a hirdetést, tegyen keresztet a kívánt gyógyszer neve után, írja alá nevét és címét és küldje be nekünk. Mindenkor INGYEN állunk szolgálatára és öszinte tanácsot adunk Önnek.

A GYÓGYSZEREK NEVE:
1. FÉRFI BETEGSÉGEK:
2. KÖSZVÉNY:
3. VERMEGESZES:
4. GYENGESEGES:
5. TÖDÖBAJOK:
6. GYOMOR:
7. VESE BAJOK:
8. BORBETEGSÉGEK:
9. ERŐSÍTŐ SZER:
10. NŐI BETEGSÉGEK:

Minden levelezés titoktartás mellett történik.
THE ROMAN MEDICINE COMPANY
PHILADELPHIA, PA.
STATION 5

nem lehet pénzé tenni teljes egészében, mert vannak köztök javak, így a mügyütemények, az udvari könyvtárak, a melyek ugyan szintén állami javak lettek, de a st. germaini békeszerződés határozata értelmében husz évig nem bocsátaták áruba. Erdekes, hogy a békeszerződés több kizárást, így Eckartsau, a volt császári család utolsó lakhelyét, az orthi kastélyt, néhány várlakot és egy-négy bérházat Bécsben szintén köztök vagyonnak nyilvánított.

Egyszerűen lehetetlen megállapítani, hogy ez idő szerint mennyit jelent pénzben kifejezve a volt császári ház vagyona. Sok gondot okoz a két udvari színház, mert temetőben befektetést igényel. A st. germaini szerződés ugy döntött, hogy az új osztrák köztársaság területén fekvő egykori udvari vagyon Ausztriát illeti meg, ellenben az Ausztria területénkülvü levő koronajavak egyszócs cödötömeggént értékesítenek s abból az osztrák köztársaságot egyötöd rész fogja megilletni, a többi az osztrák császárság területéből alakult utóállamoké, a melyek a rájuk eső vagyont tartoznak a jóvátételi bizottság rendelkezésére bocsátani s ez aztán beszámítja ezt az összeget az osztrák köztársaság javára kártérítés fejében.

Az egykori udvari hivatalokból csak azok maradtak meg, a melyek a volt koronajavak kezelésére szolgálnak, minden más megszünt, de a régi alkal-

mal tartozik gondoskodni a volt udvari kincstár gazdaság hivatala, a melynek élén dr. Beck-Mannageta osztályfőnök áll, a köz javára igyekszik és tekesíteni a volt udvari épületeket, így például a laizai és a hetzendorfi kastélyokat hadi rokkantak menhelyévé alakította, az amerikai gyermeksegítő akció bécsi kirendeltsége a schönbrunn kastélyban úttörő nyant, a bécsi császári könyvtáron az egyetemi hallgatók menzájának főnök. Az udvari kereteket megnyitották a köztök számára, tárva-nyitva állnak az egykori császári kastélyok és parkok kapui, a bécsi két udvari színházban rendszeresen tartanak munkáselekedásokat.

Igen valószínű, hogy a magyar békeszerződésben, a melyet nemskára ki fognak küldeni Párisból Budapestre, a Habsburgok magyarországi vagyona névze ugyanilyen rendelkezések lesznek.

MÉRGET IVOTT.

Halálosnak bizonyult a hajszes megívása.

Paul Livingstone, aki az 5606 Outhwaite avenueen lakott, három nappal eelőtt whiskey szeszt fogyasztott el whiskey helyett. A hajszes mérges volt és megölte a szerencsétlen embert, jöllehet a St. Lukes kórházban gyomoromással végeztek megmentése végétt.

AKRON ES KÖRNYEKE
KÖZLI:
JUHÁSZ JÓZSEF
IRODAVEZETŐ
15% McCoy St., AKRON, O.

Uj Butcher és Hentes üzlet Akronban.

Értesítem az akroni magyaroságot, hogy a vevőim kényelmére, jó hírnévű grocery üzletemben

MÉSZÁRSZÉKET
állítottam be, a hol a legjobb minőségű friss vágású marha, borjú és disznóhúsok, valamint ó-hazai módra szakember által készített hurka, kolbász, paprikás, szalonna és mindenféle füstölt húsok és felvágottak mérsékelt áron lesznek minden időben kiszolgálva. Kérve a magyaroság szives pártfogását.

PAPP VINCE
Grocery és Butcher üzlete
651 SO. MAIN STR. AKRON, OHIO

Tegye megtakarított pénzét a mi ERŐS BANKUNKBA ahol 5% kamatot fog jövedelmezni.
The Citizens Savings & Loan Company
96 E. MARKET ST., AKRON, O.
A Pósthivataltól nyugatra.

CHICAGOI HIR

MUNKA KÖZBÉ Chicago, Ill. — Szűk érte a Ravenswood szám alatt lakó Kriza családját. Ugyanis jött az Arad megye, a mészáros Kriza Ambrational Brick Co. től dolgozott, oly szor utította meg a Crakrom napi súlyos szor meghalt. Felesége Kibet, kivel 21 évig élt zasságban, valamint 18 éves Erzsike és a 15, ugyiszintén bécsi születésű lánykák. Temetésére kivonult bial Cirle, magyar melynek tagja volt szor is helyezett, az az Evanstoni r. k. tettek örök nyugalmat.

SZENDE BÉLA SZINTARSULATÁCHICAGO

Chicago, Ill. — Szűk érte a Ravenswood szám alatt lakó Kriza családját. Ugyanis jött az Arad megye, a mészáros Kriza Ambrational Brick Co. től dolgozott, oly szor utította meg a Crakrom napi súlyos szor meghalt. Felesége Kibet, kivel 21 évig élt zasságban, valamint 18 éves Erzsike és a 15, ugyiszintén bécsi születésű lánykák. Temetésére kivonult bial Cirle, magyar melynek tagja volt szor is helyezett, az az Evanstoni r. k. tettek örök nyugalmat.

"AZ ELNÉMULT GOK."

Január 31-én lesz...

Canton, O. — A magyar szintarsulat...

magyar szintarsulat, én, szombaton este 8 óra hozni Rákosi Viktor, nyav Desző nagyhírű mű színművét: "Az harangokat" a Nem Házban.

Azért közzükük már jó előre olvasónk január 31-én ne bált vagy mulatság igérkezzenek mások foglalják le előre jegyeket, a melyek magyar ületekben már a jövő hét fois...

Soha nem magyar ki feilem elő sokra bizo hajróról kit Kedve... lesztin centet szönet és az ét ket és másod merje értünk GYER... Rövid e le rom meg pénzküldö következő

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

CHICAGOI HIREK.

MUNKA KOZBEN.

Chicago, Ill. — Sulyos csapás érte a Ravenswood Ave. 7037 szám alatt lakó Krizsa Ambrus családját.

NEMES PÉLDAADÁS.

A Pound Creek völgyi amerikai magyarok a szenvedő árulóhasáért.

Williamson, W. Va. — A Pound Creek völgyén székelő Verhovay Segély Egylet 279. fiókja gyűjtési mozgalmat indított a magyarországi árva gyermekek felszólására.

A gyűjtés összege \$460.37 cent, melynek legnagyobb részét a Verhovay tagok adták össze.

SZENDE BÉLA SZINTARSU-LATA CHICAGOBAN.

Chicago, Ill. — Nagyban késszülök Chicago magyarsága Szende színtársulatának fogadására.

EGYHÁZI HIREK.

A SPRINGDALEI REFORMATUS EGYHÁZ HIREI.

Springdale, Pa. — A református egyház hívei január első vasárnapján választották meg az egyház elöljáróit az 1920-ik esztendőre.

Az egyház buzgó hívei nagyon szép karácsonya ünnepélyt rendeztek a gyermekek számára karácsony napján.

A következő hajókra eladunk jegyeket a társaságok által megszabott árakon:

Table with columns: Indulás napja, Hajó neve, Rendeltetési kikötés. Lists ship departures to various ports like Trieste, Antwerpen, Rotterdam, Genua, Hamburg.

Főüzlet: NEMETH ÁLLAMI BANK. Fiókhálózat: A Bankpalota, NEMETH JANOS, elnök. 1597 2nd Ave cor. 83rd St.

\$3. Day & Night Bank \$10.00, Riecko József \$5, First National Bank \$10.00. Összesen: \$460.37.

CSALÓ KÉPÜGNÖK.

Kansas City magyarságát alaposan becsapta a széthámos képügnök.

LEGYŐZÖTT ELLENSÉG.

Rheuma, Köszvény, Csusz, Hasogatás.

Mennyi bánat, mennyi szomorúság okozója az a sokszor előforduló betegség, amelynek reuma, vagy másképpen csusz, köszvény a neve!

ORVOSI RECEPTET

A legpontosabban állítottak elő gyakorlati gyógyszereszek. Kérem honfitársaimat, hogyha bármilyen betegségre szükségük van gyógyszerre, csak bizalommal forduljanak hozzám.

KREJCI Fehér Kereszt Gyógyszertára 26th St. és Lorain Ave. sarok. Cleveland, Ohio.

HAJÓJEGYEKET

Magyaroknak, HAMBURGBA, TRIESTBE, ANTWERPENBE, ROTTERDAMBÁ a legolcsóbban eladok.

UTLEVELET

a leggyorsabban beszerzem. Irjon azonnal!

MARSICS JÁNOS

államilag engedélyezett hajójegy pénzküldés és kivándorlási iroda 279-10th Avenue corner 26th Str. New York City áll. m. p.

CSALÓ KÉPÜGNÖK.

Kansas City magyarságát alaposan becsapta a széthámos képügnök.

LEGYŐZÖTT ELLENSÉG.

Rheuma, Köszvény, Csusz, Hasogatás.

Mennyi bánat, mennyi szomorúság okozója az a sokszor előforduló betegség, amelynek reuma, vagy másképpen csusz, köszvény a neve!

ORVOSI RECEPTET

A legpontosabban állítottak elő gyakorlati gyógyszereszek. Kérem honfitársaimat, hogyha bármilyen betegségre szükségük van gyógyszerre, csak bizalommal forduljanak hozzám.

KREJCI Fehér Kereszt Gyógyszertára 26th St. és Lorain Ave. sarok. Cleveland, Ohio.

HAJÓJEGYEKET

Magyaroknak, HAMBURGBA, TRIESTBE, ANTWERPENBE, ROTTERDAMBÁ a legolcsóbban eladok.

UTLEVELET

a leggyorsabban beszerzem. Irjon azonnal!

MARSICS JÁNOS

államilag engedélyezett hajójegy pénzküldés és kivándorlási iroda 279-10th Avenue corner 26th Str. New York City áll. m. p.

Advertisement for lighting fixtures: Világítási felszerelések, Lámpák, Csillárok. KULACS GÁSPAR villanyszerelő 109 WEST END AVE., DETROIT, MICH.

Minden házban tartassék kéznél a BIZONFFY MAGYAR-ANGOL és ANGOL-MAGYAR SZÓTART vagyis TOLMACSKÖNYVET. A két kötetet árak \$2.25-ért küldi a Szabad-

Michigan államban gyors és pontos Pénzküldés Magyarországra. HIRSCHFELD BROS. 16 év óta fenálló pénzküldési és hajójegyiroda 68 GRISWOLD ST. (sarok, DETROIT, MICH.)

S. S. MADONNA dupla csavaru két kéményes hajó indul 1920 Január hó 14-én. Harmadik osztályu jegy ára \$88.00 és fejadó \$6.00. FABRE LINE Jas W. Elwell & Co. General Agents 17 STATE STREET, NEW YORK CITY

"AZ ELMŰLT HARANGOK."

Január 31-én lesz az előadás.

Canton, O. — A new yorki magyar színtársulat január 31-én, szombaton este fogja színre hozni Rákosi Viktor és Malonyay Deszö nagyhírű társadalmi színművét: "Az elmúlt harangokat" a Német-Magyar Házban.

Azért közöljük ezt a hírt már jó előre olvasóinkkal, hogy január 31-én ne rendezzenek bált vagy mulatságot és ne foglalkozzanak máshova, hanem foglalják le előre a színházi jegyeket, a melyek a szokásos magyar üzletekben kaphatók már a jövő hét folyamán.

Hűlés fejfájást és fájalmat okoz. Hűlés következtében szerzett léhaszéklet és fájalmat a LAXATIVE BROSQ QUININE megszünteti. "Bro-mo Quinine" csak egy van. Minden gyógyszer est a nevet látja: E. W. GROVE, 30 cent.

NYÉKE

akronban. vevőim kényel-

ET

ásu marha, borju mber által készi- adennemü füstölt minden időben ki-

CE

KRON, OHIO

ét a mi

KBA

elmezni.

vings

any

atra.

SZÉP LEVÉL JÖTT GYEKIS JÁNOS ÉS UTITÁRSAITÓL A HAJÓRÓL.

Soha nem bíztattam honfitársaimat a haza utazásra, mégis több magyart továbbítottam a magyar kivándorlás kezdete óta, mint bármelyik ügynökség Amerikában. Megvannak-e ügyfeleim előzőeken kiszolgálással elégedve, anak bizonyítását azokra a kérges kezű munkásokra bízom, akik egyikének levelét, melyet 39 utitársa nevében a szülőháza felé utban levő hajóról küldött nekem, itt közlöm.

Krisztianla, dec. 3, 1919.

Kedves jó Agentünk, Csapó ur!

Értesítsük Önt, hogy ma elhagytuk Krisztianát és csütörtökön Koppenhágában leszünk. Utleveleink látomásait a Hajóstársaság intézi, 75 centet a német és 46 centet a magyar konzulok látomásáért már meg is fizettünk. Mind a 39-en hálás köszönetünket küldjük Csapó urnak, mert nagyon meg vagyunk pontos kiszolgálásával és az utazással elégedve. Hajónk elég gyors, két és négy szobás kabinokkal berendezve. Az étkezés is nagyon jó és a mi legfőbb: a tisztaság bámulatos, még törülköző kendőket és szappant is minden második nap tisztát kapunk. Ez a kitinó kiszolgálás még a másodosztályba is beillene, érdemes lenne újságba tenni, hogy a magyarság megismerje ezt a vonalat. Majd megírjuk utazásunkat, ha Nagy-Németországon keresztül értünk. Tisztelettel

GYEKIS JÁNOS, FOJT PAL, JELE PAL ÉS MÁR 36 TÁRSUNK NEVÉBEN.

Rövid e levélke, de sokat mond. Nem szükséges se elvenni belőle, se hozzá tenni, csak azt akarom még mondani, hogy ha hazautazáshoz szükséges okmányok beszerzésére, hajójegyre vagy pénzküldésre és pénzváltásra van szüksége, írjon felvilágosításért vagy jöjjön személyesen a következő címre:

CSIPŐ LAJOS Pénzküldő és hajójegy irodája PERTH AMBOY, N. J. 477 STATE STREET.

fordítva, azon ég felé, mely örökké derült. E pontját a földnek felhő nem érí soha.

Mellettkü hevert a két kiürített üveg, melynek tartalma halálukat okozta. A leány úgy feküdt ott, mintha aludnék; lecsukott szemekkel; az ifjú mintha virasztana fölötte, felnyitott szemével az égbe nézve.

Mióta alhatnak itten? Kőve fagyva az örök hidegtől; szobrok, a miket az idő el nem pusztít. Megörökítve a halálban. Eltemelve a szabad érbe!

Minő balsors üldözhette őket, hogy ezt a helyet, ezt a halált választották maguknak a világól megválásra?

Semmi irás, semmi jel nem volt náluk található, mely kitérkülvöl felvilágosítást adhatott volna. Régen itt lehetnek már.

A közzáli sasok nem jöttek el értük. Talán nem bírták a halottakat? vagy talán azt hiszik, hogy él az a férfi, ki szemével folyást az égbe néz s félnek hozzá közelíteni.

Köröskörül ünnepélyes csend van: a természet teljes, tökéletes hallgatása. A rikált levegő a mely völgyből semmi zaj sem emelkedik föl. Hábóritatlan alhatják álmodni: egyik, kedvese keblére borulva, másik, örökké nyitott szemmel nézve a kelő és lemenő napot, s a támadó és leáldozó csillagokat. Gyönyörű sírbolt!

Minő tragédia előzhette meg ezt a végzetet? A szerző *) alatt megjegyzi, hogy az eset tán összefüggésben van annak a magyar ifjúnak a rejtélyes eltűnésével, ki pár év előtt a párisi diplomáciai körökben is feltűnt. Szerző is találkoztott vele egyszer s a halott arcvonásában hasonlatosságokat hisz fölfedeztetni. A vezérből azonban semmi áron nem bírta rávenni, hogy a holttesteket lehozzák a magashól. A mint azok meghallották, hogy ott halottak fektésznek, elfutottak onnan.

akkora, mint egy zsebkönyv, rakva diókkal, míg egy lúdtoll nagyságú élő kókuszpálma valóságos görnyedő és borososszemű kókuszdiók terbe alatt. Ez a japánok ártatlan mulatsága.

Az ebéd japán iales szerint készült s ebéd alatt az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

val az ott dívatos sokkuru zongorán, valami legény-japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal. A japán-énekesnő mulattatótt bennünket gottójátékkal.

gyakran utaztam Magyarországon fűvészi bu-

várlatam végett, a vendégszerető magyar nép asztalánál sokszor hallottam ezt az asztalfaladást a kis gyermekek ajakáról: "A ki éfett italt adott, Annak neve legyen áldott! Amen!"

Bámulva tekinték gazdámra és nejeire: azok zavarodottan vissza én ran. Ok nem adtak nekem magyarázatot, s én láttam, hogy a kérdészkódés őket kellemetlenül fogja érinteni.

Hanem most már kezdék rá emlékezni, hogy láttam én egyszer ennek a férfinak az arcát vala- mikor Berlinben, egy nagy ünnepélyes táncvigalom alkalmával: akkor meg is mondták a nevéét, de már elfeledtem. Ugy hasonlít hozzá.

S a többi!

A tisztelt olvasó és olvasónő tevésségre bíznunk, hogy válassza a két változat közül azt, a melyik kedélyesebben jobban illik. (VÉGE.)

A tisztelt olvasó és olvasónő tevésségre bíznunk, hogy válassza a két változat közül azt, a melyik kedélyesebben jobban illik. (VÉGE.)

A tisztelt olvasó és olvasónő tevésségre bíznunk, hogy válassza a két változat közül azt, a melyik kedélyesebben jobban illik. (VÉGE.)

A tisztelt olvasó és olvasónő tevésségre bíznunk, hogy válassza a két változat közül azt, a melyik kedélyesebben jobban illik. (VÉGE.)

A tisztelt olvasó és olvasónő tevésségre bíznunk, hogy válassza a két változat közül azt, a melyik kedélyesebben jobban illik. (VÉGE.)

A tisztelt olvasó és olvasónő tevésségre bíznunk, hogy válassza a két változat közül azt, a melyik kedélyesebben jobban illik. (VÉGE.)

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

AZ ASTHACULAI MAGYARSÁG A SZENVEDŐ MAGYARORSZÁGÉRT.

Ashtabula, O. — A helybeli amerikai magyarok adományai eljutottak már a New Yorkban működő Hoover bizottsághoz...

Az Ashtabulán alakult gyűjtőbizottság már beszűntette működését, amely nagyon eselődött a magyar közönség áldozatkészségében...

De beszéljenek nevek és számok. Ismerje meg önmagát az ashtabulai amerikai magyarság...

plom Egylet \$20, a Szent István Bs. egylet \$10, a Református egyház \$5, a Református egylet \$5, Kocsák István \$15...

A következők adoztak két-két dollárt: Héthy Gusztáv, Balog Menyhért, Juszkó Ferenc...

Egy-egy dollárt adoztak a következők: Világi Mihály, Világi Miklós, Pásztor János...

MINDEN OKOS NŐ A SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR

használja, mert az teljesen ártalmatlan. SZEPLŐT, MAJFOLTOT, PATTANAST, KIÜTÉST, RANCOKAT elmulaszt.

SZENT ERZSÉBET ELSŐ MAGYAR GYÓGYSZERTÁR

9115 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

Tóth Pál, Koszkondi József, Mór Lajos, Hornyák Pál, Varga János...

Ezek után kértnek mindazok, akik még nem adoztak vagy még akarnak a szent célnak adakozni...

50-50 centet adtak a következők: Világi László, Nambauer János, Geese János...

Az adományok teljes összege \$380.00, azaz háromszáz nyolcvan dollár és öt cent...

A bizottság megbízásából Kocsák István, titkár.

HALALOZÁS.

Fairport, O. — Szomorúmenet vonult végig Fairporton f. hó 6-án a délutáni órákban...

Zátorsky Sándor tagja volt a Verhovay egyletnek és a Woodman of the World fairporti osztályának.

Zátorsky Sándor előzőlt 50 évvel született az ungmegyei Nagykáposon...

FELHÍVÁS.

Felkérlek a Phillipsburg-Alphal, N. J. H-ik Rákóczi Ferenc 1-6 Magyar Betegséggyógyászati Társaság Egylet szentes tagjai...

A mai pénzküldési árfolyam:

Table with exchange rates: 100 Csehoszlovák korona \$2.00, 100 Jugoslovák korona \$1.20, 100 román Lei \$3.10

NAGYOBB ÖSSZEG KÜLDÉSÉNÉL ÁRENGEDMÉNY

minden ami kell ahhoz, hogy ezen országok bármelyikébe pénzt küldhessen. Most, amikor a pénzváltási árák oly alacsonyok...

AZ ELJÁRÁS A KÖVETKEZŐ:

Töltse ki gondosan alanti szelvényt. Menjen az express irodába vagy a postára ott helyben és vegyen egy money order-t...

AMERICAN EXPRESS COMPANY

FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT F. 65 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

IRODANK CLEVELANDBAN: 2048 EAST 9th STREET

Bármikor küld pénzt bárhová, követelje az American Express Company nyugtáját.

Form for money order: Összeg \$, Fizetendő, A címzett pontos címe: utca és házászám, Város, Falu, Megye, A feladó neve, A feladó címe: Házászám, Állam, Város

TRAGÉDIA

A VASGYÁRBAN.

Egy hatalmas vasöntvény agyon szúrt két munkást. NILES, O., jan. 8. — Daniel H. Newey, Jr. nilesi lakos...

FELSZOLÍTÁS.

Felszólítjuk south bendi előfizetőinket, kik hátralékban vannak előfizetéseikkel...

esakis így juthatnak hozzá a Szabadság 1920-as gyönyörű naptárához, melyek Fedor Gyula megbízottunknál...

Figyelem:

Szenvedő nők és férfiak!

Dr. F. H. Colhouer Utódja: DR. COOPER 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

A mostani drága világban csakis úgy lehet boldogulni, ha jó portékát vásárol olyan üzletben, ahol nem tartják túlmagasra a portéka árát.

Üzletünkben hatalmas választékot találhat olyan holmikból, melyeket az Egyesült Államok hárserege részére rendeltek...

Hasonlítsa össze a mi árainkat mások áraival és meglátja mennyi pénzt takaríthat meg.

AZ ELADÁS MÁR MEGKEZDÖTT.

Table with prices for various goods: U. S. Army ingek, O. D. gyapjú, 12-18 \$2.50, U. S. Army gyapjú alósaruk, a kormány...

Igen nagy olcsóságokat ajánlhatunk mindenféle takarékból, kényelmi, autóképességű, cipők, bőrcsizmák, stb. eladásra.

FEDERAL STORES COMPANY

Pittsburghi üzlet: 208-10 Sixth Avenue, Pittsburgh, Pa.

RAVANIA KISERLETE.

Ravania határozta, a mint az uti vázlatot olvasva, rágondolva elhatározta személyesen Saint Croixba...

A NEMET UTAZÓ VÁZLATA.

1874 végéig pedig egy porosz utazóvasban, a mit Frohmann tanár szerkesztette, ki Japánban firt...

A NEMET UTAZÓ VÁZLATA.

Vagy talán erősebb volt náluk a hurokítás féltelme, mint a pénzért? A nem merték közéleti álláspontjukat megmutatni...

A NEMET UTAZÓ VÁZLATA.

A fejtölmencek mellett mégis csak megérették egyházas váralagot. A kedves házasságot megmutogató nekem ez...

A HÖMESTEADÓ ÖNKÉPZŐKÖR.

1919. október hó 16-ikére hirdetett jubileumi ünnepély 1920. évi január hó 18-án, este, a kör saját helyiségében...

GYÁSZJELENTÉS.

A Magyar Segélyező Egylet Szövetsége Amerikában tisztikara szomorodott szívvel jelenti Beluzsár József grófjának elhunytát...

DR. BACZY GYULA

Hazafi üdvözléssel: Langyel A. János, a Kör jegyzője.

VIKTOR E. FAITH

Conemaugh, Pa. Johnstown, Pa. Magyar pénzküldés és háziügy irodája

VIKTOR E. FAITH

A legelőször napi árfolyam mellett működő Magyarországi pénzküldési irodája...

VIKTOR E. FAITH

A legelőször napi árfolyam mellett működő Magyarországi pénzküldési irodája...

WI A VÖRÖS GENTLE

— En, én magam! — a Winnetouk, aki még testvére, Shar-lin-lelem nélkül harcolt...

— Mi már oly tunk szembe a halálával, vérem mindig el volt szűlve és jegyzőkönyv...

— El, Tudom és kiv hogy ne teljesedjék és hogy még soha egyen földön: de ha egyszer...

— Minden fehér szem rajdon értékét, de én ráim magam holt ki külső élvezetek után...

— Tudom, Shar-lin a halál torkába roham teszed, amire képlek, viheted keresztül...

— És most! Megm igazat. — Minden fehér szem rajdon értékét, de én ráim magam holt ki külső élvezetek után...

— Nem, — feleltem pillanatban az igazságon. Legjobb barátom lottam; érezté halálát...

— És mégis aranyat nyat fogsz látni — de nem nekem van sz...

Leg számunkban új kör

A vörös

mely Orcey Em nőnek legi

REGÉNY.

WINNETOU

A VÖRÖS GENTLEMAN, AZ APACOK FŐNÖKE

— En, én magam! En ennek meghalok, keresd föl atyám...

— Szavam olyan, mint az es- kü — biztosítam őt könnyes szemekkel...

— Kösönöm! Most készen vagyunk. Elérkezett a támadás ideje...

— El fogok menni! — fele- te halkan, de határozottan...

— Minden fehér ismeri a tu- lódnak, de én nem töröm magam holt kincsek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Minden fehér ismeri a tu- lódnak, de én nem töröm magam holt kincsek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

— Tudom, Shar-lih. Érttem a halál torkába rohannál. Meg- teszed, amire kérek...

Columbia

MAGYAR LEMEZEK

UJ ÉV - UJ LEMEZEK - UJ ÉLVEZETEK.

10 INCSE 85 CENT.

E 4423 (Maros vize folyik csendesen.) Szirassatok ha meghalok... E 4424 (Kuruc nótá.) Darumadár. Cigányzenekar

MÁS GYÖNYÖRŰ MAGYAR LEMEZEK.

E 1730 (Politika a csutaki kaszinóban.) E 1758 (Kiarintott strófák) Dab strófák. Góndör, komikus. Góndör és Adorján komikusok.

E 1512 (Öt forint az nagyon sok pénz drágám) Gerő, komikus. (Dast is Koser.)

Kérje a nemzetközi hangszer lemezek új árjegyzékét.

Minden Columbia fizet szívesen eljatsza Önnek ezen lemezek bármelyikét teljesen díjtalanul.

Ha lemezeket vásárol, kérjen Columbia lemezeket és mondja meg a számot. Vigyázzon, hogy minden lemezen rajt legyen a védjegy.

Vegyen W. S. S.-et. COLUMBIA GRAPHOPHONE CO.

VAGJA KI A FEN TI HIRDETÉST,

tegyen egy keresztet azon lemezek mellé, melyeket szeretne megvenni, töltsé ki az alábbi szelvényt, írja be a nevét és címét és küldje be az egész hirdetőst horzánk, melékelve egy osekket, irassa osekket, vagy postai pénztalványt a lemezek ára fejében, mi azonnal el- küldjük a lemezeket az Ön címére portómentesen.

Form with fields for Name, Address, City, and Postcode.

WIDENER'S COLUMBIA SHOPS

411 FIFTH AVE., DEPT. F. L. 15, NEW YORK, N. Y.

Legújabb Columbia lemezek és gépek nagy választékban kaphatók

Mészáros József

legnagyobb és legmegbízhatóbb magyar Columbia gramofon és lemez- üzletében.

Főüzlet: 8321 Woodland Ave., a Woodland és Buckeye Rd elágazásánál

Fióküzlet: 11611 Buckeye Road, Cleveland, Ohio

— mondá. — Testvérem jöjjön utánam. Megbeszéltem, hogy a mieink oly közböben kövessenek ben- nünk, hogy miután a kötel földre ért, csak négy legyen egyszerre rajta. Winnetou el- indult. Vártam, míg az első párkányhoz ért, aztán én is követtem. Utánam Fred jött. Sokkal gyorsabban mentünk le- felé, mint ahogy gondoltuk. Szerencsénk elég erős volt a kötel, melyet felülről lassan utánunk eresztettek.

— Természetesen egész rakás követ és törmelék rántottunk a mélységbe; olyan sötét volt, hogy ezt nem akadályozhattuk meg. Egy ilyen kő bizonyára egy gyermeket talált el, aki azonnal sírni kezdett. Azonnal egy indiánfej jelent meg a tűz- től megvilágított hasadékból. Láttá a törmelék hullását, föltekintett és hangos figyel- meztető kiáltást hallatott.

— Előre, Winnetou! — kiál- tám. — Különb minden vesz- ve van!

— Az emberek főn észrevették az alatt történtek és gyorsan becsörtököltek alá a kötelet. Fel-

percel később elértük a ta- kéz! — kiáltá főnhangon. — Igen, itt van Old Shatter- hand. — Pusztulj! — kiáltám. Nem ismertem magamra. A második ökölepást ő kapta és összerogyott.

— Ká-ut-skamasti! — ki- áltam az indiánok habozva. — Old Shatterhand! — kiál- tá Walker is. — Ön az Char- les? Ó, akkor mindent értek. Győztünk. Rajta! Kézzurást kaptam vállam

ELETMENTŐ

Eszen kiválóan erős és tanuló- képes... Német Gyógyintézet

308 UNION AVE., NEW YORK, COLUMBIA MEGVÁSÁRLÓ UTJÁN, BUCKEYER 1568. szám, Búcsúháza, a kongresszus törvényhozás-

— Tünik, tünik a nap világa; A csendes, néma éj leszál. Ó, bár a szívnék éjszakája Hőzött intezém hó imámát, Madonna, vidd Isten elé!

— Mikor a második versszak kezdődött, szeliden kinyitotta szemét és szeliden mosolygó arckifejezéssel nézett a csilla- gok felé. Aztán megszorította kezimet és suttogta: — Shar-lih, ugyebár, most jönnek a szavak a halálról!

— Sirva intetem igent és a harmadik versszak kezdődött: — Tünik, tünik a nap világa; Int már felém a bus halál. A lélek szárnyait gurja. Elmúlt az élet — égbé száll. Madonna, hozzád száll szívemből. A vége, hó fohászokodás: Hogy várjon a halál után rám Örök, boldog föltámadás! Ave, ave Maria!

— Mikor az utolsó hang is el- halt, beszélni akart — de már nem tudott. Szájához egészen közel tartottam fülemet és ő a

PAIN-EXPELLERREL HORGONY F. AD. RICHTER & CO. 326-330 Broadway New York.

A NŐK BARÁTJA (PIRULÁK ALAKJÁBAN) HAJÓGYÉKES ÉS PENZVÁLTÁS

INTERNATIONAL STEAMSHIP BROKERS 459 WEST 16TH STREET NEW YORK, N. Y.

ÖNNEK JÓ KEZELÉS KELL. Prof. DR. MOORES SPECIALISTÁK

AKI ÁLTALUNK PÉNZT KÜLD, ANNAK KI- FIZETÉSE BIZTOSÍTVÁ VAN

SÉRVBEN Kés- és Operáció Nélkül

Dr. Andrew O'Malley 27 SO. WASHINGTON ST., WILKES-BARRE, PA.

Legközelebbi könyvalakban. A vörös Pimpernel, mely Orczy Emma bárónéknak, a világhírű írónőnek legizgatóbb, legérdekesebb műve.

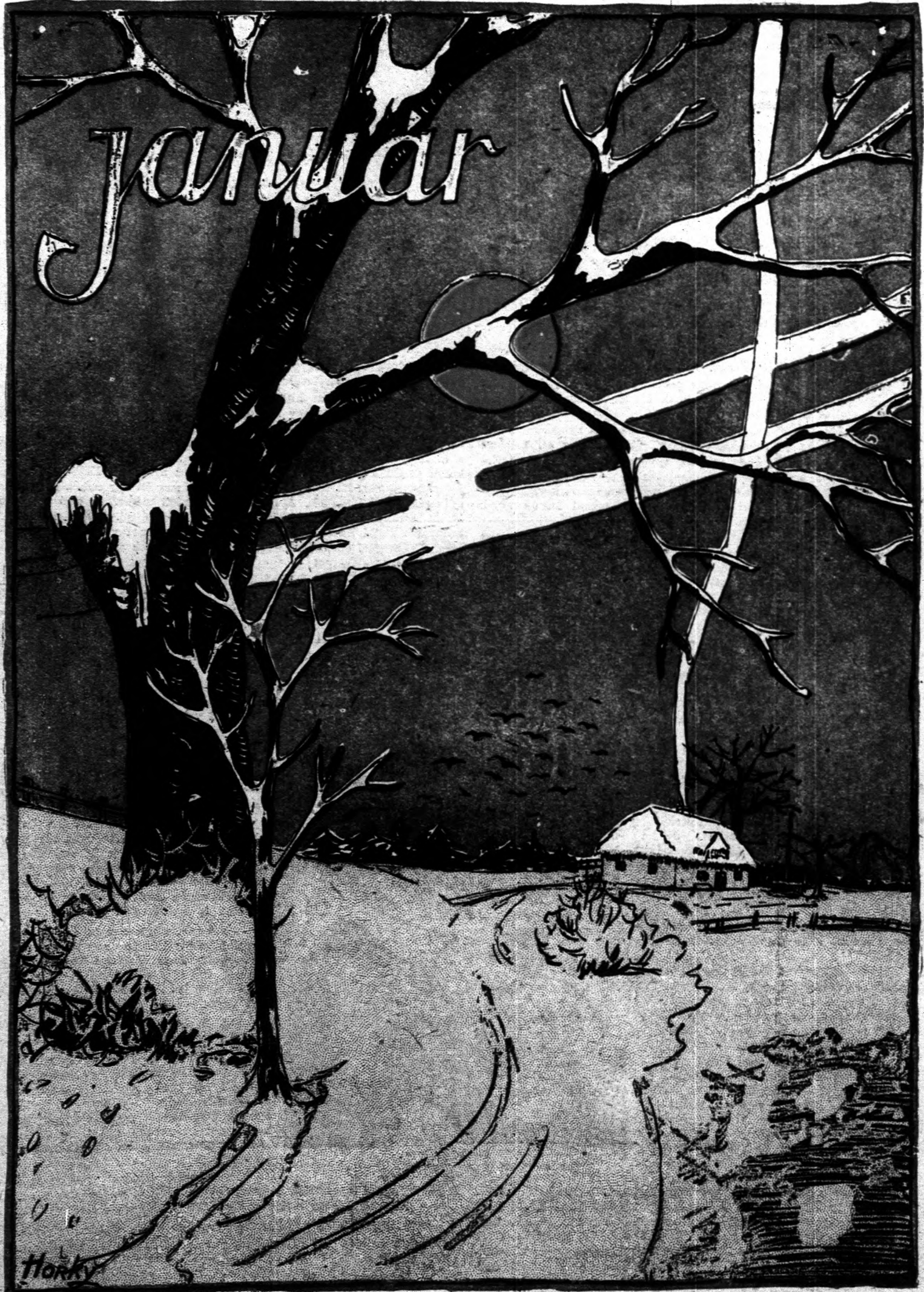
Vertical text on the far left edge of the page, partially cut off.

XXX. EVFOLYAM.

1920. JANUAR 11.

VASÁRNAP

SZABADSÁG SUNDAY MAGAZINE

A két Kovách

IRTA
HERCZEG FERENC

KOVÁCSHAZAN két Kovách nevű családnak volt kastélya. Az egyik család birtoka a füzes pataktól felhúzódott a Bükkös-hegyig. Őket a felső Kováchoknak hívták. A falu alatt Temerinig terült el az alsó Kováchok uradalma.

Mind a két Kovách-család alkalom adtán hevesen tiltakozott a föltevés ellen, mintha ők rokonok volnának. Akit a dolog érdekelt, az megtudhatta a felsőktől, hogy az alsók egyáltalában nem is igazi Kováchok. Azoknak a bükkösdi predikátumhoz semmi jussuk és igazság szerint es-vel, Kovácsnak kellene írniok a nevüket. Ősapjuk valami kőborló mesterlegény volt, aki furfanggal és erőszakkal beleült egyik igazi Kovách-leány birtokába.

Az alsók hideg megvetéssel válaszoltak a rendszeresen terjesztett rágalomra. Ők a családi okiratok egész halmazával be tudták bizonyítani, hogy igenis igazi Kováchok. De többet is tudtak bizonyítani. Azt, hogy a felsők törvényes ága már nyolekvan esztendővel ezelőtt kihalt. Azok az emberek, akik ma a felső kastélyban ültek és Kováchnak neveztek magukat, a híres nevezetes Kovách alispán szakácsnéjának törvénytelen leszármazottjai.

A két uri család természetesen emberemlékezet óta a képzelhető legrosszabb viszonyban élt egymással. A régi jó időkben végtelen hosszú birtokpörökkel sanyargatták egymást. Ujabbán már nem igen pörösködtek, hanem megelégedtek azzal, hogy hideg göggel tekintsenek le egymásra. A világ előtt úgy viselkedtek, mintha egyáltalában tudomással sem bírnának egymás existenciájáról. Titokban azonban mindegyik család szeme állandóan rajta függött a másik kastélyon. Már a gyermekek is abban a tudatban nevelődtek, hogy a másik ház falai között gonosz, szívós és mindenre kész ellenség lappang. Valószínű, hogy a Kováchok nem voltak rosszabbak az átlagos embereknél, de bizonyos, hogy a családi hagyományuk szivtelenekké tette őket egymás irányában. Megesett egyszer, hogy egy alsó Kovách-gyerek örömtől sugárzó arccal rohant haza.

— Édesmama, édesmama, a felső Jancsi mellbe lötte magát a vadászpuskájával!

Más alkalommal meg valóságos örömmünnepet ültek a felső kastélyban, mert az alsó Kovách szép kisasszonylányja megszökött a zongoratanítóval.

Az alattomos ellenségeskedés átragadt a két ház eselédjeire is.

A két család férfitagjai természetesen mindig ellenséges politikai táborban küzdöttek. A szabadságharc idején egyik felső Kovách Damjanich seregében szolgált, egyik alsó Kovách pedig muszkavezető hírébe keveredett. A szabadsághősből később Bach-huszár lett, amiért az alkotmányos idők beköszöntésével sok üldözöttséget kellett elszenvednie a tüzes függetlenségivé vedlett hajdani pecsovics részéről.

Akadtt ujabbán egy okos és békés hajlamú alsó Kovách, aki elhatározta, hogy véget fog vetni az izetlen családi torzalkodásnak. Amikor megházasodott, elvitte feleségét látogatónak a felső kastélyba. Azok odafenn magyaros vendégszeretettel fogadták és másnap már visszaadták a vizitát. A fiatalok aztán nagyon összebarátkoztak. Poharazás közben gyakran mosolyogva emlegették, hogy milyen keményfejű magyarok lehettek az eleik, hogy minden igaz ok nélkül évszázados ellenséges-

kedést tartottak. Lám, egypár nyájas szó elegendő volt arra, hogy véget vessen minden félreértésnek.

Mikor mindenki azt hitte már, hogy a családi gyűlölködés tüze örök időkre elhamvadtt, egy kicsinyes véletlen újból lángra lobbantotta. Alsó Kovách agyonlőtt egy kőbor kutyát a határban. Az eb felső Kovách legkedvesebbik agara volt. Lehetetlenség, hogy alsó Kovách, a ki nagy vadász és kutyaismerő volt, ne tudta volna, hogy miféle kutya került a puskája elé. Ilyet nem tesz uriember! Különösen a jóbarátjával nem. Harmadnapra felső Kovách meglőtt egy csikót, amely a lucernájában bitangolt. A csikó alsó Kovách méneséből való volt. Ebből botrány, szakítás és pörösködés lett. Innen is, tulról is most már belátták a fiatal Kováchok is, hogy őrgeiknek igazuk volt: nem lehet azzal a népséggel odaát barátságot tartani. Nem urak azok.

Az utóbbi esztendőekben igen jó idők jártak alsó Kováchra. Kitűdött ugyanis, hogy felső Kovách uram lassan, de biztosan elmerül az adósságok posványában. Az alsó kastélyban boldog megilletődéssel fogadták a híradást, hogy a felső kénytelen lesz eladni egyik pusztáját. Persze az lett volna a nagy dolog, ha a puszta az alsók kezére kerülhetett volna. Erről azonban nem lehetett szó, mert bizony az ő szénájuk sem volt rendben. A birtokot megvette a tót bank. Az alsók ennek is igen megörültek.

Felső Kovách aztán úgy akarta rendbe szedni züllött vagyoni helyzetét, hogy föllépett képviselőjelöltnek. Ha bejut a Házba, ott majd csak akad valami az ő számára is. Eljelöltje egy tót pap volt, afféle lappangó nemzetiségi, aki alázatosan koptatott be a magyar urak ajtaján és künn a falvakban féltelen gyűlölettel hirdette az ázsiai elnyomók közeli pusztulását.

A magyar urak szerették volna, ha a kerület magyarsága összefogna a pap megbuktatására. Beszéltek is alsó Kováchossal, hogy akassa szögére a személyes ellenszenvét és támogassa felső Kovách jelöltségét. Alsó Kovách erre hajlandónak is mutatkozott.

— Jól van, megteszem az ügy érdekében. Kéretlen kortese azonban nem leszek senki fiának. Ha felső Kováchnak szüksége van rám, akkor jöjjön el hozzám és mondja meg maga, hogy mit akar tőlem.

A jelölt fányar arccal fogadta a híradást.

— Azt akarja, hogy kilincseljek nála? Arra nem kapható egy bükkösdi Kovách! A jövő héten elmondom a programbeszédemet. Jöjjön oda alsó Kovách és hallgassa meg. Ha tetszik neki, amit mondok, akkor szavazzon rám. Ha nem, akkor ám szövetezzék a tóttal!

Alsó Kovách uramat rettenetesen felháborította a tapasztalás, hogy a képviselőjelölt őt semmibe se veszi.

— Ő azt hiszi, hogy megteheth ellenemre is? No majd elvállik!

Egy héttel később a jelölt már engedett volna a büszkeségéből. Egy napon be is állított az alsó kastélyba. A gazda azonban fagyos tartózkodással fogadta.

— Sajnálom, de már későn van, lekötöttem szavamat a papnak...

(Folytatás a 14-ik oldalon)

A
P
török
sikon
néztie
párba
vadroz
tehet
ról, m
nak
szine
még
mind
val m
ügye
nek
nem e
kissé
lem
vüen
haluz
— me
A
már m
got, d
nem
nem v
piszto
formas
tunk t
lalt m
nem
massa
mi ill
Lehet
cet itt
beszél
akarok
nem le
mentu
alig le
tam, d
ter va
hittem
ni er
hol a
gyala
anélk
el ne
F
cáink
kinosa
verdes
beszél
reksze
merem
velem
szere
ban. M
kedtem
gyorsar
Türelm
hogy u
a feles
olyan
mehete
mondha
akartan
tudod,
tam m
egyete
és én t
örök s
minde
mult h
a látó
ban, a
első ke
kezemb
bomat
mit es
egyik
vasni.
Artán
nála
ziumba
egyik
gem ne

A hűtlen férfi

Irtás
Bródy Sándor

PÁRBAJSEGÉD voltam és meglehetősen fáztam, ilyenkor, kora tavasszal. A törökvágáson — a város határában egy fensíkon — álltunk föl és bizonyos tisztelettel néztünk végig a helyen, ahol már két halálos párbaj esett. A csenevész ákácok, a száraz vadrózsabokrok és a szelid barna föld alig látható, mégis az egész tájnak heroikus, komoly színe volt. Az előérzetem még sem volt rossz, én mindig azzal a babonával megyek bele az ilyen ügyekbe, hogy a felemnek és nekem bajunk nem eshetik. Most is egy kissé sokallottam a felem sárga színét, jókedvűen rászóltam:

— No, öregem, meghalunk egy kicsit.

— Meg egy kicsit! — mondá ő komolyan.

A két első segéd már mérte ki a távoiságot, de fegyvereket még nem választottunk, még nem voltak megtöltve a pisztolyok, a sok okos formaságon még nem voltunk túl.

— Bajtárs, — szólalt meg a felem, — én nem ismerem itt a formaságokat, nem tudom, mi illik, mi nem illik. Lehet nekem két-öt percet itt veled nyugodtan beszélni?

— Testálni?

— Nem, olyasmit akarok mondani, amit nem lehet megírni testamentumba. Elmondani is alig lehet, nem is akartam, de gyengébb karakter vagyok, mint ahogy hittem, nem tudok elmenni erről a földről, — a hol a tartózkodás nekem gyalázatosan ütött ki, — anélkül, hogy valakinek el ne mondjam.

Félreálltunk, a pálcáinkkal mindketten egy kinosan rügyező bokrot verdestünk és a barátom beszélt:

— Én ezt a párbajt kerestem. Akivel verekszem, ezt a szegény katonatisztet nem ismerem, de őt választottam ki, hogy végezzen velem. A legjobb, a legkegyetlenebb s a legszerencsésebb kezű lövő az egész garnizonban. Megtudtam ki a szeretője, megismerkedtem vele, a nőnek tetszettem, a szerelem gyorsan megkezdődött és gyorsan véget ért. Türelmetlen sietséggel gondoskodtam róla, hogy megtudja a város. Szerettem volna, ha a feleségemnek megmondják, de nem akadt olyan becsületes, bátor ember. Én csak nem mehetek följelenteni magamat? Aztán mit is mondhattam volna neki? Azt, hogy csálni akartam, de nem tudtam. Tudjad, — és ha tudod, — értséd meg, hogy én soha se csaltam meg a feleségemet. Talán én vagyok az egyetlen ilyen férfi. Lehet, hogy ez betegség és én nem vagyok uriember. LE nem multható, örök szerelemmel, vagy mániával, — ami mindegy — ragaszkodtam hozzá...

— És ő nagysága részéről szintén...

— Ő nagysága két ural flörtölt. Az elmúlt héten azonban egy harmadik jelent meg a látóhatáron, — eh mit látóhatár, a szobában, ahol a gyermekem született, — és az első kettő összebékülve, együttes akcióban kezembe szolgáltatták a galambot, a galambomat...

— Csendesebben.

— Azaz, csendesen. Ez az, hogy az ilyeneket csendesen kell lenyelni. Két okból, az egyik: van egy fiam, már folyékonyan tud olvasni. Van egy anyám, aki még tud olvasni. Aztán itt vagyok én magam is. Csak ne csinálna az ember magának — már a gimnáziumban — életprogramot! Az én életem egyik fontos pontja az volt, hogy a feleségem nem csal meg. De nem is nyujtok erre

neki módot és alkalmat. Nem bántom a másét. A tizparancsolat szerint élek, lehetőleg férfias és büszke életet. No, nem sikerült, ez véletlen, de ha az ember csödbe került, hát csödbe került. Nem vagyok bolond, hogy mint bukott férfi a saját bukott földi bőrömben járjak és egyáltalában, hogy az emberek kö-

zom. Az enyém-e? Mért lenne az enyém! Én vagyok, az én gyermekkorom tűz vissza benne! Istenem, minden gyerek egyforma! Mi biztosít engem, hogy nem magam a család, a szegény, a neveléses voltom bizonyosága az, akit szeretek és akiről gondoskodom? De nem sokkal nevelésesebb-e, ha a magam gyereket — egy gyanu miatt nem szeretem? Megkérdezni, megesketni az aszszonyt? Ilyen esetben a legigazibb lény is nyugodt és tiszta lelkiismerettel esküszik hamisan. Végre is a nagy természetnek, a fajnak mindegy az, ki a fejlődő emberke, csak egészséges és alkalmas legyen a maga céljaira... Nekem is mindegy lehetne! Hogy mért örülünk bele mi férfiak ezekben az önző tenyésztési gondolatba? Mikor lesz vége ez összekuszált erkölcsnek, amelynek a fele...

Félbe kellett szakítanom. A katonatisztnek már arcokat vágta. Az egyik minden igaz ok nélkül minduntalan ezt a két szót ismételte:

— Sans fazon!

A másik segédársammal magyarul beszélt, ha jól értettem, azt mondotta, hogy ő, bár már az atyja is itt született, ő is itt él, a mióta az eszét tudja: nincs a magyarok ellen és nincs mellette. Ez rendben volna, de a barátom még folytatni kívánta akadémikus, a helyzethez képtenséggel nem illő értekezéseit. Engedelmet kellett kérnem, hogy fontos ügyek... Kegyesek voltak hozzá, a felem folytatta:

— Ez a gyerek-kérdés! Épp ez az, amiért az utolsó pillanatban szoltam neked. Az apám, aki mint katonáorvos, börtön és életveszedelem között szerezte a vagy-

nát és hagyta rám, hogy én már becsületes civilorvos lehessen, hogy jut ehhez a szerencséhez, ahhoz, hogy egy idegen ember unokája élvezze majd az ő gyöttrődéseinek a gyümölcsét... Az anyagi kérdés, az "enyém" kérdése. Ostoba probléma, de nem tudjuk elnyitni! Arra gondoltam, hogy visszamenőleg kellene kutatni, ha volna valaki, aki halálom után tisztázná a gyerek eredetének kérdését... Ha talán te! Ostobaság, lehetetlenség. Maradjon ez a dolog össze-vissza, úgy, ahogy van, kuszán, zavart, de én kimegyek belőle... Gyerünk! Mért nem kezdik már.

— Kezdhetjük! — kiáltottam, bárha az villant át az eszemben, innen meg kellene szöknöm, meg nem engedni ezt a verekedést, amely nem tisztáz, nem javít és nem engesztel ki semmit. Azt se tudtam, mi a kötelességem. Lemondani a tisztéről, elárulni a feletemet, kompromittálni egy családanyát? Aztán azt se tudom, mi igaz a barátom hagymázos beszédéből. Csak azt látom, hogy türelmetlen és olyan ópiumos a nézése, mint az öngyilkosok szokott lenni az utolsó órákban. Ismerem egy-kettőt, előbb álmos a szemük, aztán ijeszten haragos. Voltaképpen, — aki elméjében nem beteg és nem zavarodott még, — dühös, hogy el kell menni ebből a szép életből, amelynek folytatására kíváncsiak, vágyak az elégtételére, az igazságszolgáltatására, az összekuszált szálainak a kibontására. Hogy vergődnek, hogy! Mint a szárazra dobott halak, egészségesek, épek, az élet minden alkotórésze rendben van bennük, éppen csak lélekzen nem tudnak!

A barátomra rászólt az első segéd:

— Ne komédiázz, mert itt hagylak! Tűrjed föl a kabátodat, féloldalt áll föl! Nem vagy te "sajba!" (Folyt. a 14. oldalon)

zött járjak! Az életem nem sikerült és olyan ponton nem sikerült, ahol többé nem lehet újra kezdeni. És nem lehet kikorrigálni, nem lehet, nem, csak ezt nem!

A bokornak — előttünk nem volt már ága, a barátom mind leverte. A párbaj előleges formáságaiból — meglehetősen kuszán ment a dolog — kevés volt hátra, szükség volt reám, szólitotak.

— Mindjárt.

— Wir können ja warten! — mondta az ellenfél első segéde, egy buldogg arcú katonatiszt és azt hitte, hogy valami sértőt és ügyeset mondott. A barátom alig ügyelt rájuk, karon fogott és folytatta:

— Amikor az egészet megtudtam, — eh, megláttam, mit kímélem magamat, — az első dührohamot egyedül, bezárkózva viseltem el. Még az első ösztönöm se volt az ölni, ölni! Nem ilyen a vérem. Mindjárt megállapodtam abban, hogy egy tömeges gyilkosság se változtat a dolgon. A tárgynak kell elmúlni, — nekem. Még pedig úgy, hogy se neveléses, se gyáva színben ne tűnjek föl. Még pedig úgy, hogy mindenki azt higgye, hogy én csaltam meg a feleségemet és nem az engem. Vagy ha valaha sejtenek róla egyet-mást, tartsák a dolgot természetesen: a férfi volt hűtlen, az asszony csak megbosszult egyet-mást és...

— Ő nagysága talán még se kívánja ezt az önfeláldozást! — jegyeztem meg csendesen, sunyin. A barátom eldobta a sétatortját, a bokron többé nem volt mit levérni, a bokor többé nem volt. Összeszedte magát, körülnézett és halkán szólott:

— A fiam követelheti, a fiam megkövetelheti. A fiam, akitől most már valami rettenetes, égő és fagyasztó szeretettel bucsu-

A KIS HÖSNŐ

Franciából fordította:
Sebestyén Károlyné

Egy szép őszi estén Marea báróné és egyetlen fia, Maxime, szokott sétájukat végezték a parkban. Csendesen beszélgettek. Nem volt velük más, csak Jane Lussac, egy kis szegény és teljesen árva unokahuguk, aki az öreg báróné mellett aféle társalkodónői állásban volt alkalmazva. Félénken lépdelt utánuk és szíve megtellett szomorúsággal, amikor beszélgetésüket meghallotta.

— Gondold meg, gyermekem, — tanácsolta az öreg báróné. — Alig múltál még harminc esztendő, látod, nem vagyunk éppen milliomosok, de vagyoni helyzetünk olyan, hogy teljesen függetlenek vagyunk. Semmi külső körülmény nem kényszerít tehát erre a házasságra.

— De anyám, miss Burkson olyan bájos és olyan ragyogó szeme van, mint a bogár, és a haja olyan, akár az aranyfonál. Még nem vagyok bele szerelmes, de tetszik nekem. Aztán — nagyon gazdag!

— Ez az amerikai leány nem az az asszony, akit a fiának öhajtottam volna, — sóhajtott a báróné. — Miért keressük a boldogságot, a szerelmet olyan messze!

II.

A kis leány nagyon szerette volna, ha a báróné és a fia az ő jelenlétében kevésbé bizalmasan vagy legalább halkabban beszéltek volna. Bármennyire beletörődött a lemondásba, mégis nagy fájdalomt okozott neki ez a terv. Hiszen olyan hálás volt irántuk, hogy ide fogadták a kastélyba őt, a szegény árvát és szeretettel halmozták el, sőt nemcsak hálás volt, de szerette is az öreg bárónét. Szerette Maximot is, akit az anyja alaposan elrontott ugyan, de azért nem tudta nyílt és őszinte természetéből kivetkőztetni. A fiának megmaradt kissé nyers és kötekedő humora. A kis rokon megvallotta önmagának, hogy miss Bellának van hozzá joga, hogy egy ilyen szép és derék fiu vegye el, mint a báró.

— Istenem, — így sóhajtott föl, — talán, ha nekem hozományom volna, akkor észrevenné, hogy én is szőke vagyok és fekete a szemem...

Ebből az ábrándozásból Maxime hangja ébresztette föl.

— Tessék! A park drótrácsosát már megint összetépték! Fogadni mernék, hogy ismét ez a csavargó Rostand garázdálkodott itt! De szerencséje, már bejelentettem a zsoldároknak és az éjjel biztosan elfogják.

A báróné és fia lehajoltak, hogy a kárt szemügyre vegyék, de már erősen alkonyult és inkább tapogatóztak, mint láttak valamit. E percben Jane hirtelen megpillantotta a cserjésben a vadászot, aki fegyverét lövésre készen tartotta és a bárónak irányozta.

E rémséges pillanatban a fiatal leány, anélkül, hogy egy percig is gondolkodott volna, villámgyorsan ösztönszerű mozdulattal a támadó elé vetette magát és ezzel megmentette a bárót.

Kiáltott, de kiáltó hangja elveszett a puská ropogása közben. A kis leány érezte, hogy csak könnyű sebe van, amely mintha égetné és szóltalan megállott.

A vadász nyomban eltűnt és Maxime éppen és sértetlenül utána iramodott; közben fölkiáltott:

— A gazember rám lőtt, de ha én egyszer megkapom!

A báróné rémülten könyörgött:

— Ne üldözd, az Istenért! Hiszen te fegyvertelen vagy, önálla fegyver van. Fusson akár a pokolba! Maradj!

Mialatt az anya és fia vitáztak, a leánynak maradt ideje a sebet megvizsgálni. Kezdett a karja sajogni és erősen fájt. Érezte, mint serked lassan a vére a ruha ujján keresztül. De beburkolódzott kendőjébe, büszke

szeméremmel, remegve, mint akit a hideg lel és nem gondolt másra, mint arra, hogy ha mozdulatát, amelylyel a támadást föl fogta, észrevették volna, akkor elárulta volna szíve titkát.

— Az ügyetlen gazember golyója valószínűleg belefuródott egy fába, vagy megakadt a gallyak között — szolt Maxime, aki belátta, hogy hiába üldöznék a vadászot és igyekezett édesanyját is megnyugtanni.

Utóbb visszaszólt:

— De milyen sápadt maga, kicsi hugom! Hát ennyire gyáva! Igazán, bátrabbnak gondoltam!

— Félttem, — felelte remegve a leányka, — hogy... — és összeszedte minden erejét, hogy zavarát eljálástolja.

— Engem támadtak meg és ő remeg! — válaszolta nevetve a báró, aki látva a leány nyugalmát, még csak nem is sejtette, hogy az ő életét mentette meg.

— Ha még annyira fut is, akkor is kérékerítik a zsoldárok, — szolt borzongva a báróné, — legjobb lesz fiam, térjünk vissza a kastélyba.

III.

Alig tértek vissza a kastélyba, Janenak még csak annyi ideje volt, hogy kezét hevenyen bekötözze, amikor a nagyszalonba kérértte az öreg báróné.

— Kis hugom, — kezdte a báróné, — az én szemem már gyenge, kérem, írjon meg helyettem egy levelet. Én majd tollba mondom.

Jane elsápadt, de már nem a vadászától félt, hanem ettől a levélről. Leült az asztal mellé, közelebb tolta remegő kézzel az állólámpát és bár érezte, minden mozdulattól mennyire fáj a jobb karja, elővette az írószerszámot és várt...

— Hát diktálj te, Maxime, ha ez a levél olyan sürgős neked.

A fiatalember pár percig gondolkodott, aztán elkezdte:

— Kedves Burksonné! Tisztelt Asszonyom! Egy kijelentéssel tartozom önnek, a melyet ön már bizonyára sejt is. Maxime fiam reméli...

Itt a leányka megállott. Ujjai remegtek. A dörszülés mindjobban fájt neki és a kötetést a vér már-már fölázta. De bánta is ő. Mi volt ez ahhoz a fájdalomhoz képest, ami kis szívét marcangolta. Mit kell neki még ezután leírni...

Ha visszajöttök....

Diadalkapuk és virágos lányok
Várnak majd rátok
S hegedük sírnak, amerre mentek.
Hős regimentek.
Rongyos zászlók csókkal borítják,
Szívükhöz szorítják
S égni fog minden csöpp ablak,
De én jaj, azokra gondolok,
Akik ott maradtak, akik ott maradtak!

Egy kapufélfánál fogok majd állni,
A menet végére várni
S ha elviharzott már a vigalom,
Fölzendül a dalom
És fölveri a dult csatamezőt,
Hol anyi testvérem ledőlt
S leborulok az utakövekre,
Az öklömet rásva, verve.
S értök ordítom ami fáj, ami zaklat:
A testvéreimért,
Akik ott maradtak, akik ott maradtak!

Peterdi Andor.

— Mi baja, kicsikém? — kérdezte szeretettel a báróné.

— Oh, semmi, asszonyom! Csak az iménti izgalom és ijedség nagyon idegessé tett. Reszket az ujjam, talán a fia ura lesz szíves a levelet befejezni.

— De Burksonné megismeri az ő kézvo-nását, — válaszolta a báróné. — Ez tapintatlanság volna.

— Hát akkor halasszuk holnapra, — kérte a leány.

— Ezt semmi esetre, — válaszolta a báró. — Ön tulságosan bátortalan és ha ki nem gyógyítjuk, ilyen is marad! No, no, folytassuk...

— Nem gondolja, asszonyom, hogy az a barátság, amely családjainkat összefűzi, még bensőbb is lehetne? Fiam szerelemre gyulladt az ön szép leánya iránt. Miss Bella...

A szegény kis Janet már sebláz gyötörte, de amikor Bella kisasszony neve mellé oda kellett ezt írnia, hogy: szerelemre gyulladt iránta Maxim, olyan éles fájdalmat érzett a szívében, mintha a golyó ott égetné és hirtelen mozdulattal letette a tollat. Amint a jobb karját a papírra tette, az utolsó szót a vér előntötte...

IV.

Maxim meglátta a véres foltot a fehér papiroson és meglepődve kiáltott föl:

— De hiszen ön meg van sebesülve! Rostand golyója önt érte! De hát ő nem önt kereste, hanem engem és amikor őt meglátta, még lett volna ideje elmenekülni. Miért nem tette? Nem értem...

A leányka le volt leplezve. Amikor már nem tagadhatott semmit, csak nézett maga elé és úgy érezte, hogy kiomló vérével szíve titka is kitarul és ebben a kínos helyzetben ült és szeméből sűrűn patakzott a könny...

Es külsője hü tükre volt annak a szenvedésnek, amely benne viharzott. Maxime most eszmélt és egy perc alatt megértett mindent. Az áruló könnyek megmagyarázták neki mindazt, amit eddig csak sejtteni sem tudott volna. A leány szemében ott ült egész hősi bátorsága, amelylyel megtámadott szerelmét megvédte. A finom lélek minden gyöngédsége ott ült remegő ajkán és Maxime most látta először életében, milyen ragyogó szép szőke a haja és milyen mélytűző a szeme kis hugának.

Oh! Mennyivel szőkebb, mint miss Bella! Mialatt a báróné hirtelen a leány mellett termett és elárasztotta anyai gyöngédséggel és még mindig azt hitte, hogy csak egy kis horzsolásról van szó, Maxime gondolatokba mélyedve nézte, nézte... Nem vette le szemét a vérfoltról, amely a fehér lapon élesen kivált és úgy rémlett neki, mintha ez igazán gondviselészerű és szimbolikus jeladás volna, mintha kis unokahuga saját vére hullásával akarta volna kitörölni miss Balla nevét és meg akarta volna bátyja szívét tisztítani minden önző hazugságtól és megváltani, akár élete árán is, a szerelem e meggyalázásától.

— Nos, mi lesz a levéllel? Befejezed, vagy nem? — kérdezte a báróné.

A fiatal ember remegve ébredt föl álmódosításból. Édesanyja már régen nyugodtan visszaült karosszékebe. Jane sebe már gondosan be volt kötözve és hirtelen mozdulattal újra a toll után nyúlt.

De a báró elárasztotta kis hugát szerető, gyöngéd és védő tekintetével és eddig egészen ismeretlen érzéstől hevitve, ismeretlen hangon, amely a boldogságtól remegett, így szólt:

— Nem! Megváltozott a tervem... Ez a levél nem sürgős... Jó mégis az illet meg-gondolni, anyám. Én is azon a nézetem vagyok, amin te. Miért keressék a boldogságot, a szerelmet olyan messze?

A CINIKUS IZSÓ

IRTA:
FARKAS PÁL

— És azután mi történt?
— Azután fölszedték a grófot és a lakására vitték. Izsót pedig behozták ide.
— Megkísérelte a szökést?
— Nem. Mozdulatlanul állt a füstölő revolverrel a kezében és szó nélkül tűrte, hogy a rendőrök letartóztassák.
— Izgatottnak látszott?
— Inkább apatikusnak.
— És a gróf sebe?
— Súlyos, de nem halálos. A golyó megakadt egy oldalbordában és nem sértett meg nevesebb részeket.
— Izsó hol van?

— Ott künn vár az előszobában, amíg ki nem méltóztatik hallgatni.

A rendőrkapitány most fölkelt az asztal mellől és kétszer-háromszor végigsétált a kis szobán. Közben idegesen simogatta a tuskés állát.

— Ostoba história, — dörmögte félig magának. — Ostoba história.

Azután ismét a fogalmazó felé fordult.

— Küldje be Izsót, de más ne jöjjön be. Egyedül akarom kihallgatni.

A fogalmazó tisztelgett és kiment, a kapitány pedig tovább folytatta sétáját. A kapitány már nem volt mai gyerek. Öreg, mogorva ember volt, aki a hivatalon kívül nem igen érintkezett senkivel. A följebbvalói nagyon megbecsülték, mert kiváló nyomozási tehetségét tisztelték benne, de nem szerették és lehetőleg mellőzték. Talán ezek a mellőzések keserítették el és ezért lett évről-évre kellemetlenebb. Valahányszor inspekcója volt, a nagy épült minden hivatalnokra olyanféle érzéssel jött be, mintha csatába mennének. A kapitánynak különben egy nagy szenvedélye volt, a lehetőséghez képest bosszantotta az újságírókat, akiket különös ellenszenvével tüntetett ki.

— Ez a boldogtalan Izsó is jó kezekbe került, — gondolta a fogalmazó, mialatt az előszoba felé tartott.

Izsó, aki e pillanatban két rendőr őrizete alatt egy nádszéken ült, tudniillik szintén újságíró volt. Helyesebben: rendőri riporter. A korát igen nehéz lett volna meghatározni, némelyek huszonnégynek tartották, mások negyvennek. A nevével is baj volt. A tisztességes vezetékneve legföljebb némely hivatalos iraton szerepelt, a körvélemény az Izsót fogadta el és mereven ragaszkodott hozzá. Izsónak különben nem volt a legjobb híre. Egyszer egy gyanús zsarolási históriába keveredett bele és ismerőseinek jó része azóta elnézett a feje fölött. Hozzáértők ugyan azt állították, hogy Izsó teljesen ártatlan és csak kiadóhivatali igazgatójának volt az eszköze, de a gyanu azért mégis rajta maradt. A legterhelőbb vád különben az volt ellene, hogy mindég kifogástalanul öltözködik és fényes lakkeipőt hord. Ezeket a fényes lakkeipőket igen sokan nem tudták megbocsátani neki.

— Menjen be. A kapitány ur ki akarja hallgatni, — mondotta most a fogalmazó.

Izsó fölkelt a székéről és lassan átment az irodába. Amikor belépett, a kapitány az ablaknál állt és figyelmesen vizsgálta az utcán ácsorgó egylovas kocsikat. Az ajtónyílásra hátrafordult.

— Maga az? No csak jöjjön közelebb. Maga ma este ivott, mit azt az istenverte abszintot itta ismét?

— Ha a kapitány ur úgy akarja, abszintot is ittam. Különböznél pedig nem ittam semmit.

— Nem ivott? Hát akkor mi az istenesodájába lött reá a grófra? Izsó vállat vont.

— Nem szeretem a grófokat. Tetszik tudni, én elméleti republikánus vagyok.

— És az elméleti republikánusok lövöldözni szoktak.

— Nem mindég. De tetszik tudni, ma éppen ilyen hangulatban voltam. Délután künn jártam tudniillik Kispesten és egy ilyen grófi automobil majdnem fölfordította a kocsimat. És azután az a benzinbüz. Ekkor adtam magamnak a beesületszavamat, hogy az első grófba, akivel találkozom, belelövök.

A kapitány nem válaszolt azonnal. Visszaült az íróasztalához és egy ideig halkán dobolt az ujjával.

— Hallja, Izsó, — mondotta később szárazon. — Ha az ostoba tréfáit még ilyenkor sem tudja abbahagyni, igazán kezdem sajnálni, hogy a botbüntetést eltörölték.

— A kinzókamra még jobb volna, — helyeselt Izsó. — De nem tudom, hogy miért haragszik a kapitányur én reám. Hiszen nem tagadok. Bevallom, hogy reálöttem a grófra. El is fogtak. A bünjelek is megvannak. Kapitány ur olyan jegyzőkönyvet vehet föl, hogy öröme lesz benne a királyi ügyésznek.

— És a jegyzőkönyvbe irjam be, hogy maga azért lötte meg a grófot, mert nem szereti a benzin illatot.

— Sem a benzin illatot, sem a grófokat.

— Igen? No hát én nem hiszek ebből az egész ostoba históriából egy szót sem.

— Ehbe persze nincs jogom beleavatkozni, — mondotta Izsó udvariasan.

A kapitány ismét dobolni kezdett.

— Tudja, hogy Répássy nekem a halálos ágyán sok mindent beszélt? — kérdezte azután hirtelenül.

— Répássy?

— Igen, ő. Mikor haldoklott, reám bízta az ügyeit. És tőle tudom, hogy maga a szegény, megszorult, tüdőbeteg fogalmazócskán sokszor segített. Titokban kölcsönöket adott neki és a haldokló könnyezve emlegette, hogy maga jó volt hozzá. Nekem hát hiába pózol, én ismerem magát. Általánosságban utálok az újságíró fajtát, de magáról véletlenül tudom, hogy becsületes és melegsivü ember. Hát ne komédiázék tovább és beszéljen őszintén.

Izsó komoran pillantott maga elé. Azután megrázta a fejét.

Széninség Budapesten.

Mivel fűt a primadonna!

— Amit mondtam, megmondtam. Nincs hozzátenni valóm.
— Ostobaság. Valami nagy oka lehetett és most adja a cinikust. De engem nem esap bé. Ha nem beszél jószántából, három nap alatt kitudom az igazat. Vén számár vagyok, de a nyomozáshoz értek, ezt még a méltóságos urak is elismerik. Két ügyes detektív holnap estig annyi adatot szed össze nekem magáról meg Szentilmay grófról, hogy mindent tudok.

A detektívekre való hivatkozás láthatólag gondolkozóba ejtette Izsót. Mikor újra megszólalt, már erősen habozott.

— Ne fárassza a detektívjeit, kapitány ur. Higye el, hogy nem érdekes.

— Azt majd akkor döntjük el, ha a jelentéseik itt lesznek.

— De mikor mondom, hogy úgy sem tudnak semmit sem kisütni.

A kapitány erre az utolsó ellenvetésre már csak egy kézmozdulattal válaszolt. Ez a kézmozdulat körülbelül ezt fejezte ki: Mit tudod te boldogtalan riportert, hogy az én detektívjeim mi mindent sütnek ki, ha muszáj nekik.

A kézmozdulat csak növelte Izsó aggodalmát. Láta, hogy a kapitány csakugyan el van szánva.

— Tudja mit, kapitány ur, — mondotta csendesen. — Teszek önnek egy ajánlatot.

— Ajánlatot? Ez nem licitáció.

— Tudom, tudom. Az ajánlatom különben a következő: Ha minden áron tudni akarja az előzményeket, nem bánom, elmondok egyet-mást. De csak a kapitány urnak. A jegyzőkönyvbe nem kerül bele semmi. Nem a rendőrtisztviselővel, hanem a becsületes emberrel beszélék. Mert kapitány ur is becsületes ember, hiába ordít, különben Répássy nem bízta volna rá az ügyeit.

— Nagyon köszönöm a szíves elismerést. Egészen le vagyok magázolva.

— De csak azon föltétel alatt beszélék, ha kapitány ur a becsületeszavát adja, hogy amit mondok, egyik fülén be, másikon ki. És ezt is csak azért teszem, mert nem akarom, hogy a detektívek beleüssék az orrukát.

A kapitány ismét megkezdte a sétáját.

— Az ilyen bizalmas vallomásokra nem vagyok berendezve, — dörmögte. — Ez nem gyónatószerűk.

— Én pedig csak bizalmasan beszélék. És csak a kapitány ur számára.

A másik megállt.

— Hát beszéljen.

— Előbb a becsületeszavát kérem.

— Fölösleges. A puszta szó is megteszi.

Izsó bólintott.

— A kapitány ur szava mindenféle formában elég. De még egyszer ismétlem, hogy csak azért szólok, mert meg akarok másokat ki-mélni attól, hogy a detektívek esetleg őket is zaklassák. És a nevet ugysem mondom meg. Az különben teljesen fölösleges is.

— Micsoda nevet nem akar megmondani?

— Hát természetesen a leány nevét, azt csak gondolhatta kapitány ur. Mert leány nélkül nincsen dráma. Ez pedig különben is színesző. A legédesebb, a legtisztább, a legelragadóbb teremtés, akit csak képzelni tudok. Gyerekkora óta ismerem, egy házban lakunk. Kapitány ur eliheti nekem, hogy nem vagyok szentimentális ember. Ellenkezőleg. De ha erre a lányra ránéz, hát sirni tudnék.

— Nagyon megható.

— Kapitány ur most persze azt gondolja, hogy én számár vagyok. De ezáltal nincsen igaza. Az a leány nem olyan, mint a többi. Ha egy negyedóráig beszélne vele, belátná, hogy nem olyan.

— Inkább elhiszem. De még mindig nem tudok semmit.

— Hát kérem, vagy egy félve, hogy ezzel a leánnyal megtörtént az a buta véletlen, hogy beleszeretett ebbe a Szentilmay grófba. Akár csak mintha egy téglá reáhullana egy gyanútlan sétáló fejére. Meglátta a színházban és beleszeretett. És mivel ez volt az első szerelme és igen szenvedélyes természete van, hát egészen odáig volt érte.

Egészen megváltozott. Nem mókázott többé, nem nevetett, csak ült odahaza és emésztette magát. Pedig mondhatom, hogy a grófn nincsen sok. De afféle érdekes ember, legalább az asszonyok mind bomanak utána. Az ördög tudja, hogy miben van az ereje.

— Egyszóval maga féltékeny volt?

— Dehogya, kapitány ur. Nem volt az olyan egyszerű eset. A leány hát epesztette magát, nekem meg elszorult a szívem, valahányszor az én kis pajtásomat láttam. Hiszen nem mondom, azt mindig tudtam, hogy nekem nincs nála semmi keresnivalóm, de hát égis fájt. Próbáltam a lelkére beszélni, de nem is hallgatott reám. Egyszer aztán kitört. Hogy ő meghal azért az emberért és az még csak észre sem veszi. És ha én jó barátja vagyok, hát segíték rajta.

— No.

— Látssa, kapitány ur, ilyen furesa állat az ember. Képzelteti, hogy milyen nehezen szántam reá magamat és mégis megtettem. Elmentem ahhoz a grófhoz. Keserves egy ut volt. Elvégre, mindenkinek megvan a maga becsülete és az a Szentilmay úgy bánt velem, hogy... Különben nem vehettem tőle rossznéven. Furesa egy megbízással jártam nála, az bizonyos. Csak amikor pénzt akart adni, akkor látta, hogy még sinesen afféle emberrel dolga. Mert azt mondtam neki: "Gróf ur! Ön nem tudja, hogy én milyen áldozatot hoztam és azt sem tudja, hogy milyen szerencse éri önt. Én csak azért könyörgök, hogy becsülje meg ezt a szerencsét." Ennyit mondtam. Nagyon elcsodálkozott, de azután udvariasan kikísért. Sőt még kezet is adott.

— Nagy megtiszteltetés.

— Nem bántam én a megtiszteltetést, kapitány ur, csak arra gondoltam, hogy a leány most boldog lesz. És csakugyan, amikor megmondtam neki, hogy a gróf délután feljön, a nyakamba ugrott és majdnem megcsókolt. Én nem engedtem, hogy megcsókoljon, mert lsten tudja, ahogy néztem, alig tudtam visszafojtani a sirást. Pedig én cinikus ember vagyok. De amint elnéztem, hogy ez a szép, fiatal, üde leány mindenét oda akarja adni ennek az üres mágnásnak, hát olyan szerencsétlennek éreztem magamat, mint még soha az anyám halála óta.

Izsó most hosszú szünetet tartott, a kapitány pedig nem zavarta.

— A nagy boldogság persze alig tartott pár hónapot. Mit törődött Szentilmay gróf azzal, hogy milyen kincsek vannak a leány lelkében és kedélyében. Hamarosan reáunt és otthagya. Tudom, hogy kapitány ur mit akar mondani. Teljes joga volt reá. Nem ő kereste a barátságát, neki ajánlották föl. De neki látnia kellett volna, hogy itt egy nagyszerű teremttel van dolga, akivel nem lehet akárhogy bánni. Ezt különben meg is mondtam neki.

— Megmondta neki?

— Meg. Mégegyszer fenn voltam a grófnál. Megaláztam magam. Könyörgtem neki, hogy ne hagyja ott a leányt. Majdnem letérdepeltem előtte. Ő megint nagyon udvarias volt, de nem mondott semmit. Láthatólag örültek tartott. A leányhoz pedig nem tért vissza. Uram Istegem, én nem vagyok szentimentális ember, de ha látná most, kapitány ur, hogy ez a leány hogyan szenved. Az én szép, okos, elmés pajtásomnak vége. Egész délutánokat ülök nála és nem tudok szót kiesalni belőle. És a mikor ma délután elmentem tőle, megvettem a revolvert és rálestem arra az emberre, aki tönkretette. Csak azt sajnálom, hogy nem találtam el.

Izsó ismét elhallgatott és a szeméit törülgette. Nagyon szegyezte azonban megindulását, mert néhány pillanat múlva már kedélyeskedni próbált.

— Láthatja tehát, kapitány ur, hogy Kovács mester, az ön födetektívje, ezen alkalommal nem szerezhett új babárokat.

A kapitány leült és előszedte az írószereit.

— Fel fogom venni a jegyzőkönyvet, — mondotta szárazon. — Diktálja vele azt, amit akar. Bánom is én, irassa be, hogy sárga gamasnijai hozták dühbe.

Izsó elismerően mosolygott.

— Végre kapitány ur is megtalálta az igazi hangot. Tessék meghinni, csak a cinizmus ér valamit.

MA ITT VAGYUNK

Irtá:

Ambrozovics Dezső.

Ma itt vagyunk, ki tudja holnap

Nem szunnyadunk-e föld alatt,

És ne szakad-e ránk ruhogva

A sír röge, a szürke hant?!...

Csak rajta hát, előre vigan

Amíg a lét tova nem illan,

Igyunk, míg tart Tokaj tüzes bora,

Hol a pohár, koccintsunk cimboral

Ma itt vagyunk s izsó agyunkban

Ezernyi szép, nagy gondolat fakad,

De úgy lehet, reggelre vége,

S a dus forrás örökre elapad...

Csak rajta hát, bus homlokunkon

Az égi láng óh hadd lobogjon,

S szikrázva szálljon el a nap felé,

E szikra ugyanis mind az Istené!

Ma itt vagyunk s bolond szívünkben

Pessegve forr a vágy, a szerelem...

Egy pillanat... s feledve mindent

Leroskadunk beléd te szük verem...

Csak rajta hát, aníg kacagva

Mosolyg felénk szép lányok ajka,

Igyunk mohón a csókok mámorát,

Szilaj gyönyörnek habzó láng-borát!

U
Mi bir
E
mappá
vakme
Távols
nek ih
átkele
egy g
épp
mint
Eveze
ben,
ben a
zöld s
tök a
a dun
hérre
New
megfá
a
Tange
fehér
Köz
nap
döm
jaival
meiber
kódos
nyoma
lelkem
tervez
késze
gokra
vámi
gokat
hétke
ságya
teit
nyájar
azok
tagsá
hőster
vel ha
kik
fakó
nek
gyon
hogy
nak ta
a gy
mos
regell
a ra
irigy
falata
tém
utazó
gondo
ra. F
válasz
ra sem
...
uira,
valame
Igy
egy h
halt
birodal
filmok
Im
világ
a szab
— eib
pe. Is
világa
együgy
a hipu
honna
nak.
Es
a mely
magaz
még fé
már.
Ha
udvar
istáll
tár cu
kányo
koréko
nem k
De
motosz

Utazás a hátsó udvarban

Irtr:
Nagy Endre

Mi bírta rá a szerzőt az utazásra. Előkészületek. Szerző elindul utjára.

Egész évben óriási utazásokat teszek a mappán. Mutatóujjam elindul Budapestről és vakmerő szarkalábakat irdogál a glóbusra. Távolságok, mélységek, magasságok nincsenek ilyenkor. A Csöndes-óceánon épp úgy átkelek, mint a Himaláján és innen Pekingig egy gondolat csak az ut. A forró számummal épp úgy találkozom, mint a jégheggyekkel. Evezek a Ganges vizében, hol óriási náderdőkben alattomos tigrisek zöld szeme világít; kikötök a fjordokban, hol a dunna-ludak fésztik fehérre a hegyeket; járok New Yorknak utcáin és megfájdul nyakcsigolyám a felhőkarcolóktól és Tangerben nargilézek a fehér falak tövében.

Közben pedig végzem napi munkámat, bibelődöm az élet apró gondjaival, résztveszek örömeiben, — ám mindez ködös álom esupán, amely nyomtalanul suhan át lelkemen. Az igazi élet: tervezni nagy utakat, készülni nagy magasságokra és mélységekre, várni kalandos furcsaságokat és végül beérni a hétköznapi egyformaságával. Higyjék el, tisztelt olvasóm, hogy mindnyájan így élünk, még azok is, akiknek viszonyosságait, kalandjait, hőstetteit szorongó szívvel hallgatják önök. Nekik épp oly szintelen, fakó a mult, mint önének és bizonyára nagyon csodálkoznak rajta, hogy mások mulatságosnak találják. Mint ahogy a gyomorhajos milliomos nem sejtí kedvtelen regelizése közben, hogy a rács mögött valaki irigykedve nézi izetlen falatait... Megkérdeztem egy híres afrikai utazót, hogy örömmel gondol-e vissza utazásaira. Főleszálló szemmel válaszolta:

— Ah, az mind szóra sem érdemes. De most... most készülök egy útra, amely fölülmulja valamennyit!

Igaza is volt, mert egy hónap múlva meghalt és eljutott abba a birodalomba, ahol örökkévalók a gyönyörű álmok és soh' sincsen belőlük kiábrándulás...

Ime, egész évben rajzanak agyamban a világ exotikus szépségei és aztán, mikor út a szabadság órája, — honnan, honnan nem — elibém bukkan egy kis tiszamenti ház képe. Isten véled Ganges, Isten véled fjordok világa! Én, a kalandos tervek hős lovagja, együgyű emlékek rabszolgája lettem és mint a hipnotizált, lehajtott fejjel tartok arrafelé, honnan gyermekkorom visszhangjai hívogatnak.

Tolvajok a hátsó udvarban.

Este nyolc órakor aludni tértem már és a mélyes falusi csöndben bőven kialudtam magam hajnali három óráig. A nap nem kelt még föl, de az égbolt egészen világos volt már.

Halkan felöltöztem és kimentem a hátsó udvarba. Itt is aludt még minden, csak az istállóban dobogtak néha a lovak és a magtár cölöpjei között futkároztak a falánk patkányok. Valahol messze elkéseredetten kukorékol egy kakas, de mikor látta, hogy nem kap választ kollégáitól, elhallgatott.

De egyszerre a deszkapalánk mögött motoszkálás halk neszt hallottam. Megla-

pultam egy fatörzs mellett és odanéztem. Ott a palánk alatt ki volt vájva a föld és a résen egy liba dugta be a fejét. Körülnézett óvatosan, aztán hátrafordult és tompán gágogta:

— Gá-gá-gá! Nincs itt senki! Jöhettek! Lassan, tolvajléptekkel jöttek utána a többiek, de vezetőjük egyre szidta őket fajtott gágogással:

— Gá-gá-gá! Csöndesen legyetek! Még föl találunk ébredni.

lakosztályok vannak a cölöpök között. Ide szoktak elhúzódni kacskák éjjeli szállásra.

Hallatszik is már az ébredés zaja innen. Hófehér kacskák raja sápgova tipeg ki az udvarra. Egyenesen nekiesnek a tócsának, amely a kerek kut körül van és csámesogó csőrrel babrálnak benne. Tiszta, hófehér tollukat bemaszatolják az iszappal, — ez az ő reggeli mosakodásuk. Közben pedig ki nem fogynak a szóból, annyi mondanivalójuk van egymásnak:

— Sá-sá-áp, sá-sá-áp!
Sá-sá-áp, sá-sá-áp!

Néhány pere múlva egy másik kacsaraj jó ki a magtár alul. Ők még soványak valamennyien, tegnap vásárolta őket édes anyám.

Szerényen tipegnek és amint látják, hogy a kövér kacskák már elfoglalták a tócsát, tanácstalanul állanak meg. Látják rajtuk, hogy nagyon szeretnének ők is lubizolni egy keveset, de nem mernék odamenni. Hja, nem jó nagy urakkal egy tócsában lubizolni! A kövérek már benlakók, nekik itt szerzett jogaik vannak, ellenben a soványak csak aféle jött-mentek. A kövérek nem is biztatják őket, hanem gunyosan sápgognak:

— Sá-sá-áp! Maradjatok, ahol vagytok, rongyosak!

A soványak ennél fogva szégyenkezve balagnak el és jó messze, az udvar szélén legelésznek a fűben.

A cselédleány álmosan jó ki a konyhából a kuthoz mosakodni. Aztán kiesi tükröt vesz elő és fésülni kezdi borzas haját. Megjelenése nagy örömet okoz a kövérek között.

— Sá-sá-áp! - Itt van már, aki a früstököt szokta adni!

De a cselédleány nem törődik velük, hanem elmerülve bogozza össze vékony hajfonatát. A kövérek ekkor odabicegnek mögéje, meghuzgálják szoknyáját csőrükkel és türelmetlenül mondogatják:

— Sá-sá-áp! Hát a früstökkel mi lesz?

A soványak fölhasználják a jó alkalmat és most már ők foglalják el vidám locsogással a tócsát. Aztán megvárják szépen, amíg a kövérek megreggeliznek a kukoricából és a rendi társadalom szabályai szerint rájuk kerül a sor...

A gyáva cicó és a szarnok tyukok.

De az igazi élet még csak most kezdődik az udvaron. Csipogva, kotkodácsolva ébrednek a tyukok és zajos szárnyrebbenéssel szállnak le a faágakról.

Egy darab kenyéret szétmorzsolok és dobálni kezdem közéjük. Nosza, nekiesnek és hegyes csőrükkel ügyesen kapnak föl minden morzsát. Némelyik nagyobb falathoz jut, ez boldog sikoltással szakad vele félre, hogy ei ne vegyék tőle a többiek.

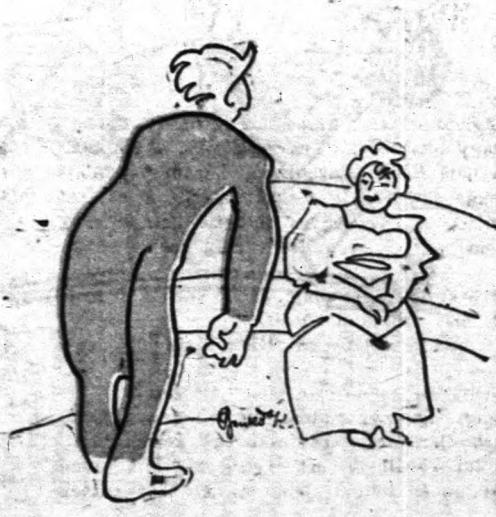
Egyszerre csak azt veszem észre, hogy szép tarka macskánk is ott van a tyukok között és velük versenyt kapod a morzsa után. Teste formája, hajléony gerince, csomós izmai éles fogazata épp olyan, mint a párduec és a szerénésélen, ime, tyukokkal egy sorban kapkod a kenyérmorzsa után!

Most még csak számom, de aztán igazán megharagszom rá. Az oroszánok, tigrisek és

(Folytatás a 11. oldalon)

— Igaz az, Pipec ur, hogy az ön felesége tegnap egy idegen urral vacsorázott?
— Hazugság! Még az utcán bemutatkozott neki...

— Ma megint elgazoltunk egy napszámost az autónkkal.
— No és?
— A motornak semmi baja se lett.

— Vasárnapra se kapsz semmit az uradtól?
— Dehogynem!
— Mit?
— Egy pofont.

— Jól mulattott a koncerten nagyságos asszonyom?
— Hogyne, a legjobb barátomom a legcsunyább ruháját láttam.

Ideát volt már az egész nyáj és én kíváncsian vártam, hogy vajjon mit akarhatnak nálunk a szomszéd libái. Hamar megkaptam rá a választ.

Ott, a kut körül szokták a mi kacskáink megégetni délben-este és néhány kukoricaszem ott marad ilyenkor. Ezt figyelték meg a szomszéd libái és összebeszéltek, hogy majd ellopják hajnalban.

Kinyújtott nyakkal, némán osontak a préda felé, csak vezetőjük szólott néha hátra:

— Gá-gá-gá! Csak most legyetek csöndben! Mindjárt ott leszünk.

Már-már ott is voltak, de mellettem kellett elhaladniok és amint vezetőjük megpillantott, fölkiáltott:

— Gá-gá-gá! Meneküljön, aki tud! Rajtakaptak bennünket!

Tettenért bünsők ekkora ijedt, kétségbeesett büntudatát sohasem láttam még. Jajongva rebbentek szét a kis kalandorok, tolongva bukdácsoltak át a résen és mikor tul voltak már, sóváran néztek vissza a kukoricára, amelyet ime eltöltött tőlük a szigorú ulajdonjog.

Szakadás a kacskák társadalmában. Arisztokrata kacskák és plebejus kacskák.

A magtár cölöpére van építve és egész

A LELEMÉNYES AMERIKAI NŐK

Pillangó farm a Sierrákban. :: A lekváros sendvics. :: Női ügyvéd, aki majmokat idomit. :: Cowgirl, akiből öt világrészben ünnepezt műlovarnő lett. :: Szobaleányból ügyvéd és alaskai aranybányatulajdonos.

VILÁGHABORU folyamán számtalan új kereseti forrás nyílt meg a nőknek. Nemesek hivatalokban és irodákban, de gyárakban, iparvállalatoknál és mezőgazdasági téren is kaptak alkalmazást a nők, hogy pótolják ama munkaeurókat, akiket hadba szállított a háza védelmére. És a nők a háború éveit alatti teljesített munka során megélték azt a századokon át fennálló tévhitet, ami a gyenge nemről szólt, megcáfolták a költők mondását, amely a férfit a büszke tölgyfához és a nőt a tölgyet körülölelő repkényhez hasonlította.

A leányok és asszonyok százezrei és milliói álltak meg helyüket nemesek a hivatalokban és irodákban, de a gyárakban, iparvállalatokban és a mezőgazdaságban is. Sőt bizonyos vonatkozásokban, így a pontoság, a lelkiismeretesség és a megbízhatóság tekintetében sokkal nagyobb becsülést vívtak ki maguknak és nem egy munkaadó bizo-

Miss Margaret Knox, amikor még szobaleány volt

nyos sajnálkozással adta vissza helyeiket a harcoktól hazatért előbbi férjmunkáiknál.

A nők munkássága a háborúban hatalmasan előre vitte a női jogok kivívására irányuló küzdelmet. A Suffragette vezéreknek hatalmas anyagot adott érvelésükre, bizonyítva, hogy a nő a munka téren is ott van, ahol a férfi és nemesek a családi otthonban és a háztartásbántandó ügyeskedésekből és irodákból. Ezek a fiatal leányok csak néhány percet szenteltek szünetnek az étkezésre, mert a lunch idejéből vesznek maguknak időt arra, hogy apró dolgait és bevásárlásukat elintézzék. Mrs. Mascher az üzletvezetőt kereste és hat darab lekváros sendvicset adott át, azzal a kéréssel, tegyenek vele kísérletet, hátha izleni fog az a luneholó leányoknak. Mindegyik sendvics külön-külön hólyagpapírba volt bepakolva. Az üzletvezető megkérte egyet belőle és miután ízletesnek találta azt, próbálta képen ötven darabot rendelni belőle. Mrs. Mascher örömmel ment haza és másnap már kora délelőtt elvitte az ötven darab sendvicset. Igazoltan várta a déli órát és leste a sikert. A sendvicseket néhány perc alatt elkapták. Az üzletvezető másnapra már kétszázat rendelt, de azok is ép úgy elfogytak rövidesen, sőt nem is bizonyultak elegendőnek. A következő rendelés már ezer darab volt.

Mrs. Mascher, hogy képes legyen a rendeléseknek eleget tenni, lakását egész sendvicsgyárnak alakította át és tíz leányt fogadott, akik az ő felügyelete alatt készítették az izletes lekváros sendvicseket. Néhány hónap sem telt beie és a vállalkozó szellemű asszony egymás után kapta a megrendeléseket más helyekről is. Hogy a kívánalmaknak megfelelhessen, egy egész kis gyárat állított fel, amely idővel egyre növekedett. Ma több, mint száz leány dolgozik a sendvics gyárban és autóraklók szállítják ezrével a sendvicseket New York különböző helyeire. Mrs. Mascher sok-sok pénzt keres az az ötletével, amellyel hat sendvics révén megalapította szerencsét.

Mrs. Helen Mascher lekvárt készít a sendvicseseknek

VAN New Yorkban egy nő ügyvéd, Miss Constance Brewster. Amikor bevégelte tanulmányát, hosszabb utat tett Ázsiában és Afrikában. Az utat az orvosok ajánlották, miután Miss Brewster idegeit erősen megviselte a tanulás. Saját bevallása szerint teljesen kedvetlenül ment az útra és a buskomorság tünetei kezdtek mutatkozni rajta. Egyszer Afrikában valami csesebecsért egy kis majmot kapott ajánlatként a bennszőlőtektől. A kis jószág olyan mókákát tudott csinálni, hogy az idegbeteg leány akarta, nem akarta elnevetni magát. Ettől kezdve gyógyulása rohamosan ment előre. Volt mivel foglalkozni és volt mivel mulatni. Tanítgatni kezdte a kis majmot, illetve Mexiót, amint azt elkeresette. És Mexió rendkívül tanulóképes volt. Illedelmesen viselkedett és csak akkor engedett meg magának több szabadságot, ha látta, hogy urnöje játszani akar vele. Az egyedülálló miatt azonban sokat unatkozott, mire Miss Brewster gondolt egyet és négy pajzást szerzett neki. A kis majmok eleinte nagyon rakoncátlanok voltak, de a fiatal leány lassanként mindegyiket szépen bedresszírozta. Csakhamar hirtelen Miss Brewster majmainak és társaságbeli hölgyek szép öszezéket ajánlottak fel egy-egy betanított kis majomért. A fiatal ügyvéd belement az ületbe és azóta egészen szép öszezéket keres betanított majmokból, holott nem is annyira szűkezőből, mint tisztára szórakozásból foglalkozik a kis majmokkal.

Engedett meg magának több szabadságot, ha látta, hogy urnöje játszani akar vele. Az egyedülálló miatt azonban sokat unatkozott, mire Miss Brewster gondolt egyet és négy pajzást szerzett neki. A kis majmok eleinte nagyon rakoncátlanok voltak, de a fiatal leány lassanként mindegyiket szépen bedresszírozta. Csakhamar hirtelen Miss Brewster majmainak és társaságbeli hölgyek szép öszezéket ajánlottak fel egy-egy betanított kis majomért. A fiatal ügyvéd belement az ületbe és azóta egészen szép öszezéket keres betanított majmokból, holott nem is annyira szűkezőből, mint tisztára szórakozásból foglalkozik a kis majmokkal.

Ekkor egy eszméje támadt Miss McGlashannak: pillangó farmot fog létesíteni. Megleste a lepkék szokásait, hogy meglátta, hogy nekik is készítsen egyet. A fiatal tanítónő erre jobban kezdett érdeklődni a pillangók után és arra a felfedezésre jutott, hogy a városka környékén levő virágos mezőkön szebb-nél-szebb, kisebb és nagyobb pillangók vannak a legcsodálatosabb színváltozatokban.

Ekkor egy eszméje támadt Miss McGlashannak: pillangó farmot fog létesíteni. Megleste a lepkék szokásait, hogy meglátta, hogy nekik is készítsen egyet. A fiatal tanítónő erre jobban kezdett érdeklődni a pillangók után és arra a felfedezésre jutott, hogy a városka környékén levő virágos mezőkön szebb-nél-szebb, kisebb és nagyobb pillangók vannak a legcsodálatosabb színváltozatokban.

Mert néhány év alatt Miss McGlashann teljesen a lepkék farmjának élte, összeköltésben állott a világ valamennyi lepkégyűjtő irodájával és négyen vezették az irodát, amely csak a levelezést és a szállítást bonyolította le. Ezenkívül egész kis gyártelep létesült, ahol a lepkék készítését és egyéb apróságokat gyártották. Miss Glashann még nincs husz esztendőse sem és máris olyan vállalkozás fölért rendelkezik, amely százezreket hajt tiszta haszon gyanánt. Nevét nemesek Amerikában, de ugyancsak az egész világ ismerik, Californiában pedig nem hívják másképp, csak a pillangók királynőjének.

Miss Kimona McGlashann

és a leány felpattanva kedvenc fehér lova hátra, olyan mutatványokat produkált, hogy az igazgató elátozta a száját. Hiszen az a leány szeneciót fog kelteni, gondolta magában és elhatározta, hogy mindenáron elcsalja őt a társulathoz. Hosszan beszélt vele és ragyogó szinkek eszeltte a cirkuszi élet érdekes változásait. A leányt megkérdezték az elmondott dolgok, de az apja hallani sem akart róla. Az öreg renehtulajdonos csaknem kiverte az igazgatót a házból, amikor előadta ajánlatát. Am egy szép napon a cirkusz igazgatójának mégis sikerült a leányt elszakítani fehér lovával együtt. Az új lovarnő csakugyan szeneciót kellett mindenütt, nemesek mutatványival, de szépéggel is. De nem sokáig maradt a társulattal, mert elcsalták őt onnan cirkuszi ügynökök. Világkörüli ajánlatok neki busás fizetéssel és nagy biztosítékkal. A leány elfogadta és teljes öt éven át vándorolt egyik kontinensről a másikra. Amikor vége volt az utnak, óriási vagyont takarított meg. Ekkor elfogta a honvágy és a szülei után való vágyakozás. Hiába ostromolták újabb szerződéseikkel, nem fogadta el azokat, hanem egyenesen hazament a régi elhagyott renehré. Nagy bánattal találta otthon öreg szüleit. Az édesanyja már többször elisratta elveszettek hitt leányát. Az apa pedig ki is törölte őt szívéből, hogy olyan nagy szegényt hozott reá, ki is törölte őt szívéből. Csak akkor olvadt fel az elszórt szive, amikor a leány kijelentette, hogy többé egy tapodtat sem mozdul hazáról. Ugy is lett. Az egykor öt világrészben ünnepezt lovarnő otthon maradt és férjhez ment egy szomszédos fiatal farmerhez.

És azóta úgy él, mintha csak egy szép átom lett volna az az öt esztendő, amelyet távol töltött otthonából. Egyetlen egyszer szerepelt nyilvánosan. Egy jótékonyceúra rendezett Round-up ünnepegy alkalomával a szomszédos kis városkában megcsillagította lovaglő művészetét, amellyel annyi díszeséget aratott öt világrészben. Meneéséből azonban kivásztja a jobb csikókat és nagy kedvteléssel idomítja azokat, majd a már betanított lovakat jó árért eladja részint magánosoknak, részint pedig cirkusztulajdonosoknak.

Miss Constance Brewster majmai között

Miss Helen Linney, egy renehtulajdonosnak volt a leánya Texasban. A szép leány már gyermekkorra óta hozzászokott a lóhoz, később pedig jobban megülte azt, mint akármelyik cowboy. Apjának a ménésében volt egy szép hóféhér paripa, amelyet a fiatal leány rendkívül szeretett és a legnagyobb szívettel mutatványokra bedresszírozta azt. Történt pedig egy alkalommal, hogy a szomszédos kis városkába cirkusz érkezett. Miss Linney is bement megnézni az előadást, amelynek keretében műlovarnő is fellépett. Az egyik cowboy, aki a leány apjánál volt alkalmazásban, beszélgetni kezdett a cirkusz egyik lovasával és eldicsekedett vele, hogy az ő kisasszonyuk bizony külön dolgokat is tud produkálni a lovával, mint az ott levő műlovarnő. A lovas elmondta ezt a cirkusz igazgatójának, aki mindjárt felkereste Miss Linneyt és érdeklődött az ő lovaglási tudományáért. A leány pirulva hazakodott, míg végre megígérte az igazgatónak, hogyha kijön az ő renehküre, hát bemutatja neki, hogy mit tud. Másnap az igazgató már látogatást tett az öreg Linney renehen és elhatározta, hogy mindenáron elcsalja őt a társulathoz.

Miss Helen Linney fehér lovával

Miss Margaret Knox szülei szegények voltak. A leány már kis gyermekkorra óta dolgozott, hogy segítsen szüleinek a megélhetésben. Közben gyönyörű hajdonná fejlődött. Elhatározta, hogy tanulni fog és biztosítani fogja szüleinek életét öreg napjaira. Ügyvéd akart lenni. Beiratkozott a seattlei egyetemre, nyáron pedig a National park egyik hoteljében vállalt szobaleányi munkát, hogy megkeresse tanulmányai költségét. A szép fiatal leány elvégezte az ügyvédi pályát és megnyitotta ügyvédi irodáját. Egy ügyvel kapcsolatban Noméba ment Alaskába. Egy társaság akkor volt ott alakulófélben arzenkutatóhoz és Miss Knox nemesek ügyvédje, de részvényese is lett a társaságnak. A vállalkozás oly nagy sikerrel járt, hogy néhány év alatt több millió dollár tiszta hasznot osztottak szét maguk közt a részvényesek. És Miss Knox, aki néhány esztendő előtt szobaleány volt egy szállóban, hogy megélhetését fedezze, ma nemesek a legszebb, de a legjobb parti is Washington államban.

ROSE O'NEILL, a pennsylvaniai Wilkes Barreban született és a Szent Szív árdában végezte el iskoláit. A fiatal leány gyakran kapott fedést azért, mert hol nővendéktársairól, hol pedig tanárnőiről a megőrzéslásig hű karrikkatúrákat rajzolt. Egyszer lerajzolt egy kis Kupidot, amely annyira megnyerte az apicafonóknó tetszését, hogy eltette azt emlékül. Az iskola bevégezése után Miss O'Neill, akinek szülei vagyonosok voltak, európai körutat tett. Meglátogatta Németországot is, ahol a Polkete erdőszegben rengeteg gyermekjátékokat faragtak fából. Itt észbe jutott Miss O'Neillnek az ő kis Kupid rajza és egy ugyanolyan képet rajzolt, arra kérve egy gyerekjáték faragó művészt, hogy faragja azt ki fából. A kis Kupid oly nagyszerűen sikerült, hogy egy német gyár nyomban ajánlatot tett neki annak az egész világon való terjesztésére. Miss O'Neill elfogadta az ajánlatot és azóta millió és millió változatban jelennek meg az ő Kupidjai az egész világ kereskedelmi piacán.

Miss Linney miután diadalmasan bejárta az öt világrészt, visszatért a szülei házába.

Pepuska és a tüzer

Irta:
Zsoldos László

AZ ÉN HÁZITANITÓM jogász volt és én nagyon szerettem. Majdnem úgy, mint anya a gyermekét, ahogy mondani szokták. Borzasztóan derék emberről volt és legfőképpen az lehetett az egyetlen hibája, hogy nem maradt meg ékszhelyen pincérnek, mert ott sokkal több fizetése volt, mint nálunk. (Szeretett édesanyám tudniillik roppantul szereti a fogáshoz — még pedig lehetőleg másnak a fogához — verni a garast.)

Pepuska ur (ez volt a neve a házitanítóknak) az én házi-oktatásomért mindössze csak hatvan koronát kapott havonként, ami valóban nem sok, ha meggondoljuk, hogy szeretett édesanyám nézete szerint én egyike vagyok a legnehezebb fejű diákoknak a földkerekségen. És tényleg. Emberelemlézet óta nem adtak föl még olyan leckét az iskolában, amelyiket én, Pepuska ur összes házi verejtékei mellett is, tisztességesen megtanultam volna másnapra. Ezen nincs mit szégyenkezmem, mert ezt én tudom legjobban és a tudás nem szégyen, sőt dicsőség.

Mivel bennem határozottan van érzés (élettapasztalat szeretett atyám pipaszára nyomán), s azonkívül az édesanyám még az állatvédő egyesületnek is a tagja, mindezekből önként következik, hogy szívfuszi munkája folytán őszinte részvétet éreztem Pepuska ur, mint Szívfusz iránt. Lehetetlenség volt meghatottsággal nem nézmem e férfit, ahogy élte virágjában itten színlődött mellettem a tanulószobában, miként a esenyező földbe, illetőleg eserepbe átültetett virág.

Nos, én fölitétem magamban, hogy kárpótolni fogom Pepuska urat a sok eserepért, mit én szorgalmamban nyújtani tudok neki. Föltevésemet egy remek májusi délután tett követtem. Pepuska ur egyváltában már éppen beted-szer rágt a fülembe az accusativus-szal járó határozókat ('ante, apud, ad, adversus' stb.) és én még mindig nem tudtam tovább vergődni, mint hogy az ötödik sorban "penes, pone post és praeter" heyyett még mindig 'post és Péter'-t daráljak el neki. Szegény Pepuska ur, igazán megsajnáltam: sirt! sirt! érge következett a tett. Mielőtt ugyanis a sírás komollyá fejulhatott volna, gyöngéden megragadtam a házitanító karját.

— Pepuska ur! Ne sirjon, Pepuska ur! Azért, hogy én nem tudom az accusativus-szal járó határozókat. Pepuska ur, azért maga még boldog lehet! Higyje meg, hogy azért még nagyon boldog ember lehet, Pepuska ur!

Hirtelen elhallgattam. A fiatal tanerő kis-sé ostobán bámészkodott reám.

— Ho-ho-hogy érti ezt, Dezső! — dadogta, mivelhogy ezzel a megjegyzéssel a szó — tudtam! tudtam! — kiáltottam neki-ros értelmében ráhágtam az achilisi sarkára.

vörösödve az örömtől. — Az én szemem nem

osai! Pepuska ur csakugyan szerelmes Olgi-cs-ba! (Olgica tudniillik a testvérném, látott tizennyole tavaszt, minden további értesítés helyett.)

Házitanitóm rányomta a számra a tenyerét. — Paz-sz-szt, Dezsőke! Micsoda beszéd ez! Tehát: "post és praeter", nem "Péter", aztán: "prope, propter, per, secundum, supra, ver..."

— Nem "supra" Pepuska ur, hanem szu-pé! — szabadítottam ki jeles beszélő szervemet a tenyere alól. — Hallottam és nagyon jól tegnapelőtt hogy Pepuska ur a holnapi majálisra a szupé-esárdást kérte Olgicától! Azt pedig csak a szerelmesek teszik, Pepuska ur. Tudom! A Janka néni mondta!

Mint amikor a makacsul ellentálló-várat felszólítja az ostromló sereg fővezére, hogy adja meg magát és a vár megadja magát, szakasztott úgy tett most a derék házitanító; megadta magát és ünnepiesen átnyújtotta nekem kard helyett a következő vallomást:

— És mit gondol, Dezső, hogy talán szó nélkül fogom tűnni hogy Olga a tüzerhadnaggyal táncolja végig a szupét! (Jegyzet: nénem ugyanis azt felelte tegnapelőtt Pepuskának, hogy "sajnálom, Pepuska ur, már foglalkoztam a szupéra".)

— Hát! — kérdeztem és végtelenül örülve, hogy sikerült megszabadulnom a "post és Péter"-től. — Talán megöli a tüzerhadnaggyot, Pepuska ur!

— Nem, — felelte adáz mosollyal — hanem más tesz. Egészen mást. — De térjünk vissza a tárgyra, — folytatta hidegen, anélkül, hogy kielégítette volna a jogos kíváncsiságomat. — "Prope, propter, per, secundum, supra, versus, ultra, trans".

Ebben a pillanatban benyitott a szobánkba a testvérném. Észrevéve a házitanítót, költelen mozdulattal vissza akart húzódni, de én, mint a sebzett oroszán, felugrottam a helyemről és szerencsésen megragadván a gögös nőnek a szoknyája fodrát, beráncigáltam az ajtóból a szobába és, mint aki érzi, hogy két, illetőleg három, azaz, hogy helyesebben mégis csak két egyén boldogsága forog kockán, erőlyesen kiáltottam:

— Figyelmeztetlek, Olga, figyelmeztetlek, Olga, hogy Pepuska ur egészen mást tesz, ha a tüzerhadnaggyal mered eltáncolni holnap a majálisra a szupé-esárdást!

Némé mbszesusan mért végig először engem, azután a házitanítót, s végül egy heves rándítással ki akarta szabadítani a szoknyája fodrát a markomból. Ugyanez akkor azonban a félig ugyanis nyitva maradt ajtószárny betolódott, s a szőnyegen forgó tüzerhadnagy vörösbőrű képe vigyorgott be rajta:

— Mit beszél, Dezsőke! Mit csinál ez az ifiur (most gunyosan-bökött az ujjával Pepuska ur felé), ha Olgica holnap velem táncolja a szupét!

A vörösbőrű hadnagyi fej mögött immár szeretett édesanyám dus kontya is láthatóvá lett a nyitott ajtószárny mögött.

— Mit csinál ez az ifiur! — ismételte meg, ezúttal valóságosan kihívó hangon a tüzer.

Csend. Azt is mondhatnám, hogy kínos csend. Olga bántó idegességgel kezdett nevetni. A hadnagy mögül, a szeretett konty irányából, feddő hang rikácsolt:

— Tanító ur! . . .

Én újra a 'post és Péter'-re gondoltam és arra, hogy mennyit szenvedniattam ez a szegény Pepuska ur és, hogy igazán gyalázat, hogy még annyi kárpótlása se legyen, hogy, ha már én nem akarok tanulni, legalább feleségül vehesse Olgát, aki vér a véreből. A házitanító pedig, miután egy percig némán farkasszemmet nézett a nénémel, a tüzerhadnaggyal, meg a mamával (nagy sor, különösen ez az utóbbi! Beavatottak állítása szerint), egyszerre csak, mint valami vadállat (illetőleg vadtanerő), felhőrdült és nagyot csapott az öklével az íróasztalra:

— Hát csak azt teszem, hadnagy ur, — kiáltotta, azaz dehogyan is kiáltotta: ordította, magából kikelve, rekedten — hogy a nagybátyám, a Majzik suszter, egyszerűen nem küldi haza magának holnap, a majálisra, a lakkeipő-jét addig, amíg ki nem fizeti neki a százhusz korona tartozását. Érti, hadnagy ur, a százhusz korona tartozását!! Eleget vártunk!

Vegyes hatás. A hadnagy, miután előbb el-sápadt, akár a kréta s rá rögtön kivörösödött, mint a főtt rák, úgy látszik, nem bírta tüztöztetni magát, mert alig telt el egy lélegzétvétel és máris hatalmasan nyakonütötte Pepuska urat. (Ami nem volt szép dolog tőle, annál kevesebbé, mert amaz tüstént visszavágta.) Kedves testvérném azonban, minden indulat nélkül, hanem annál kényesebben elfintorított orrocskával fordult az édesanyámhoz:

— Mama, nem érzesz valami cipőszagot?

S a hadsereg, meg a házi tanügy érdemes képviselői még ki sem bontakoztak egymás karmaiból, amikor szeretett édesanyám és Olga nénem már régen bezárkóztak a belső szobáikba, kiadván a szobalánynak a gyöngéd üzenetet, hogy:

— A méltóságos asszonyék kimentek kocsikázni.

Amiből is nyilvánvaló, hogy Pepuska ur (aki azóta már másodízben szolgálja ki Keszthelyen, a fehér asztalok körül, a vendégeket) az én accusativus-szal járó kénytelen határozóim, meg ugyancsak az én kényes Olgicá né-ném nélkül is még épp olyan boldog ember lehet, mint amilyen boldog ember alkalmasint a vörösképi tüzerhadnagy, aki már civilruhában jár ugyan, hanem azért tudtommal még mindig nem fizette ki a százhusz koronás cipőszámláját.

A
LAK

T

TA
re
ba

tázta meg
ba. Bizot
sikere les
álmaiban

Alig mer
Tátrai Ká
óta hasábo
De el kell
nagy aran
márványba
Az erkölcs
a sok megr
szerre híre
elhalmozta

Tátrai se
mé nélkül
hez-tapadt
beszél, min
a Tátrai Is

Eveken k
Kában bold
mintázta az
reket, közb
resett olyas
Lakmé alko
rek még m
ték. Barát
eljártak hoz
munkáit, me
szép, szép,
önkéntelen
szegletében
ra tévedt.

— Ah, a
mondogattá
az igazí. H
nem is lehe

Ujabbán
észrevették
denki szemé
Lakméval,
Tátrai kezd
Lázasan üz
tott, kerget
valami ujat
valamit, am
szobornál. E
leneknek, g
tetszettek. E
is hozzá fog
hátha munk
hátha . . .

nem ment az
zárta a müte
ta magát a
magát. Birk
agyag gyöz
ujjai között
nem-akart s
élni. Agyag
maradni.

És gyözöt
rült. Dühöse
got a ládab
Minden hiáb
megelégedve
elkábítani se

Szinte me
gipszszobor
nézte. Kutat
miért szép,
Nézte a gyö
Ugy nézte,
ellenséggel á
san fordult
még, amit ké

Egyszerre
Vajjon iga
ha nem igaz
dik? Kitér
már.

ASSZONYOK LÁNYOK

LAKMÉ KARJA

IRTA:
ANTAL SANDOR

TÁTRAIT Lakmé tette tönkre. Huszonhárom éves korában Párisból hazajövet min tázta meg és beküldte a Mücsarnokba. Bizott benne, de hogy akkora sikere lesz, azt még legmerészebb álmaiban sem képzelte el.

Alig merete elhinni, hogy ő az a Tátrai Kálmán, akit a lapok két hét óta hasábos cikkeiben ünnepelnek. De el kellett hinnie. Megkapta a nagy aranyérmét, a szobrot pedig márványban megvásárolta az állam. Az erkölcsi sikert kiegészítette az a sok megrendelés, amellyel az egyszerű híressé vált fiatal szobrászt elhalmozták.

Tátrait sohasem emlegették Lakmé nélkül, Lakmé annyira a nevéhez tapadt. És ha valaki Lakméről beszélt, mindenki tudta, hogy csak a Tátrai Lakméről lehet szó.

Éveken keresztül, a siker árnyékában boldogan szorgalmatoskodva mintázta az előkelő és gazdag embereket, közben pedig lelkesedve keresett olyan témát, amely méltó Lakmé alkotójához. Mert az emberek még mindig Lakmét emlegették. Barátai és megrendelői, akik eljártak hozzá és nézegették újabb munkáit, mondogatták ugyan, hogy szép, szép, de csodálót tekintetük önkéntelenül is a műterem egyik szegletében álló Lakmé gipszalakjára tévedt.

— Ah, a Lakmé... a Lakmé, — mondogatták szent áhitattal. — Ez az igazi. Ilyen nincs több. Ilyen nem is lehet több.

Ujabb kiállított munkáit is észrevették, emlegették is, de mindenki szembeállította őket a nagy Lakméval, az isteni Lakméval. Tátrai kezdte már unni a dolgot. Lázasan üzte a hangulatokat, futott, kergette a témákat. Keresett valami újat, valami nagyot. Olyasvalamit, ami nagyobb minden más szobornál. És hiába. Érzései színteleneknek, gondolatai banálisaknak tetszettek. Egyikhez másikhoz még is hozzá fogott. Remélte, gondolta, hátha munkájában magára talál, hátha... Hónapokon keresztül nem ment az emberek közé. Magára zárta a műterem ajtaját és belevágtatta magát az agyagba. Rávetette magát. Birkózott vele. És a puha agyag győzedelmesen szétmállott ujjai között. Nem akart mosolyogni, nem akart szenvedni, nem akart élni. Agyag, lelketlen sár akart maradni.

És győzött is. Semmi sem sikerült. Dühösen csapta vissza az agyagot a ládába. Másnap újra kezdte. Minden hiába. Semmivel sem volt megelégedve. Pihenni sem tudott, elkábítani sem tudta magát.

Szinte meggyűlölte Lakmét. A gipszszobor elé állott. Gyűlölettel nézte. Kutatta, kereste benne, hogy miért szép, mi teszi gyönyörűvé? Nézte a gyönyörű hamvas testét. Ugy fézte, mintha egy alattomos ellenséggel állana szemben. Bosszusan fordult el tőle. Nem találta meg, amit keresett.

Egyszerre visszafordult. Vajjon igazán szép Lakmé? Hát ha nem igaz, hátha mindenki csalódik? Kitért Tátrából a forradalmár.

Nem is lehet Lakmé jó szobor, ha mindenkinek tetszik. Figyelmesen megnézte ismét a szobrot. Ögyszerre ideges kacagásban tört ki.

— Senki se vette észre! Ezt dícsérték a nagy kritikusok. Ez tetszett a híres kollegáknak. Ezt ünnepelte a "műértő" közönség. Senki se vette észre, hogy Lakmé nyomorék, senki sem látta meg a Lakmé karját!

Már megnyugodott. Már nem haragudott Lakméra.

Legelőbb a Szentháromság agyag mintájának átvételére kiküldött bizottságot világoztotta fel.

— Nézzé meg csak az én híres Lakmémat is, — mondta a gratuláló bizottsági tagoknak.

— Ismerjük, hiszen azt az egész világ ismeri, — felelték kórusban. — Felséges munka, méltó-mesteréhez.

— sÉ nem látnak rajta az urak semmi különösét, semmi hibát? — kérdezte tovább mosolyogva.

— Nem, nem, — felelték esodálkozva.

— Nézzék csak meg a jobb felső karját! Nézzék jól meg, — mondta Tátrai diadalmasan.

A bizottság tagjai nézték ugyan, de csak nem láttak semmit. Még mikor Tátrai rábizonyította, hogy nyomorék, hogy az a felső kar éppen kétszer olyan hosszú, mint az alsó, még akkor se hitték el.

— Jó, jó, kedves Mester. Higyje el, a tulságos szerénység se jó.

De azért elmenet utközben a bizottság egyik tagja megjegyezte, hogy tényleg van a dologban valami. Az a felső kar valóban nem normális.

Tátrai fünek-fának elmagyarázta a Lakmé hibáját. Elhívta magához barátait, írókat, művészembereket, megmutatta nekik a Lakmé karját. Lassan-lassan bement a köztudatba, hogy Lakmé elhibázott műalkotás. Az anatómiát nem szabad aleulesapni, mondta a szakértő újságírók.

Tátrai rendkívül büszkén gondolt munkájában arra, hogy sikerült észretériteenie a félrevezetett közvéleményt. Ugy érezte magát, mintha lidérenyomástól szabadult volna meg. Ismét fiatalnak, szabadnak érezte magát.

És lázasan dolgozott. Boldogan mintázta a "Mámor"-t és maga faragta márványba, nem merete munkásokra bízni. Még a márványt is maga választotta ki Karrarában.

Nagyon meg volt a szoborral elégedve. Sokat várt tőle.

A kiállítás megnyitása után keletlen meglepetés érte. Szobrárt mindenki nagyon hidegen és bizalmatlanul fogadta. A művészek is, a lapok is, a közönség is.

— Szép, nagyon szép, — gondolta mindenki, de nem merete kimondani. Senki sem akarta magát kompromittálni. Ki tudja, egy év múlva talán azt is észreveszik, hogy a Mámor is hibás. Igazán nem lehet tudni.

A műkritikusok nagyon tartózkodva nyilatkoztak.

— A szobor szép, de én nem tudom, mintha valami természetellenes, valami meg nem magyarázható volna benne. Még nem tudom, hogy micsoda, de okvetlen rá fogok jönni.

Igy beszélt Augusztiner doktor is, aki pedig mindig és mindenkit dicsért.

Tátrai nem tudta megérteni, hogy mi okozta a közvélemény változását. Nagyon el volt keseredve. Ugy ment föl a bizottsági ülésre. Arról tanácskoztak, hogy mely műtárgyakat vásároljon meg az állam. Egy egészen fiatal piktor képét is meg akarták vétetni. Csak Hevesi ellenozta, a titkár.

— Uraim, ne hirtelenkedjék el a dolgot. Ne tegyünk olyasmit, amit később esetleg megbánnánk. Fehérhegyi valóban sokat ígérő tehetség, belátom, sőt magam is sokat várok tőle. De ne vegyük meg a képét; tekintsük egy fényes jövő ígéréteinek és várjunk addig, amíg tehetése egészen kiforr. Tátrai barátom nem fogja rossz néven venni, hiszen a jelenlétében mondom, hogy az ő esetében is kompromittálta magát a bizottság. Ő maga bizonyította be a hírhedt Lakmé értéktelenségét, abszolút művészietlenségét...

— Bocsanatot kérek, — szölt közbe izgatottan Tátrai. — Ön téved, önké tévednek. Mit akarnak tulajdonképpen Lakmétól? Én nem mondtam, hogy Lakmé rossz szobor. Azt én nem mondtam soha. Hanem csak azt állítottam, hogy a jobb felső karja hibás... Várjunk csak... Nem hibás. Nem lehet hibás. Mert ha úgy csináltam, akkor olyan nak kell lennie... Lakmé hírhedt? Nem, Lakmé híres. Olyan kart adtam neki, amilyent az én művészi érzésem diktált. Nekem szabad. Nekem lehet, mert művész vagyok... Ha Lakmé hírhedt, akkor hírhedt Mózes is. Hírhedt a Magvető is... Mert Mózesnek a dereka hosszú, a Magvetőnek pedig az egyik karja... És ki meri mondani, hogy rossz szobor? Ki meri mondani,

A bizottság tagjai szánakozva bólogattak. eD a Fehérhegyi képét nem vették meg.

T. GYÖRGY ÉS NEJE, McKeesport, Pa. — Megkérdeztünk egy megbízható orvost, hogy mi a véleménye a dologról. Ez volt a válasza: A bajnak különféle okai lehetnek. Nem lehet tehát orvosagot ajánlani senkinek addig, míg rendszeres orvosi vizsgálat nem történt. Menjen el az illető egy olyan orvoshoz, aki gondtalan és lelkiismeretesen kezeli. Valószínű, hogy megakadályozza a hullást.

KOVÁCH JÁNOS. — Címek átadására nincs felhatalmazva Terka néni. És egyébként sem tudja a címet.

P. R. — Kétféle szempontból kell az eféle kérdéseket megírni. Ha általánosan emberi dologról vona szó, azt mondanám, hogy mindenféle kicsinyességen túl kell tennie magát. Másféleképpen azonban a felelet, ha a helyzet maga nem komoly, és egyszerűen az udvariassági vagy társadalmi formák vitásak. Ilyenkor jobb és helyesebb, ha ragaszkodnak a főnálló törvényekhez, mert önként tesz ki magukat kellemetlenségeknek. És ezért helyesebbnek tartottam volna, ha a leány nem fogadja és nem vélem szerencsés gondolatnak az ajándékokat sem.

BARNA ASSZONY. — Azt a bizonyos barna sávot csakis a bőr lehámlasztásával lehet eltüntetni. De így sem sikerül mindig. A vibrációs arcmasszázs gyakran javára szolgál az arcbőrnek. De ez is olyan manipuláció, melyet előbb meg kell tanulni, bár nem valami nehéz.

TÖBBEKNEK. — Önöknek az arcbőr hámlasztásáról igen kalandos fogalmak vannak. Olyan eljárás ez, amelyet csakis hozzáértő szakorvos vezetésével lehet végezni. A dolog lényegében abból áll, hogy előbb egy izgató kanócs segítségével mesterséges bőrgyulladásat idézünk elő, amelyetől a bőr csafatokban fog leválni. Mire a hámítás megindult, csillapító kenőcsökkel és borogatásokkal fogjuk a gyulladást enyhíteni. Ugy-e, most belátják, hogy ezt házlag elvégezni lehetetlen? A procedura körülbelül kétheti szobáristommal jár, mert ezalatt az ember ábrázolja nem valami kedves látványt nyújt. De annál szebb utána. Már azé, akié.

K. K. K. — Ha komoly szándékkal akar közeledni, kérje meg a leány valamelyik rokonát, ismerősét, hogy bemutassa, legrosszabb esetben keresse föl szülőit és köpölje velük kívánságát. Immeretlenül azonban jóízű ember sem képes kártyát, sem ajándékot nem küld.

Nincs többé nehéz mosás! Két óra alatt egy napi teljes mosást elvégez a
MATO VILÁGHIRŰ CSODA MOSÓPOR
Egyedüli Sales Office: **MATO MFG. CO.** 401 EAST 80 STREET, NEW YORK, N. Y.
Ügynököknek kedvezményes ár. — Kérjen felvilágosítást.

Rejtvények.

1. BETÜREJTVÉNY.
 ákác ákác ákác ákác
2. PÓTLÓ REJTVÉNY.

- olyom
- ab
- dós
- ánat
- ladár
- él
- egítés
- kos
- omb

3. TRÉFÁS SZAMTANI REJTVÉNY.

Betér egy magyar fiú a stóba és azt mondja a kereskedőnek:

— Ha ad nékem annyi pénzt, a mennyi a szobomban van, akkor elkötök tiz dollárt.

A pénzt megkapta, de mivel még két szobában ugyan így cselekedett a fiú, nem maradt egy centje sem.

Mennyi pénze volt, mikor betért az első szobába?

December 28-án megjelent számunkban közölt rejtvényeink megfejtései:

1. Kétszínű, 2. Rézszeg, 3. Dió.

Helyesen fejtették meg: Zápolszky Andrásné, Akron, O.; Pintér Vince, Buffalo, N. Y.; Öv. Kecán Sándorné, Columbus, O.; Nemes József, Pittsburgh, Pa.; Holub Mihályné, Detroit, Mich.; Nagy József, Cleveland, O.; Kovács Anna, Chicago, Ill.; Kerekes Julia, Cleveland, O.; Fintor Józsefné, Detroit, Mich.; Lukács János, Bridgeport, Conn.; Fehér Mariska, Chicago, Ill.; Dankó István, Akron, O. és Bohunka András, Pittsburgh, Pa.

A díjakat sorshuzás után Nemes József és Bohunka András pittsburghi és Fintor Józsefné detroiti előfizetőink nyerték meg.

REGI NÓTA.

Tüntetés után a nebuló rászánja magát, hogy most már egy keveset tanul.

Leül és olvasni kezd:
 "A körök 360 foka van..."
 — Nagyszerű, mondja, hiszen ez még mindig a régi nóta! és sarokba vágva a könyvet, elmegy udvarolni a szomszédba.

NŐVÉRI!
 Megvan-e az az egészséges, szépséges és boldogság, melyhez a természet törvényei értelmében joga van? — Ha nincs, akkor írjon fontos ismereteket tartalmazó utmutatásunkért. INGYEN KÜLDJÜNK.

JUVITO LABORATORY,
 Dornen tBranch 101., Pittsburgh, Pa.

Magyar nők figyelmébe.

Valódi Hasi mintás fejkendőket kaphatnak a pénz előzetes beküldésével a következő áron:

SELYEM színekben \$1.50, \$2.00 és \$2.50
 KAZSMIR színekben \$1.50, \$2.00 és \$2.50
 GYAPJU DELEN színekben \$1.50, \$2.00 és \$2.50
 FEL DELEN színekben \$1.00, \$1.25 és \$1.50
 ROJTOS SELYEM FEJKENDŐK \$3.00, \$4.00 és \$5.00
 ROJTOS, NEMISZ SELYEM VALKENDŐK \$10.00 és \$15.00
 ROJTOS GYAPJU FEJKENDŐK pita, barna és szürke színekben \$1.50
 ROJTOS GYAPJU TELI VALKENDŐ, pita, barna és szürke színekben \$2.4, 5, 6 és feljebb \$10.00-ig.

54 inch nagyságú VALÓDI HAZAI MINTÁS, mosható vászon, szines KÁVÉ ABROSZ \$2.50 és \$3.75 darabja.

Tegyen egy próba-rendelést, az árut bármennyire kiüldöm és nem tartozik semmi becserelem vagy a pénzt vissza küldöm.

Kendő-rendelésnél kérem a színt megjelölni és a pénzt mellékelni. — Visszatérítőknek wholesale árák.

JOSEPH PALMER
 265 West 34th Street, New York, N. Y.

éhes, hungry (hangri);
 éhen-szomjan, hungry and thirsty (hangri end tórszti);
 éhgyomorra, on an empty stomach (an en empti sztamek);
 éhséget csillapítani, to still the hunger (tu sztil di hangri);
 ehető, tasty (tészti, palatable (peletébl));
 élelem, victuals (vitlzs);
 emésztés, emészteni, digestion (dájzesztsn), to digest (tu dáj-dzeszt);
 enni, to eat (tu it);
 enniváló, something to eat, (szamting tu it);
 epikureus, epicure (epikjúr);
 érett, ripe (rájp);
 erős, highly seasoned (hájlí szízd);
 estebéd, vacsora, supped (szapr) estély, evening party (üvning párti);
 étel, dish (dis); meal (mál);
 étterem, diningroom (dájning-rúm);
 étsor, menu (menyu);
 étlap, bill of fare (bil of fer);
 étvágy, appetite (eptájt);
 fagyalt, icecream (ájszkrím);
 felszolgálni (az asztalnál) to serve (tu szörv);
 falat, a bite (e hájt);
 frissítők, refreshments (rifresmentsz);
 felköszöntő, a toast (e tósz);
 főzni, to cook (tu kuk);
 főzelék, vegetables side dishes (vedzsetéblsz szájd díesz);
 füstölt hus, smoked beef (szmókd bif);
 fűt, qual (kvél);
 fűszer, clove (klóv), spice (szpájsz);
 fűszerkereskedés, grocery (gró szeri);
 galamb, pigeon (pidzsn);
 szalonka, squab (szkveb);
 gadóc, haddock (hedak);
 gombóc, dumpling (damping);
 hal, fish (fis);
 hentesnevük, pork and sausages (pórk end szeszidzsesz);
 hizni, to grow fat (tu gró fet) to fatten (tu fetn);
 hus, meat (mít);
 főt hus, boiled meat (bojled mít);
 husleves, broth (brat), consommé (kanszomé);
 sült, roast (rósz);
 inni, to drink (tu drink);
 ital, a drink (e drink);
 izelit, he tastes (hi tésztsz);
 izes, tasty (tészti), palatable (peletébl);
 jó ízű, it tastes fine (it tésztsz fájn), tastes good (tésztsz gud);
 józanság, sobriety (szobrájti);
 juh-hus, mutton (matn);
 juhcomb, leg of mutton (leg af matn);
 kávé, coffee (kafi);
 kappan, capon (képn);
 kacsa, duck (dak);
 kacsasült, roast duck (rósz) (dak);
 kecske, salmon (szelmón);
 kecsketej, goats milk (gótáz milk);
 kenyér, bread (bred);
 egész kenyér, loaf of bread (lóm af bred);
 késztesült, biscuit (biszkvit);
 köcsöny, gelatined meat (dzse latined mit), jellied meat (dzselid mit);
 kolbász, sausage (szaszedzs);
 konyak, cognac (konyek);
 kősz, salt (szalt);
 koszt, board (bórd);
 kosztos, border (bóder);
 liba, gosling (guzling);
 lud, goose (guz), több. szám geese (giz);
 ludmáj, goose liver (guz liver);
 ludzsír, goose fat (guz fet);
 libaaprólék, giblets (dzsibletsz);
 liszt, flour (flaur);
 lé, sauce (szasz), gravy (grévi);
 likörök, liquors (likorsz);
 marhahus, beef (bif);
 marhasült, roast beef (rószt bif);
 nyelv, tongue (tang);
 nyers, raw (ra);
 nyulaprólék, rabbitstew (reb-bitszu);
 palacsinta, pancake (penkék);
 pisztráng, trout (traut);
 pezsgő, champagne (sempény);
 potyka, carp (kárp);
 piritos kenyér, dry toast (dráj tósz);
 pucos, punch (panes);
 puha, lágy, hig, soft (szaft), tender tendr);
 pulyka, turkey (törki);
 rák, tengeri, lobster (labszter) crab (kreb);
 rum, rum (ram);
 reggeli, breakfast (brekfeszt);
 rostélyos, beefsteak (bifszték);
 rántott tojás, scrambler eggs (szkremlid egz);
 sajt, cheese (csiz);
 sódar, sonka, ham (hem);
 sör, beer (bir);
 sütni, to bake (tu bék), to roast (tu rósz);
 sütemény, pastry (pésztri), cake (kék);
 szalonna, bacon (békn);
 szelet, slice (szlájzs);
 savanyu káposzta, sourkraut (szaurkraut);
 töltött káposzta, stuffed cabbage (asztafd kebedzs);
 szikviz, soda water (szóda vader);
 szomj, thirst (trósz);
 szőresőlni, to sip (tu szip);

VIGYÁZAT MAGYAR ASSZONYOK!

Akarja a heti mosást 15 perc alatt rendbe tenni minden dörzsölés nélkül, egy centért? Ha igen, úgy használja a mindenki által dicsért Mitchell Magic Marvelt. Nem ártalmas sem a kére, sem a ruhára. Nincs benne wax, lye, leine, acyd s egyéb mérgező anyag. Ne vegyen mást, csakis ezt. Mi adunk a mi jó porunkból egy dollárért annyit, mint más társaságok az 5 kotsvalékaikért három dollárért. Mindennek felment az ára, csak mi nem emeltük az árat. Irjon magyarul az alanti címre, mert magyarok vagyunk. Egy dollár ára por elég 6 hónapig. — 10 cent a postaköltség.

Mail Order House, Glenfield, N. Y.

11, 18, 25, febr 1, 8

Büvészet.

1) A bűvész-pálcika.

Néhány fadobozt sorban felállítunk s a társaságban valakit megkérünk, hogy a dobozok egyikébe egy ércdarabot rejtsen, s ennek kitalálását a bűvész-pálcika segítségével igérjük, anélkül, hogy a dobozokat érintenők. E célból előbb a napsugarak által hevítettjük, azután a pálcikát, melyen egy selyemfonalon parafagolyócska lóg, a dobozok fölött egyenkint tartjuk, s a melyiknél a parafagolyócska vonzódást jelöl, abban van az ércdarab elrejtve. Az egész jelenet tulajdonsága az ércet vilyanyosságán alapszik.

Enne egyszerűbb módszere: Néhány fasszekrénykét az asztalra tevén, a társaságot megkérjük, hogy valaki a szekrénykék egyikébe tegyen egy tallért. Ez megtörténvén, vesszük a bűvész-pálcikát s a szekrénykék egyenkint-érintvén, azon szekrénykénél megállapodunk, melyben a tallér rejtve van. Az egész műtét a szekrénykék berendezésén alapszik, melyeknek egy ruganyon könnyen mozogható belső fenekek s ezen egy kis gombocsa van, mely egy lypon áthatván, kívülről látható; a tallér természetesen a feneket lenyomja s ez a gombocsa kiálló fejen észrevehető.

2) Vándor-toll.

Egy vékony üveghengert gyapot-nemez darabkával jól dörzsölünk, míg átmelegedik, azután ennek közelében egy pehelytollat lebegtetünk. A tollat az üveghenger azonnal magához vonzza, s néhány másodpercig annak felületén is fog lebegni; de azután elöleketik, s ha most az üveghengert a toll alá tartjuk, ettől mindig elöleketik, anélkül, hogy tőle távozhatnék, s mindig ismét a henger közelébe jut. Ki ekkor az üveghengert ügyesen veüetni érti, az a tollal a legmulattatóbb fordulatokat vitetheti véghez. A toll mindig ugyanazon felé fog az üveghenger felé fordulni, még a leggyorsabb fordulatoknál is.

3) Hogy eszközölhetjük azt, hogy egy papírszáló magától forogjon?

Vágjunk ki papírból kis zászlót, erősítsük meg azt zabszemben, melyet egy abban a pillanatban fölszelt almába helyezünk, s nemsokára magától forog a zászló.

4) Hogy lehet egy pisztolylövéssel egy égő viaszgyertyát eloltani, s egy másikat meggyújtani?

Az ember vesz két viaszgyertyát: a z egyiket rövidre vágja a bét s meggyújtja, a másiknak belére darabka gyantát ragaszt s a két gyertyát egy lábnnyira állítja egymástól. Mielőtt az ember egy pisztolyt, amely csak puskaporral van megtöltve, a gyertyáktól 6-7 lábnyi távolságról süt el, az égő gyertya elalszik, a másik pedig meggyul.

5) Világító víz.

Gyanta-aceterbe mártott cukordarabot vessünk egy vízzel telt edénybe. Sötétben nemsokára a víz színe fog világítani, de ha erősen fújjuk a vizet, világító habokat is fog hányni.

6) Hogy lehet üres pohárral egy font nehézségű tárgyat fölemelni?

Ha az ember egy boros poharat vesz, egy darabka papírt meggyújt s föléje poharat tart, az egy font nehézségű érclemezre szorítva, úgy oda tapad a lemezre, hogy ezt vele bixton föl lehet emelni.

7) Hogy lehet részpenzt két részre osztani?

Három gombostűt háromszögben tűzünk egy deszkára, s e három gombostűre egy darab részpenzt helyezünk, mely fölé és alá ként hintünk s azt meggyújtjuk. Ha a kén elégett, a részpenzt kétfelé van osztva, csak-hogy domboru fele homorúvá vált.

IRTA: CROKER

— Igen, te tudtad, rövid időre hagyhattam nagynénem teni a szülő angol órák vissza a né. Végre most visszahivott.

— Képzem volt, hogy jó rokonai.

— Nagy örömmel nékedves, még szomorú volt. Az értékek és események rokkantak. Olyan pár volt a ratián esap unokanővér. Késő estétig jajaival küzd. Lánd a háttörékvésük régi jómódi.

— Ami a nehézség felől.

— Szegény guktól mit tást, még a heti hát as voltam én, s ilyen nehéz emberek között kezekkel kezesukat... Ha nem lustál takarításnál, lehetett, elv pénzt nem nyelvismeretem használtam engedte, hogy gitségükre...

— Milyen áított föl?

— Igen, semmi sem ugyanazal, gel szerepeltetek gyűjt fogadónapja tartottuk, mi hordtuk a tünk. Lánd, egyre unozol el a kastély donba, ahol hetné kézim a festménye. A kastély Anna király stilyust most mennyire sznyek lerázni tokot — velem ezt, hab szóval sem. Ekkor egész jött az én e

— Lám, igazán érdekes.

— Evansné részletesen, Higyje el, senkinek sem. — Csak az a várakozás az én történet érdekes, mint

— Engedjék nekik efelett, ságosan unoz

— Jó, tehát rata szerint, adással. — ben igen jó egy Thorol amely Bever mérföldnyire korán övez mekei hajdne

(Folytatjuk.)

IRTA:
CROKER M. B.

JASRA GYÖNGYÖK

FORDITOTTA:
NOVELLY RIZA

(Folytatás.)

— Igen, szegény. De ő nem élte túl ezt a szerencsétlenséget s rövid idő múlva meghalt. Én nem hagyhattam el az intézetet, mert nagynénem nem tudta előteremteni a szükséges összeget s így angol órák adásával fizettem vissza a nevelésemért járó díjat. Végre most egy évre Lucy néni visszahívott Beverlybe.

— Képzem, milyen boldog volt, hogy visszatérhetett kedves jó rokonaihoz.

— Nagyon boldog voltam, de örömöm nem tartott soká, mert a kedves, régi ház távollétem alatt szomorú változáson ment keresztül. Az értékes régi képek, könyvek és esecsebecsék, sőt a butorok javarésze is idegen kézre kerültek. Oly rettenetesen üres, kopár volt a ház. Lucy néni a váratlan csapás egészen megtörtte; unokanővéreim kora reggeltől késő estéig a létfenntartás gondjaival küzdöttek. Julia festett, Linda a házat vezette s minden törekvésük odairányult, hogy a régi jómód látszatát fenntartsák.

— Ami ép oly szomorú, mint nehéz feladat.

— Szegények megtagadtak maguktól mindent: fűtést, világítást, még a táplálékot is, képzelheti hát asszonyom, milyen teher voltam én, az ép, erős teremtés az ilyen nehéz viszonyokkal küzdő emberek között s nekem összetett kezekkel kellett nézmem kinlódásukat... Hiszen természetes, hogy nem lustálkodtam; segitettem a takarításnál, a kertben; amit csak lehetett, elvégeztem helyettük, de pénzt nem szerezhettem. Zene és nyelvismereteimnek nem vehetem hasznát, mert Lucy néni nem engedte, hogy órák adásával segítségükre legyek.

— Milyen okatlan gőg! — kiáltott föl társnóm.

— Igen, az ő büszkeségüket semmi sem törte meg. Nevük ugyanazzal a tekintélyes összeggel szerepelt a jótékonyági egyletek gyűjtőjeiben, mint azelőtt, fogadónapjainkat csak úgy megtartottuk, mint addig, magasan hordtuk a fejünket és... éhezünk. Linda, aki a házat vezette, egyre unszolta anyját, hogy adja el a kastélyt s költözzenek Londonba, ahol ő könnyen értékesíthetné kézimunkáit, Julia pedig a festményeire találna vevőket. A kastély gyönyörű épület volt, Anna királyné idejéből s ezt a stílust most nagyon kedvelik. Oh mennyire szeretnék volna szegények lenni a nyakukról a birtokot — velem együtt. S én éreztem ezt, habár ők soha, egyetlen szóval sem tettek erre célzást. Ekkor egészen váratlanul közbejött az én eljegyzésem.

— Lám, lám, most válik csak igazán érdekessé a dolog.

— Evansné kissé közelebb állt. — Mesélje el édesem mindent részletesen, ahogyan történt! Higyje el, bennem megbizhat, én senkinek sem árulom el a titkát.

— Csak azután ne csalatkozzék a várakozásában asszonyom, mert az én történetem korántsem olyan érdekes, mint hiszi.

— Engedje, hogy magam itéljek efelett, — válaszolt ő barát-ságosan unszolva.

— Jó, tehát legyen az ön akaratára szerint, — sóhajtottam megadással. — Még a régi szép időben igen jó viszonyban voltunk egy Thorold nevű családdal, amely Beverlytől körülbelül egy mérföldnyire lakott. Thoroldné korán özvegyen maradt s gyermekei hajdnem mindennapos ven-

degek voltak nálunk. A kisebb fiukkal nem éltem a legjobb barátságban, de a néhány évvel idősebb Walter Tommy és én nagyon jó cimborák voltunk. Még nem voltam tizenöt éves, mikor Watty Indiába ment s azóta nem láttam őt többé, pedig talán néhány hét múlva már a felesége lesz. Nem vakmerő vállalkozás ez?

— Azt csak akkor ítélem meg, ha a részleteket is ismerem. Egyelőre azonban csakugyan mérésnek tetszik ez a lépés... Ah, itt hozza a steward az öt órai ételt s már jönnek a diakonisszák is, akiket meghívtam teához. Szegénykék olyan elhagyatottak s oly idegenül érzik magukat. Remélem, nem kellemetlen önnek a társaságuk?

— Oh a világejt sem.

— Hanem tea után nem szabad elszöknie. Akkor ismét összeülünk s ön folytatja elbeszélését. Jó lesz?

Szeme oly szívélyes részvételt pihent arcomon, hogy nem bírtam volna megtagadni kívánságát s helybenhagyóan intettem fejemet. Néhány nap mult el azonban, amíg beválhattam Evansnének tett ígéretemet s ismét felvehettük beszélgetésünk fonalát. Ő sokat ösmert az utasok közül s valamennyien kedvelték. Egyszer egy magasrangú hivatalnok neje óhajtott vele beszélni, aki még Londonból ismerte őt, majd egy erdész, mások ismét egy fiatal tisztet kereste fel, akit még mint kis gyermeket ösmert. Én már remélni kezdtem, hogy talán el is

felejtette ígéretemet, mert amióta derült kék ég mosolygott feletünk, mintegy varázsütésre eltűntek lelkemből s nem voltam többé az az elhagyatott, szegény árva, aki boldog, ha bánatát egy résztvevő kebelrel közölheti. De utitársnóm korántsem volt oly feledékeny, mint hittem. Egy délután, ugy alkonyattájt, meglestett s kérihelhetetlenül elhurcolt a nagy társalgóba, ahol kívülünk senki sem volt.

— Nagyon hívós van, a fedélzetre nem mehetünk, olvasni pedig már nem lát az ember; jöj-jön, üljön ide mellém s fejezze be az eljegyzésének a történetét; — mondta maga mellé vonva a pam-lagra.

— Nagyságos asszonyom, — hebegtem zavartan — az hiszem, nincs rendjén, hogy önt az ügyes-bajos dolgaimmel terhelem. Önnek oly sok jóbarátja, ösmérőse van, akik mind közelebb állnak szívéhez, míg én csak idegen vagyok és... és...

— Micsoda beszéd! Először is ön épenséggel nem idegen nekem, hiszen igen jól ösmertem megboldogult atyját s családjának a tagjaival is többé-kevésbé összeköttetésben álltam. Igen jól emlékszem, milyen nagy port vert fel annak idején atyja házasságának hire.

— Tudtommal ugy atyám, mint anyám hozzátartozói sem helyeselték szüleim házasságát. Hogy miért, azt ma sem tudom megérteni, hiszen a Beverlyk is igen régi jó család.

— Nem is erről volt szó. Atyja

jegyben járt unokanővéreivel, Tregar Erzsébet ladyval, egy esunya, ferdevállu leánnyal, aki cseppet sem szeretett, a menyasszonya azonban fülíg szerelmes volt belé. Erzsébetet mindenki ösmerte a rossz nyelvről s emellett jóval idősebb volt, mint a vőlegénye, de szerelme legyőzött minden akadályt s végre megtartották a kézfogót. Az ön atyja nem készült semmiféle pályára, ezenfelül a másodszületett volt, s igen gyenge egészséggel. Lady Erzsébet pedig nagy vagyon fölött rendelkezett.

— S mi történt azután?

— Az ifjú vőlegény a tél szigora elől Madeirába utazott s ott megösmékedett Beverly kisasszonnyal, aki akkor egy ösmérős család vendége volt. A fiatal hölgy gyönyörűen énekel s zongorázott, emellett szép, fiatal és — szegény volt. Ferrars örülten beleszeretett, visszaküldte lady Erzsébetnek a gyűrűjét s megesküdt Beverly kisasszonnyal. De lám, szerepet cseréltünk. A helyett, hogy ön mondaná el az eljegyzése történetét, én beszélek.

— Milyen érdekes az, amit ön mesélt nagyságos asszonyom, oh folytassa, kérem folytassa!!

— Ez a házasság természetesen mód felett felbőszítette Lancelot rokonait. Talán ha lopásra, vagy gyilkosságra vetemedik, akkor sem haragudhattak volna jobban rá. Megszegte a szavát, megbecstelenítette a nevét s a gazdag örökös helyett egy szegény lányt vett el, akinek csak egy jó tulajdonsága volt: hogy csinos. Hát nem érdemelte meg, hogy mindenki megvetéssel forduljon el tőle?... Néhány évvel később, mikor ön még kis gyermek volt, szegény Lancelot rövid szenvedés után meghalt.

— Én olyan keveset tudok szegény jó apámról, kérem asszonyom, mondja, milyen volt, írja le a külsejét, — unszoltam hevesen.

— Alakja magas, a haja szőke s nagy, ábrándos kék szeme nem egy nőt igazett meg. Emellett a legkomolyabb arccal a leghetetlenebb s legmulatságosabb megjegyzéseket tette. Rendkívül szelímes ember bírásban állott, aki tanulmányait kitünő eredménnyel végezte... Remélem, most már beösméri, hogy ön nem idegen előttem? Régóta tudomásom van Ferrars Pamela létezéséről s a családi körülményei sem idegenek előttem.

— Sőt nagyságos asszony körülményesebben tud mindent, mint jó magam.

— Most pedig önnek engedem át a szót, hadd hallom az eljegyzésének a történetét. Higyje el, hogy az ilyen tengeri uton az emberek sokkal közlékenyebbek, mint a mindennapi életben. Mindenki a legnagyobb illtszívűséggel beszél személyes ügyeiről, gondjairól, terveiről, reményeiről s mialatt így a maga lelken könnyit, az utitársát is szórakoztatja. Ez a rendkívüli közlékenység abban leli magyarázatát, hogy az ilyen utiösmértségek rendszerint igen rövid életűek s mindenki tudja, hogy aligha találkozik még egyszer az életben azal, akinek az imént oly bizalmasan tárta fel a szívét... No de mi közöttünk egészen más a viszony, — tette hozzá s gyöngéden megszorította kezemet.

(Folytatjuk.)

MINDEN VAN

Magyarországon, csak pénz nincs. Pénzért minden kapható, mondják az óhazai levelek, ezért ha segíteni akarunk a magyarországiakon, küldjünk pénzt nekik.

Jönnek a levelek a régi Magyarországból és mindegyik csak azt mondja, hogy egy kiló husennyi meg ennyi, egy pár cipő milyen drága és hogy hány ezer koronát kell például egy hizott sertésért fizetni.

De ugy ezzel azt is megmondják, hogy ezekért a magas árákért meg lehet szerezni mindent, mert különben ugyebár azt mondanák, hogy "semmi pénzért nem kapható".

Ha azután összehasonlítjuk az árakat, a koronák mai dollár értékével, rájövünk, hogy Amerikából küldve a pénzt, egy pár cipőt például öt dollárért meg lehet kapni, egy rendes ruhának az árát tíz dollárért el lehet küldeni. Ezért csakis egy jó tanácsot lehet adni mindenkinék, a kinek családja, barátja, hozzátartozója van otthon és ez az, hogy

KÜLDJÖN PÉNZT

KISS EMIL

BANKAR

133 SECOND AVENUE NEW YORK

Alapított 1898-ban.

A két Kovách.

(Folytatás a 2-ik oldalról)

Tegnapelőtt járt nálam... Bebizonyította, hogy nem is tót, hanem magyar nemes szülők fia... Ellenségei klötötték csak pánszláv híre.

A hare kitört. A jelölt kortesei ugyancsak nem kimélték a "házaárulókkal cimboráskodó magyar urat", ami viszont alsó Kováchot arra ösztökölte, hogy merő dacból most már nyíltan az ellenpárt élére álljon. A korteskedés hevében annyi fájó sebet kapott és osztott a két Kovách, hogy hamarosan gyilkos harag szállotta meg őket. Mindegyikük úgy érezte, hogy a küzdelem nem egy képviselői mandátum, hanem a saját becsülete, tekintélye és családjának jövője körül forgott. A ki elbukik, annak pusztulnia kell a vármegyéből. Rettenetes vesztegetés folyt a kerületben. A pénznek nem volt értéke. Nem egy tót szavazó urra tette magát és a gyerekeit.

A győztes alsó Kovách uram lett. Azaz, hogy a pap.

Felső Kovách annyit költött a választásra, hogy teljesen tönkretutott. A birtokát megvette a tót bank, ő maga pedig otthagya Kováchát és a fővárosba ment, hogy valami kis hivatal után nézzen. Az alsó kastély diadala teljes volt. A hamis Kováchok, a Kovácsok esvel, örök időre elpusztultak a vármegyéből. Az új képviselőről ugyan hamarosan kitűnt, hogy megesalta a magyar urakat, mert egyike volt a legfanatikusabb nemzetiségi izgatónak, de ez a kis bosszuság nem csökkentette ovách erkölcsi győzelmének értékét.

Az igazi Kovách, az egyetlen, ugyancsak majd elvázott a választási harc következtében. Ő azonban ügyes ember volt és tudta, hol terem a pénz a magyar földesur számára. A tőzsdén játszott. A játék váltakozó szerencsével folyt, amennyiben bükkösi Kovách hol kevesebbet, hol többet veszített és egy ugynevezett fekete szerdával ért véget, amely megremegtette a kontinens összes pénzembereit és dombra juttatta az alsó uradalmat is, kastélyostul. A birtokot a tót bank váltotta meg.

Néhány ezer forinttal a zsebében a fővárosba ment, hogy kenyeret után nézzen. A pályaválasztást azzal kezdte, hogy beült a kaszinóba kártyaszobájába és addig játszott, mik ki nem fogyott utolsó krajcárjából is. Aztán sorra kezdte járni befolyásos barátait és ismerőseit, hogy protezsálják be valami hivatalba. Egy bükkösi Kováchot csak nem engednek koplalni? Kitűnt azonban, hogy Budapesten annyi jelesnél-jelesebb családból való úri ember kilétselget hasonló szándékkal, hogy a fővárosiak már egészen blazírtak a jó hangzású nevekekkel szemben. Mind soványabb, levertébb és mind kopottabb lett. Most már elfogadta az alamizsnát is, amit egyik-másik előkelő barátja kölcsön címén adott neki. Amikor már nagyon is szomorú alak lett belőle, bezártak előtte barátainak ajtai.

Végül azonban a sors mégis csak megemberelte magát és megemlékezett róla, hogy kötelességei vannak egy Kovách-csal szemben, aki oh-val írja a nevét. Egyik jószívű barátja ajánlólevelet adott Kováchnak egy nagy bankhához. A pénzember maga elé bocsátotta Kováchot. — Megtehetem irtónak, havi negyven forinttal. Tetszik?

— Hálával fogadom, — válaszolt a kopott ember.

Bevezették egyik brószobába, ahol ottjárt hozzá hasonló ember dolgozott. Kovách sorra járta új kollégáit, hogy illendően bemutassa magát. Amikor kezét fogott egyik vén irtónnal, az meghökkenve tekintett reá.

— Nini, te vagy az, alsó Kovách?

A felső Kovách volt. Az új irtón igen megörült, hogy régi ismerőse talált. Most mindjárt otthonosnak érezte magát a hivatalban.

A hivatal véget ért és a két Kovách együtt ment le az utcára.

— Höl lakol? — kérdezte a felső.

— Nincs lakásom, — vallotta be őszintén az alsó.

— Hát akkor hol fogsz ma aludni?

Talán a hajléktalanok menhelyén... Én azt hittem, hogy itt előre kiadják a fizetésemet, de a könyvelő ur nem szolt semmit...

— Ebédeltél máma? — faggatta tovább a felső.

— Nem ebédeltem.

— Akkor gyere hozzám...

Felső Kovách künn lakott valahol a messi külvárosban, egy háromemeletes ház udvarában. A lakásadója mosónő volt és kis hónapos szobája a masókonyhára szolgált. A szoba azonban nem volt rossz. Volt benne ágy, szekrény, asztal, sőt egy ripszes zöld díván is.

Felső Kovách leültette alsó Kováchot a dívánra és elment vacsorát venni. A vendégre való tekintettel ezuttal többet költött, mint rendszeren. Hozott jó sós halat, sajtot, cipót, sőt két almát is. De még egy üveg fehér bort is hozott magával.

— Parancsolj! — mondotta, miközben az enivalót felterítette az asztalon.

Igen jól megvacsoráztak, majd pipára gyujtottak.

— Az éjszaka itt hálhatsz a dívánon, — mondotta felső Kovách.

— Ha azt hiszed, hogy megférhetnék itt ketten, akkor állandóan is itt lakhatnál... Olesd és elég jól ellakhatnánk itt ketten...

Alsó Kovách körülnézett a szobában.

— Itt két ember nagyon jól megférhet, — mondotta, miközben hálsán mosolygott felső Kováchra.

A hütlen férfi.

(Folytatás a 3-ik oldalról)

Engedelmeskedett, de a "lőjj" vezényszóra fordult egyet a sarkán és újra csak egész mellét kitérte. A katonatiszt — láttam — úgy is vette célba, mint egy papíralakot a lövöldében és az azoknak a jó ember-lövőknek a titka, el tudnak vonatkozni az embertől, idegen anyagból készült bábnak nézik... A barátom még egy másikat fordult a sarkán, aztán egy pillanatra a lábujjhegyére állott, aztán a hütlen férfi a földön feküdt, egy szó nélkül, egy hang nélkül, beleszakadt az örök titok...

A temetése — szegénynek — nagyon díszes és különös hangos volt. A felesége, kimenet, bejövét többször nevető-görcsöket kapott, ami szomorubb és félelmebb minden sirásnál. A pihenők alatt szitkozódott is, amit az igen csinos és életerős nőnek mindenki megbocsátott. Többször kiáltotta: Gazember! De nem lehetett tudni, kire értette, a katonatisztre, az urára-e vagy mi ránk segé-

dekre. Vagy valaki másra? Lehet, hogy mindannyiunkra, az egész férfinemre, akik közül egy, az ő tulajdona, egyszerűen otthagya. Szegény asszonynak a húsága is meg volt sértve, itt hagyták, itt tudták hagyni! És a gyereket is megrövidítették, árva csinálták belőle. Csupa kár és mindez az ő hozzájárulása, tudta nélkül történt! A családjá nem birt vele és otthon se birták tartani, másnap már elment egy-két helyre vizitbe. Majd fölrendelt engem magához. Nagyon ellenséges indulattal nézett reám, de hamarosan megbékkelt:

— Maga nem tehet semmiről! De ő, de ő! Nevetségessé tett, megcsalt engem és én nem tudtam!

— Ha mégis megbocsájtana neki! — szoltam röviden.

— Az ember mindent megbocsájt! —

mondá az asszony és könnyein szomorúan mosolygott. Aztán kezét csokoltam neki és elmenekültem a nehéz levegőjű lakásból ki a friss levegőre, ahol magamban lázadva arra gondoltam: mikor érnek már véget ezek füledt szoba-témák, mikor fuj be már egy kis tiszta vihar ebbe az emberi társaságba, ha elkövetkeznek végre az az idő, hogy férfiak és nők egymással való vonatkozásukban úgy éljenek, hogy ne novella-tárgyak legyenek, hanem emberek.

"Még nincs itt az új erkölcs, még a régi szerint vergődünk, várni kell!" ebben állapodtam meg és ezzel vigasztaltam meg magamat, amikor elhatároztam, hogy nem törődöm a hütlen férfi igazával. Az asszony ugyanis majd megöregszik. A fiu felnő és majd szintén rosszul jár egy asszonnyal és a tiszta vérség, a törvényes eredet igazolva lesz. Mert semmi a világon nem kezdődik, hanem folytatódik csak.

NEM JÓL LÁT.

Nézi a parászt a kis fiát, a ki valami özönviz előtti alakzatot rajzol förtelmes és nagyon hizott kocák elhelyezése mellett az irkájába.

Nézi, nézi, aztán megszólal:

— Ferke, te!

— No... mi köéd'sapámnak.

— eNm arra való jaz irka!

— Mán hogy mire nem való?

— Hogy kutyafejeket rajzoljál bele!

— Nem kutyafej ez! De rosszul lát kend! Hiszen ez a kend feje apám!

MODERN FELFOGÁS.

— Tudod-e, mi az elégtétel!

— Teszem, ha az embert jól nyakon ütök.

— Nos, és!

— És semmi.

— Nevetségés! Ez még nem elégtétel!

— Tételnek nem tétel, de elégnek nagyon is elég!

Vasárnap és mindennap gondoljon arra, hogy a bankbetét a legbiztosabb.

MEGTAKARITOTT PÉNZÉT KÜLDJE BE

*** HOZZÁNK MINT BANKBETÉTET.**

Mi nemcsak megőrizzük, de kamatot is fizetünk. Anyagilag független csak úgy lehet, ha van megtakarított pénze. Meg van védve minden eshetőség ellen és soha sem szorul másokra.

BANKUNK SZIKLASZILARD.

Alapítke, tartalék és betétek összege

\$2,124,426.00

Általunk kiállított betétkönyv mindig készpénz, mert betétjét bármikor kamatostul visszafizetjük. Pénzküldés Magyarország minden részébe a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

NÉMETH JÁNOS ÁLLAMI BANK

FŐÜZLET:

A Bankpalotában
10 EAST 22nd STREET,

FÍKÜZLET:

1597 Second Avenue,
Corner 83rd Street

NEW YORK, N. Y.

Utazás a hátsó udvarban.

(Folytatás a 7-ik oldalról.)

párducok atyafia oly gyáván viselkedik, hogy nem lehet pirulás nélkül ránézni. A tyukok mind elkapják előle a morzsát és ha nagyon stréberkedik, erősen orrára koppintanak csőrüikkel. Ilyenkor "vinyogva vonul félre a haretérről és ijedten ugrik hátra, ha valamelyik tyuk megfenyegeti csőrével. Pedig csak egyszerű vájná éies körmeit a tyukok testébe, egyszer harapná át vérszomjas szájjal nyakukat, hej, volna akkor rémület a zsarnokok között! Hogy rettegnék erejét! Hogy hódolnának előtte! Hogy engednék át neki legjobb falatait!

De a nyomorult cica egyelőre fájdalmasan tagogatja megsebzett orrát puha mancsaival és e pillanatban valóban olyan, mint a rossz nevelés szomorú áldozata,

Ueen, ab
szabólegény
ra, a bsd
fojtogatni
lábát megk
nyát, ezüst
adásul meg
a boldogtal
szágoton, h
tozzon, a m
Répa-csős
tudja, hova
Elég az h
uton nems
ember tünt
felé vette a
zsidó ordit
Jóakaratt
hogy mi tö
oldotta a
ecbeik, jó
szájába s
lágért se b
a tolvaj, e
gyen jó r
Vajjon k
irgalmas sz
nem Répa-
a kárvallo
abba a ko
ahol a sza
getett, iszo
szely boroc
kelt.
A zsidó e
ismerte, hog
ló, de a vil
mert szöla
rablótól. P
söntés mell
dött, hogy
Nemsokár
ment a kor
naszolta
feljelentette
gényt, hogy
A bíró szö
ember vo
hogy majd
tolvajt, na
aranyát, ez
ha valamics
ad, akár Te
A zsidó
ígért, csak
hasson. Gon
jobb, ha fel
mintha min
A bíró el
lott zsidóva
s ott elfog
gényt.
Keményen
ta:
— Ki va
Mért rabolt
bor zsidót?
A szegén
holtra ijedt
— Máty
szabólegény
zsidót ped
ben nem k
— Lári-f
vaj! — ord
Add ide
majd előke
pott pénz.
A szob
a szögletb
nyáját, a
odaadta a
nézze meg.

KIS LANYOKNAK KIS FIUKNAK

RÉPA CSŐSZ AZ ÓRIÁS

IRTA: GAAL MÓZES

(Folytatás.)

Uccu, abban a pillanatban a szabólegény alakját öltötte magára, a zsidót megtámadta, előbb fojtogatni kezdte, aztán kezét-lábát megkötözte, a pénzt aranyát, ezüstjét elvette tőle s ráadásul meg istenesen eldöngötte a boldogtalant. Otthagyta az országuton, hadd jajgasson és kiáltozzon, a mint a torkán kifér.

Répa-csősz hirtelen eltűnt, ki tudja, hova lett, mit művelt!

Elég az hozzá, hogy az országuton nemsokára egy tisztas arcú ember tűnt fel. Egyenesen arrafelé vette az útját, hol a szegény zsidó ordított.

Jóakarattal megkérdezte tőle, hogy mi történt vele? Aztán feloldotta a kötelet, megmosogatta ecceit, jó erős pálinkát öntött a szájába s vigasztalta, hogy a világegyet se busuljon, majd előkerül a tolvaj, elő a pénz is, csak legyen jó reménységgel.

Vajjon ki lehetett ez az irgalmas szívű urf? Aligha nem Répa-csősz, mert lám a kárvalott zsidót ugyanabba a koresmába vezette, ahol a szabólegény beszélgetett, iszogatta a félmeszely borocskáját és énekelte.

A zsidó első látásra megismerte, hogy ő volt a rabló, de a világ kincseért sem mert szólani, mert félt a rablótól. Félre húzódott a sötét mellé s azon tűnődött, hogy mivé válik.

Nemsokára felkelt, kiment a koresmából s elpanaszolta siralmas sorsát, feljelentette a szabólegényt, hogy ő volt a rabló. A bíró szörnyen igazságos ember volt, megigérte, hogy majd kivallatja a gaz tolvajt, ha a zsidó a fele aranyát, ezüstjét neki adja, ha valamiképpel többet ad, akár fel is akasztatja.

A zsidó mindent megígért, csak a pénzéhez juthasson. Gondolta magában: jobb, ha felét, visszakapom, mintha mind odavész.

A bíró elment a kárvalott zsidóval a koresmába s ott elfogatta a szabólegényt.

Keményen vallatóra fogta:

— Ki vagy? Mi vagy? Mért raboltad ki ezt a jámbor zsidót?

A szegény szabólegény holtra ijedten mondá:

— Mátyásnak hívnak, szabólegény vagyok, ezt a zsidót pedig soha életemben nem láttam.

— Lári-fári, hazudsz, tolvaj! — ordítá rá a bíró. — Add ide a tarisznyádat, majd előkerül onnan a lopott pénz.

A szabólegény előhuzta a szögletből a csikos tarisznyáját, nyugodt lélekkel odaadta a bírónak, hogy nézze meg. Tudta, hogy ab-

ban egy árva krajcárt sem talál még pápaszemmel sem.

Bezseg elállott a szeme-szája, mikor a bíró kifordította a tarisznyáját s abból egy csomó esüst meg arany pénz hullott a koresma asztalára.

— A mint ezt a jámbor zsidó meglátta, reszketett örömeiben még a szakállán.

— Ez az... ez az, méltóságos bíró uram! Ez az én pénzem, becsületesen szereztem!... Aj, váj!

A bíró pedig megkötözte a szabólegénynek a kezét-lábát, aztán mennydörgő hangon reá rivallt:

— Még most is mered tagadni, hogy te fosztottad ki ezt a jámbor zsidó-embert, he?...!

A szabólegény most sem vallotta be. Hogy is vallhatta volna be, mikor ebben a dologban olyan ártatlan volt, mint a ma született gyermek.

— Isten, az igazságos bíró a tanúságom, hogy ártatlan vagyok — mondá szokogva — látom, hogy a pénz itt van a tarisznyámban, de hogy miként került oda: azt, ha megölnek sem tudom megmondani.

Persze, hogy nem hittek neki, a bíró azon nyomban a legmélyebb tömlőre fenekére dobatta. Aztán összehívatta a bírót s hamarosan elhatározták, hogy a hóhért kell hivatni, hadd kinozza addig a gaz tolvajt, míg mindent kivall. Ha kivallotta becsületesen, nyomban fel kell a rablót akasztani.

A jámbor szabólegény vért izzagott kinjában, mikor a hóhért, meg a tüzes vasat emlegették.

— Inkább meghalok kínzás nélkül, — gondola magában — hogy sem félholtra kinozzanak előbb. A jó Istenen kívül ugysem tudja senki, hogy ártatlan vagyok.

Bevallotta, hogy a zsidót ő rabolta ki, azért hát akasszák fel őt, csak arra kéri az emberséges bírót, hogy ne kinozzák.

Az ám, csakhogy az akasztás nem ment olyan könnyen. Volt a papnak is beleszólása. Előbb a szerencsétlen szabólegény lelkét akarta megmenteni az örök kárhózzattól. Lement hozzá a siralomházba s elszörnyülködve tapasztalta, hogy a halálait még nem tudja a "Hiszekegy"-et. Nyomban kijelentette a bírónak, hogy addig nem szabad a szabólegényt felakasztani, míg a "Hiszekegy"-et meg nem tanulja. Egy kisit nehezen fogott a halálra ítéltnek a feje, bizony kell oda legalább három nap, a míg megtanulja.

No jó, a bírák megadták a három napot, addig hadd tanuljon meg imádkozni az az Istenről elrugaskodott rabló. Három nappal előbb vagy utóbb — mindegy.

Répa-csősz ezt a három napot arra használta fel, hogy haza látogat egy kisét, hogy nézze meg, mit csinálnak a törpék. Egy tisztességes uri embernek az alakját öltötte fel s az óriás-hegység felé vette az útját. A mint megymendegél a rengeteg erdőn keresztül, hát egy szép falusi leányt pillanat meg, amint a fa alatt ült s fejét kezére támasztva szomorkodott. A könnyei pedig csorogtak a szeméből.

Répa-csősz nagyon megtalálta sajnálni. Már hiába, az asszony és leánykőnyök nagyon megindították őt.

Most sem állhatta meg az ő nélkül. Odament hozzá s kérdezte tőle nagyon nyájas hangon:

— Miféle nagy bánatod van, leányvóm! Mondd el nekem! Bizony segíték rajtad, ha módomban áll.

A leánynak a szeméből csak pergetek, mind pergetek alá a könnyeseppek, rá nézett a jószívű idegen ura s így szólott mélyszéges mély szomorúsággal:

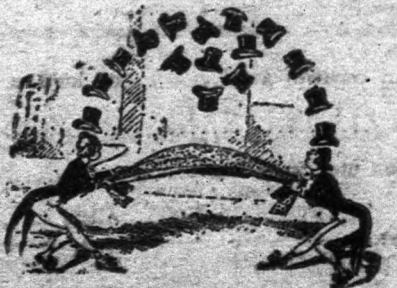
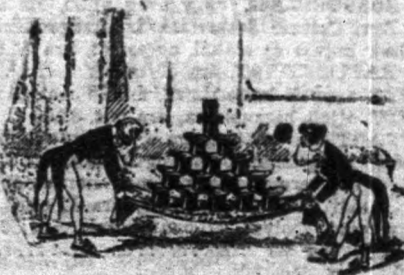
— Köszönöm az irántam való részvétét az urnak, de az én bánatomon a világ semmiféle szánakozása sem segíthet. Nagy bűn nyomja az én lelkemet, talán még a jó Isten sem fogja soha megbocsátani. Megöltem a szivtelenséggemmel és kapzsisággal az én hűséges szeretőmet.

— Micsoda, te megölted a szeretődet?... Ugyan ne beszélj ilyen borzalmas dolgot. Nem hiszem sz az. Nem olyan a te arcod, hogy ekkora gonoszság kitalálhótnék tőled.

— Pedig úgy van, a Mátyás halálának én vagyok az oka... Ó, szegény Mátyás...

— Mátyás!... Azt mondd, hogy Mátyás! (Folytatjuk.)

Az ügyes bohócok.

agát és megem-
al szemben, aki
adott Kovách-
totta Kováchot.
Tetszik?

bnló ember dol-
dően bemutassa
egyhökkenve te-

hogy régi isme-
hivatalban.
e. az utcára.

hogy itt előre
nit...

osban, egy há-
és kis hónapos
volt rossz. Volt
is.

elment vaosorát
tt, mint rende-
s. De még egy

felterítette az

felső Kovách.
r állandóan is
tten...

miközben há-

szomoruan mo-
m neki és el-
lakásból ki a
lázadozva arra
reget ezek fül-
már egy kis
ársaságba, ha
hogy férfiak
özásukban ugy-
vák legyenek.

es, még a régi
ebben álla-
am meg maga-
gy nem törő-
asszony ugyis
és majd szin-
al és a tiszta
lva lesz. Mert
hanem foly-

hátsó an.

oldalról.)

y gyáván vi-
lehet pirulás
tyukok mind
orzását és ha
erősen or-
esőrükkel.
vonul félre
en ugrik hát-
nk megfenye-
csak egyszer
tyukok tes-
oná át vér-
akukat, hej,
a zsarnokok
gnék erejét!
lőtte! Hogy
egjobb falat-

ica egyelőre
ja megszob-
csaival és e
olyan, mint
oru áldozata,

A Partos Patika megküldte az ígért remekszép falinaptárakat 1920-ra mindazoknak, akiknek kijárt.

A PARTOS PATIKA MOST UJABB KELLEMES MEGLEPETÉSBEN RÉSZESITI ÜZLETFELEIT. — KÖZTUDOMÁSRA HOZZA EZENNEL, HOGY AKI AZ ALANTI RENDELÉSI IV ALAPJÁN LEGALÁBB 2 DOLLÁRÉRT

GYOMORBAJ.
ROSSZ VÉR.
SZÉKREKEDÉS.
IDEGESSÉG.

rendel a Partos Patika világhírű egészségvédő szereiből és a RENDELÉSI IVEN látható AJÁNDÉK-SZELVÉNYT legkésőbb 1920 január hó 31-ig bezárólag a rendeléssel egyszerre beküldi, az

VERSZEGÉNYSÉG.
FEJFAJÁS.
GYÖNGESÉG.
VESEBAJ

EGY ÉRTÉKES ÉS HASZNOS AJÁNDÉKOT

KÖSZVÉNY, RHEUMA.
KÖHÖGÉS, TOROKBAJ.
ARANYÉR, VISZKETÉS.
PATTANÁSOK.

kap a Partos Patikától. Ha 2 dollárnál nagyobb lesz az ajándék-szelvénnyel való rendelés, természetesen az ajándék is értékesebb lesz. Ezen kivételos kedvezmény illetve AJÁNDÉK-SZELVÉNY 1920 február hó 1-én érvénytelené válik úgy, hogy csak és kizárólag

FÉRFI BAJOK.
NŐI BAJOK.
HAJHULLÁS.
NEHEZ LELEGZÉS.

Az 1920-ik január hó 31-ig bezárólag beérkező valamint 2 dolláron felüli rendelések lesznek ajándékkal jutalmazva.

Ha megnézi fentebb e lap bal és jobb oldalán felsorolt bajokat és betegségeket, Ön-bizonyára találni fog hathatós segítséget a világhírű Partos Patika egészségvédő szereit között.

Itt van alant a RENDELÉSI IV. Rendelhet és rendeljen bármilyen szert — egyféléit vagy többféléit — totézése szerint. Töltse ki, vágja ki azt az AJÁNDÉK-SZELVÉNNYEL együtt és a rendelési összeggel együtt küldje be a következő pontos címre:

PARTOS PATIKA

160 SECOND AVE.

NEW YORK, N. Y.

VÁGJA KI!

Rendelési iv.

VÁGJA KI!

PARTOS PATIKA NEW YORK! Kérem alanti címemre a következőket azonnal megküldeni:

	dollár	cent
..... PARTOLA, fertőtlenítő, vértisztító és hashajtó cukorkát, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
..... PARTOGLORY, idegerősítő kivonatot, üvege \$1.25, 5 üveggel \$5.00		
..... HERKULES, a legújabb és legfinomabb VALÓDI PARTOS-féle GYOMORERŐSÍTŐT, ára bérmentve egy üveggel 2 dollár, hat üveggel 10 dollár, 12 üveggel 18 dollár		
..... LIRO, fájás ellen otyyákat, ára \$1.00, 5 dobozzal \$5.00		
..... KÖSZVÉNY és fájdalmak elleni Partos-féle rheuma szerek, ára \$2.00		
..... PARTONE vasostyát, vérszegénység ellen, ára \$1.00, hat dobozzal \$5.00		
..... PARTOWILL gyomor porokat, ára 50c, \$1.00		
..... PARTORACET gyöngye férfiak részére, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
..... PARTOCIL kenőcsöt viszketés, pattanások ellen, ára 50c, \$1.00		
..... PARTOCOUGHOT köhögés ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... FEMETE cukorkát köhögés és torokbaj ellen, ára 25 cent, 5 adaggal \$1.00		
..... PARTOS-féle rheuma porokat és Partopain, ára \$1.00 és \$2.00		
..... PARTOS-féle VÉRTISZTÍTÓ PISKÓTÁKAT \$2.00 vagy \$4.00		
..... PARTOSWEATET izmódás ellen, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... DODÓT, folyás ellen, ára \$2.75, dupla adaggal \$5.00		
..... TRIPLETS KEVERÉKET, 3-as számú, nők és férfiak részére egyaránt, ára \$2.00		
..... TRIPLETS KEVERÉKET, 4-es számú, nőknek anyaméh bántalmak ellen, ára \$2.00		
..... PARTOPILE aranyér ellen kenőcsöt, ára \$1.00, 6 darab \$5.00		
..... PARTOHERBET vesefü és gyökérteát, ára \$1.00, 6 dobozzal \$5.00		
..... PARTOPAIN No. 1. fájdalomcsillapítót, ára 50c, \$1.00		
..... PARTOPAIN No. 2. fájdalomcsillapítót, ára 50c, \$1.00		
..... NOVET, ágybaviseles elleni szert, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTONIC VASBORT, üvege \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-ASTHMA, nehéz lélegzés elleni szert, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-féle SÓSBORSZESZ, nagy üveg \$1.35, kis üveg 75c		
..... PARTOS-féle Egri Császár Szemvizet, ára üvegenként \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOLIN, haj, bajusz és szakál növesztőt, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-féle HAJTISZTÍTÓT, ára 50 cent		
..... PARTOCRÉMET nappali használatra, ára 65 cent, \$1.00		
..... PARTOCRÉMET éjjeli használatra, ára 50c, \$1.00		
..... PARTO-SZAPPANT, növény-balsam arcosszépítő szappant, 35c, 3 drb. \$1.00		
..... PARTOPASTÁT, a legkellamesebb fogtisztítót, ára 25 cent		
..... ELZA-VIZET, a haj természetes színének visszaadóját, ára \$1.00, 6 üveggel \$5.00		
..... PARTOS-féle valódi DIÓFA OLAJAT, ára 25 cent, 50 cent		
..... PARFUMÓT, resedát, ibolyát, orgonát, rózsát, ára 50c, \$1.00, \$2.00		
..... BAJUSZPEDRÓT, ára 25 cent		
..... BAJUSZKÖTŐT, ára 35c, 50c, 75 cent		
..... ARCFINOMÍTÓ PUDERT, fehérét, rózsaszínt vagy krémet, ára 50c és \$1.00		
..... PARTOS-féle speciális VILLANY GÉPET \$4-tól—6—8—10—15 és \$25.00-ig		

Figyeljen azon szerekre, melyeknél nagyobb rendelés esetében megkaphat egy dollárt, vagy még többet is!

AJÁNDÉK-SZELVÉNY.

Aki 1920 január hó 31-ig bezárólag legalább 2 dollár ára Partos szert rendel és rendelésével egyidejűleg ezen szelvényt is beküldi, az egy értékes és hasznos ajándékot kap.

A fenti rendelés árát..... itt küldöm.

Neve.....

Házszám utca vagy Box.....

Város.....

Allam.....